

WESTERN ROMAN
LASO

cijena 100d broj 643

**TAJNA
UDOVICINOG POTOKA**

Warren T. Longtree

TAJNA UDOVİČINO POTOKA

Glavni i odgovorni urednik,
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač: SOUR »Vjesnik« (predsjednik Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) – RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. (direktor **Milan Bekić**) – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (direktor **Sead Saračević**).

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR »Vjesnik«, n. sol. o. OOUR Novinska rotacija n. sub. o. OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije »Romani i stripovi«: **dr Ivan Krtalić**

Uredivački kolegij: **Ivica Bartolić** (graf. ur.), **Marcel Čukli** (»Laso«), **Berislav Grabušnik** (graf. ur.), **Marija Jurela** (biblioteke »Super strip« i »Trag«), **Pavle Lugarić** (zamjenik gl. i odg. ur.), **Milivoj Pašiček**, **Ana Župan** (ljubavni i erotski romani).

Redakcija: **Sonja Dunduš** (daktilograf), **Zdenka Jočić-Beck** (redaktor), **Igor Mandić** (novinar), **Branka Ožegić** (teh. sur.), **Ana Poldo-Hrastović** (novinar).

Tajništvo: **Sanja Popović** (tajnik), **Biserka Pupavac** (poslovni tajnik).

Adresa redakcija, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 643

WARREN T. LONGTREE: TAJNA UDOVIČINOŠ POTOKA

Naslov originala: **WIDOW CREEK**

Recenzija: **Nina Kujundžić**

Prijevod: **Dubravko Stojšavljević**

Copyright: The New American Library, posredstvom G. P. A., München

LASO 643 izlazi 7. 2. 1986.

I

Crne i trome riječne vode tiho su mrmorile pod zvjezdanim svodom. Golemi hrastovi polako su se njihali na noćnom povjetarcu, pa se činilo kao da s obala mašu velikom parobrodu na kotač što je klizio uz rijeku.

Ruff Justice stajao je uz ogradu na krmi zagledan u rijeku i noć, koji kao da su bili satkani od crne svile. Lopatice parobrodskoga kotača ostavljale su za sobom kratke i bijesne valove bijele vode, koje je noć brzo smirivala.

Bio je visok i vitak muškarac. Dugačka crna kosa u kovrčama mu je padala preko ramena, a brk mu se spuštao do ispod čeljusti, naglašavajući mješavinu samopouzdanja, razboritosti i hladnokrvnosti što se očitovala na licu.

Bio je odjeven u tamno odijelo i košulju nabrana poruba, s vrpcom oko vrata. Skuti kaputa vješto su prikrivali dugačku cijev njegova kolta.

— Počinje igra, gospodine Justice! — oglasi se blagajnik s vrata na kojima je pisalo »Dvorana za ples«. Brodska je kompanija tražila da se ta velika prostorija bijelih zidova baš tako zove, iako je Justice, još ot-

kad su krenuli iz New Orleansa, u njoj provodio sve vrijeme na brodu strastveno igrajući s društvom u koje su ga sad zvali.

Uđe i objesi šešir na stolac kraj vrata, te odmah pride stolu. Već je dobro poznavao sva okupljena lica. Updike, debeljko koji se ponašao nasilno i s ljudima i s kartama, mršavi George Birch dobrostivih očiju, trgovac stokom Jim Haas iz Kansasa i: jedna žena.

Kakva žena! Justice ju je dugo gledao, a ona mu je uzvraćala s nedvosmislenim zanimanjem. Zvala se Sarah Kent. Visoka plavooka žena klasične pojave i lijepe glave imala je izgled aristokratkinje, a govorila je čistim virdžinijskim naglaskom.

— Gospodine Justice! — pozdravi ga ona.

On joj kimne i sjedne. Haas odmah otvori novi snop karata. Updike se zavalj u stolac pripaljujući cigaru, a Birch na trenutak upravi svoj prazni pogled u Ruffa, da bi ga odmah potom skrenuo na drugu stranu.

Ruff se usredotoči na baršunom pokriveni stol, na kojem su se caklili uredno naslagani redovi zlatnika.

Haas promiješa i podijeli karte. Tek što je Justice složio svoje karte u ruci, Birch otvori igru. Pogledavši što je dobio, Ruff odluči da ide dalje, pa zadrži u ruci dvije osmice koje mu je udijelio Haas.

Sarah je zadržala tri karte. Iako je igra već počela, našla je dovoljno vremena da Ruffu uputi radostan osmijeh, da gučne malo slatkastoga bijelog vina i da ga zapita:

— Zar vi uistinu poznajete Kolorado tako dobro kao što kažete, gospodine Justice?

— Da. Često sam bio tamo — odgovori joj on.

— A ja sam pomislio da ste iz Dakote — upadne Birch u razgovor, ne dižući pogled s karata.

— I tamo sam bio — reče Ruff ljubaznim glasom.

— Gospodin Justice protutnjao je cijelim Zapadom — raspriča se Sarah srdačnim glasom. — Baš mi je prošle noći pričao...

— Podižete li ulog ili ne? — prekine je Updike uzdahnuvši.

Nestrpljivo se meškoljio na stolici. Poker je za njega značio biznis pa su ga brbljavci u igri silno ljutili.

— Dvadeset — odgovori Sarah nehajno.

Ruff spusti karte na stol. Nije dobio ništa što bi mu se slagalo s osmicama.

— Ako vas moj život još bude zanimao, Sarah — napomene Justice — možemo nastaviti naš razgovor i večeras.

— Da, svakako — namršti se ona gledajući karte. Odluči da i dalje ostane u igri s Updikeom i Birchom, uz ulog povišen za još dvadeset dolara.

Justice se na trenutak zagleda u Georgea Bircha. Očigledno je čovjek provodio mnogo vremena na otvorenom jer mu je koža bila preplavnula od sunca, a ruke su mu bile

grube i smeđe. Splet sitnih bora širio mu se oko očiju. Ruff je osjećao stanovitu napetost između njega i tog neznanca, gotovo netrpeljivost, ali mu nikako nije bilo jasno zašto. Ili se nije svidio Birch, ili je između Bircha i Sarah Kent postojala neka tajna veza.

Ponašali su se kao da se nikad nisu sreli prije New Orleansa, iako je Birch povremeno pokazivao znakovite stanovite prisnosti, čak pretjerano surove iskrenosti za slučajno poznanstvo. A možda je to jednostavno bio njegov način ophođenja sa ženama.

— Igrate li? — upita Updike ne skrivajući razdraženost.

Justice potvrdi i položi zlatnik na stol.

Pri prvom je dijeljenju dobio tri četvorke pa odluči da ostane u igri usprkos izazovu pobjede željnog Haasa koji je znatno povišio ulog. Lice stočara koji je krenuo na put da kupi stoku, poput otvorene knjige govorilo je da u rukama drži dobre karte.

— Podižem za pedeset — objavi Haas. Ruff odmah odustane od igre jer je sjaj u očima trgovca stokom bio jači od tri četvorke koje je on, Justice, dotad s nadom držao u rukama. Birch je također odustao, a Updike prihvati izazov.

— Bilo bi dobro da poslije navratite u moju kabinu, gospodine Justice — govorila je Sarah ne prekidajući igru — kako bismo se podrobno dogovorili o putovanju, o naknadi za vašu uslugu i o namirnicama koje treba nabaviti.

— Navratit ću — odgovori joj on — pa ćemo sve detaljno razmotriti.

— Tri asa! — slavodobitno izgovori Haas.

— Četiri dvojke — mirno mu odvrati Updike, privlačeći snažnim šakama hrpu kovanica. Haas se po-

čne znojiti. Ruff pomisli kako se trgovac vjerojatno kocka novcem namijenjenim kupnji stoke.

Updike ponovo promiješa i podijeli karte. Ruff je loše prošao.

— Odustajem — reče.

Haas odluči da ostane u igri, ali oprezno.

— Vidimo se u osam? — upita Sarah.

U njezinim, sad već zamagljenim očima, titrao je odsjaj svijeće. Justice kimne u znak pristanka. Splet-karska je to žena, pomisli on. Ako je uistinu riječ o osobi koju slijedi prema narednju generala Hightowera, tada je i opasna žena.

— Koliko karata? — upita Updike.

— Dvije — odgovori Haas.

I Birch zamijeni dvije karte, Sarah odustane, a Updike odbaci tri, uzevši isto toliko novih. Način na koji ih je uzeo probudi u Justiceu oprez. Sumnjičavo se zagleda u Updikea. Nije li on tu zadnju kartu izvukao s dna snopa? Justice nije bio siguran. Često je igrao poker iako je više volio monte i nije mu bilo neugodno priznati da nije veliki igrač. Pa ipak ga pokret, gotovo potpuno zakriven Updikeovim velikim mesnatim šakama, prisili da bude oprezniji.

Haas izgubi još trideset dolara. Birch naruči još jednu čašu viskija, a Updike iznova promiješa i podijeli karte. Haas je gotovo prestrašeno gledao svoje karte, Birch je odustao od igre, a Justice je držao na oku Updikeove ruke, ne još potpuno siguran da li ovaj vara ili mu se to samo pričinilo. Pri drugom je dijeljenju dobio još jednu desetku, pa odluči nastaviti s igrom, začuđen samopouzdanjem koje je sve više raslo na Haasovu licu. Bilo je krajnje vrijeme da mu netko kaže da nije rođen za pokeraša.

— Dakle, što imate? — dobrostivo upita Updike.

Ruff pokaza svoje tri desetke. Haas se odmah snuždi, a Updike stisne usne.

— Žao mi je — reče on Ruffu i pokaže mu četiri sedmice.

Birch zijevne, Haas nervozno obriše oznojeno čelo, Sarah se zavodljivo nasmiješi, a Ruff Justice iznenada stupi u akciju. Odlučnim stiskom uhvati i zadrži Updikeovu ruku koja je već zgrtala zlatnike. Debeljku istog trenutka opasno sijevnuše oči, a mišići se napeše ispod mlitave kože lica.

— Što to, do vraga, radite?! — uzvikne on.

— Dajte taj novac Haasu — odgovori mu Ruff mirnim, ali hladnim glasom.

Updikove oči zatreptaše.

— Što vam je? Šalite li se? — upita.

No smijeh mu nije bio uvjerljiv. Ruffova je ruka i dalje čvrsto pritisкала njegovu o stol. Updike je pokušava izvući, ali Ruff pojača stisak.

— Ne šalim se — reče napeto promatrajući Updikea. — Prevario si čovjeka. Zato mu vrati njegov novac!

— Zaboga, gospodine, pa nećete valjda nastaviti s tim smiješnim i neosnovanim optužbama — pokušava smiriti Updike. — Već sam tri godine zadužen za ovu kartašnicu.

— Znači da već tri godine varate putnike — odbrusi mu Ruff hladnim glasom.

— O čemu je riječ, Justice? — upita George Birch.

— O ovome — reče Ruff i podigne Updikeovu ruku. — Četiri sedmice.

— Da? — nestrpljivo će Birch. — I što s njima?

Ruff oslobodi Updikeovu ruku i pokaže prisutnima svoje karte. Me-

đu njima je bila još jedna, peta sedmica.

— Postao je previše površan — doda Ruff. Zacijelo smo za njega bili lake mete.

— Svaka vam čast! — uzvikne Haas.

Justice ponovo pogleda Updikea očekujući da se ovaj barem malo postidi, da pokaže nelagodu ili kajanje, ali na njegovu licu ne ugleda ništa takva. Kao da je strgao masku s lica. To više uopće nije bio prijazan, pomalo uzbuđen odeblji gospodin.

Čvrsto je stisnuo usne, toliko da su pobijeljele. Čeljust mu je podrhtavala od neizrecive mržnje, a oči su blistale poput dva užarena uglja. Lice mu je izražavalo gotovo životinjsku surovost. Jedva se svladao. Da su slučajno sami u toj velikoj dvorani, pomisli Justice, taj bi ga čovjek nesumljivo odmah napao, zgrabio za grlo, trgao i komadao ga kao bezumno osvetoljubivo divlje biće. Čista je mržnja zračila iz Updikea, tolika da Ruff osjeti trnce uz kralješnicu. Sličan je pogled doživio samo jedanput u životu, u Novom Meksiku, na planinama Jicarilla, kad je neočekivano sreo pumu na uskom, jedva prohodnom puteljku.

— Gospodine Updike — začuje se zabrinut glas glavnog blagajnika koji je nervozno stajao sa strane — mislim da ćemo o svemu ovom morati porazgovarati s kapetanom.

Updike kimne ustajući, ali mu je pogled i dalje bio prikovan za Justicea. Kad je progovorio, činilo se da sikće:

— Ubit ću te zbog ovoga, kopile! Ubit ću te pa makar to bilo zadnje što ću napraviti.

Tada ga blagajnik odvede, a pridruži im se i Haas, koji se prije toga zahvalio Ruffu. Birch je pijuckao viski i razmišljao.

— Uistinu je mislio ono što rekao: da će vas ubiti — obrati se on Ruffu. — Uskratili ste mu jedini izvor prihoda.

— Preživjet će on to — odgovori Ruff ugledavši zabrinutost u očima Sarah Kent. — Uostalom, varalice na kartama i očekuju da ponekad budu uhvaćeni.

Birch odmahne glavom zamišljeno okrećući čašu viskija u ruci.

— U svakom slučaju — obrati se Ruff plavookoj ženi, pogladivši je po ruci — nije to ništa o čemu biste trebali posebno brinuti. Dolazim u osam. U vašu kabinu ...

Kimnula je. Ruff se uputi prema vratima. Činilo mu se da je uspio odagnati strah iz njezinih očiju, da ju je razuvjerio, iako je dobro znao da ono što se maločas dogodilo uopće nije bilo bezazleno, da Updikeov ubojiti pogled nije bio poza. Rukama zagladi dugačku kosu i stavi na glavu bijeli šešir široka oboda.

— Bilo je to najgluplje prokletstvo vrijeme koje sam mogao izabrati da se upetljam u takvo što — promrsi on sam sebi dok je hitao prema kabini.

Sve je dosad bilo dobro smišljeno, sve se glatko odvijalo. Kao slučajno upoznao je Sarah Kent, polako je stjecao njezino povjerenje ... Što ako ga Updike hladnokrvno ustrijeli iz zasjede? To bi potpuno poremetilo pomno razradene planove generala Hightowera.

Pokuša odagnati razmišljanja o Updikeu. Čovjek je najvjerojatnije već pritvoren u brodski zatvor, ako takav uopće postoji, i već će se sutra ujutro naći iza rešetaka u St. Josephu. Pronađe ključ i uđe u kabinu. Nitko nije ništa dirao. Zaključavši vrata, razodjene se i ispruži na ležaj prekriven blijedo zelenom navlakom. Buljio je u strop, povremeno

provjeravajući vrijeme na satu; na stoliću kraj kreveta, osluškujući pri-
gušene zvukove rijeke.

Ustao je nakon jednog sata i stao pred ogledalo. Tek što je odlučio da se ipak obrije, začuje snažno i uporno kucanje. Namršti se izvuče kolt i pride vratima. Bio je to blagajnik Goodbody.

— Hvala bogu, živi ste! — uzvikne on.

— Zašto? Što se dogodilo?

— Pobjegao je! Gospodin Updike ... Jednostavno je nestao!

— Kako to? — Ruff naglo zatvori usta i odmahne glavom. — Hoćete li mi javiti kad ga uhvatite?

— Dakako. Kapetan misli da je Updike skočio u rijeku. Nedugo pošto je nestao začuo se pljusak, kao da je nešto palo ...

— U svakom slučaju mi javite — ponovi Ruff.

— Da, gospodine. Žao mi je gospodine.

Ruff kimne i zaključa vrata isprativši uzbuđenog blagajnika. Tada pogleda na sat i shvati da više nema vremena za brijanje, pa jednostavno odjene kaput i izide. Pobjegao Updike ili ne, on nije namjeravao propustiti sastanak s lijepom ženom. Nimalo mu se nije svidjela mogućnost da Updike vreba na njega negdje iz tame.

Odmah je posumnjao u to da je varalica skočio u rijeku da se spasi. Prije će biti da je, pošto je pobjegao bacio u vodu neki teži predmet kako bi zavarao potjeru i lakše se sakrio. Bilo je to izvodljivo, a i mnogo ugodnije od noćnog plivanja rijekom.

Zato Justice odluči da se ponaša kao da je Updike još na brodu i da ga čeka u zasjedi. Priuštiti će mu sve što bude htio, svaku vrstu okršaja, ali tek pošto porazgovara s mladom ženom. Bilo je to vrlo važno. Mnogo

je toga ovisilo o razgovoru s tom ženom.

Bilo je za deset minuta osam kad je pažljivo zaključao vrata i krenuo, namještajući šešir. Sprijeda, iz smjera blagovaonice za putnike prvog razreda, čuli su se veseli glasovi. Prode naoružani mornar i Ruff upita:

— Jeste li ga pronašli?

— Ma kakvi! Ali pronaći ćemo ga ako je još na brodu.

Ruff krene dalje palubom broda koji je hitao uz Missouri kloparajući lopaticama. Kada je stigao pred časnikovu kabinu, između krme i strojarnice, hitro i tiho baci se na njega nečija sjena iz mračnog zaklona izbočenog štitnika parnoga kotla.

Rame se snažno zabije u Ruffova prsa, a snažna ga šaka dohvati po čeljusti. Udarac ga odbaci na ogradu. Ruff posegne za koltom, ali mu ga ruka nepoznatog istrže, a druga mu se silovito zabije u rebra, ostavljajući ga bez daha.

Divlje se borio. Koljenom je udario napadača u preponu, zamahujući istodobno desnicom k licu koje je skrivala tama, zadovoljan zvukom lomljenja koji se začuo.

No to nije bilo dovoljno. Ruka koja je stiskala nešto tamno, tvrdo i prijeteće, zamahne prema njegovoj glavi. Od silovitog udarca iznad uha u glavi mu se rasprsne vatromet zvijezda. Zatečen kratkim ali žestokim valom vrućine koja jurne tijelom, osjeti kako mu noge klecaju, kako mu ubrzano raste osjećaj slabosti u želucu. Pokuša udariti napadača, ali su mu ruke bile olovno teške i mučno spore.

U tom se trenutku nečije ruke stisnuše oko Ruffova vrata, gušeći ga, ruke željeznih prstiju i palaca, koji su mu se zabijali u grkljan. Ruff os-

jeti kako gubi svijest i na trenutak se prepusti.

Tada mu se misli iznenada posve razbistriše. Shvati što se događa: pa taj ga čovjek ubija!

Neka bude proklet on, Ruff Justice, ako mu to dopusti, i to poslije svih okršaja sa Indijancima. Odlučnost mu dade očajnički snagu. Stisne šake i divlje ih ugura među napadačeve ruke, strgnuvši ubojite šake s vrata. Još pokušavajući doći do zraka, ipak uspije tri puta šakom opaliti neznanca. Jedan je udarac bio toliko snažan da je napadač zateturao.

Ali Ruff nije imao dovoljno snage da dovrši borbu. Prije nego što se uspio oporaviti, dobije nov udarac palicom po glavi, a trenutak zatim dvije ga stisnute šake silovito udariše u prsa i odbaciše preko ograde u vodu.

Jedva izbjegavši opasne lopatice riječnog broda, Ruff doživi pravi stres pri sudaru s površinom vode. Budući da je pao s poprilične visine, učini mu se kao da je udario o cement. Ostavši bez daha, krajnjim se naporom borio protiv nesvjestice dok se probijao kroz mračnu vodu k površini, gdje je željno i punim plućima udahnuo toliko potreban zrak.

U glavi mu je još tutnjalo, pa se i dalje trudio da ostane pri svijesti. Nije mogao usredotočiti pogled sve se oko njega pretvaralo u nejasnu, mutnu sliku, a voda je bila hladna, mrtvački hladna. Srce mu je žustro lupalo u prsima. Po zvuku koji je postajao sve slabiji, znao je da je brod već dobro odmakao. Malo-pomalo slika postade jasna i on kroz tamu ugleda bijele obrise broda kako nestaju na valovima Misso-urija koji je na tom mjestu zavijao.

Pokuša plivati, ali mu tek nakon nekog vremena dopre do svijesti da

je to gotovo nemoguće s toliko vodom natopljene odjeće na sebi, pa je odlučio skinuti kako bi lakše do-
pro do obale koja se činila nevjero-
jatno udaljenom.

Jedva je skinuo nove čizme, tek nedavno kupljene u New Orleansu. Nešto se lakše riješio hlača i kaputa, neprestano se probijajući kroz vodu.

Struja je bila snažna, pa je Ruffu ubrzo postalo jasno da je već milje daleko od mjesta na kojem je pao u rijeku. Iako je plivao već pola sata, činilo mu se da se uopće nije približio obali rijeke.

Odlučio da zapliva ledno, polako. U hladnoj je vodi vrlo lako moglo doći do grčenja, a sad mu se više ionako nikamo nije žurilo. Jedinu mu je cilj bio da preživi dovoljno dugo da stigne do obale, da se odmori i naspava.

Prošla je cijela vječnost prije nego što mu je to pošlo za rukom. Stigavši do plićaka, jedva se probijao kroz riječni šaš i trstiku, upadajući u blato koje kao da ga je htjelo vratiti mračnim virovima.

Napokon je uspio. Veliki hrastovi nadvijali su se nad njim dok je iscrpljen teturao po suhoj, travnatoj obali. Smogao je još dovoljno snage da skupi hrpu lišća i uroni u nju, pokrivajući se tim vlažnim pokrivačem kako bi se barem malo zaštitio od hladnoće noći.

Dugo je tako ležao buljeći u grane iznad sebe i u zvijezde koje su se nazirale kroz lišće, a tada je zaspao. Bio je to dubok san, bez snova, koji je potrajao sve dok nisu osvanule prve crvene zrake zore. Probudi ga čizma muškarca koji je namršteno stajao iznad njega s puškom u rukama.

II

Žmirkao je na jutarnjem svjetlu i sjeo.

— Dobro jutro — reče i kimne glavom.

Još nije bilo smiješka na licu krupnog čovjeka izbrazdana lica, čija je dvocijevka i dalje bila uparena u njega.

— Tko si ti, do vraga? — upita krupni muškarac glasom koji nije dopuštao izmotavanje.

— Zovem se Ruffin T. Justice — reče on i pokuša ustati.

— Sjedni! — naredi čovjek i Ruff sjedne. — Jesi li ti to gol ili ja pogrešno vidim?

— Gotovo potpuno gol — prizna Ruff.

Razgrne lišće s trbuha i nogu, a krupni došljak zamišljeno nakrivi glavu.

— Očito je da nisi naoružan — reče spuštajući dvocijevku. — Pretpostavljam da nisi to što sam mislio kad sam te ugledao. Sinoć si se uistinu smiješno ponašao.

— Smiješno sam se i osjećao.

— Puzao si i provlačio se kroz trstiku, skrivao ispod lišća ...

— Pao sam s broda.

— Što ne kažeš!? — znatiželjno će muškarac. — Vidio sam brod kako sinoć plovi uz rijeku. — Zatim poviče: — Juniore! Izidi, sve je u redu!

Pojavi se i Junior, mršavo i čvornato stvorenje s ušima poput ručki na vrču, okrugla lica bez brade, izbrijane lubanje, po čijem se mutnom pogledu odmah vidjelo da mu nisu sve daske na broju. Krenuo je prema Justiceu glupavo se smijuljeći, dok se ovaj otresavao od lišća.

— A što ste pomislili kad ste me sinoć ugledali? — upita Ruff.

— Da si pirat. Znaš već, riječni štakor — odgovori čovjek ljutito gurajući od sebe Juniora koji se gotovo prilijepio uz njega. — Zimus su me zaskočili uzvodno odavde i ote li mi tovar melase. Naša se kuća nalazi nedaleko odavde, s druge strane

ovog drveća. Zapravo te je sinoć prvi čuo Junior.

— Da sam to barem znao! — reče Ruff razgibavajući mišice. — Dobro bi mi došao pokrivač ili malo tople kave.

— Bolje da nisi znao jer bih sigurno pucao na tebe da si se približio kući — odgovori mu čovjek namignuvši. — Ime mi je Charley Moore. — Ispruži ruku i pozdraviše se. — Ideš li u St. Jo?

— Išao sam.

— Jesu li te bacili s broda, ha?

— To nisam rekao.

— Ne izgledaš kao netko tko bi samo tako, sam od sebe, pao preko ograde. Sudeći prema popriličnoj kolekciji masnica i ogrebotina na tijelu, zacijelo si gadno pljusnuo.

Justice se nasmiješi:

— Bacili su me preko ograde. Ima li ikakvih izgleda da s vama krenem uzvodno?

— Jesi li ikad motkom otiskivao čamac s ravnim dnom?

— Nisam.

— E, pa, dobrodošao! Možeš s nama, iako ćeš vjerojatno zažaliti što nisi krenuo pješice. Gadan je to posao, sine, krenuti čamcem uzvodno.

— Ne brini — odgovori Justice — odradit ću ja svoje.

— U redu. Samo mi nemoj poslije prigovarati da te nisam na vrijeme upozorio.

Kad su se našli na rijeci, Moore je održavao čamac blizu obale, ali ipak dovoljno daleko od nje da ih struja povuče sa sobom. Junior je već odavno pripremio dugačku motku, šetajući s kraja na kraj čamca. Počinjao bi od pramca. Tu bi zabijao motku u muljevito dno i zatim polako krenuo prema krmi, gurajući tako čamac prema naprijed bolnom sporošću.

— Kad stignemo do Stanforda, unajmit ćemo mule, pa će biti lakše

— reče Moore. — Zasad je ovo jedini način kretanja uzvodno.

Pošto je popio kavu i pojeo malo kruha, odjeven u iznošene hlače od domaćeg platna, poderanu košulju i izgužvanu slamnatu kapu, i Ruff se prihvati posla. Uhvati drugu motku i zabije je u muljevito dno, održavajući korak s Juniorom.

U Stanford su stigli kasno popodne. Ovdje su čamac užetom spojili s već upregnutom kolonom mula koja ih je krećući uz obalu, ravnodušno vukla uzvodno. Tek su tada predahnuli i jeli.

Prošla su tri dugačka dana prije nego što su stigli u St. Joseph, Missouri. Već se smrkavalo kad je Moore privezao čamac uz obalu, uz stotinjak drugih. U daljini su svjetlucala svjetla St. Joa, grada koji je služio kao odskočna daska pomorcima, trgovcima krznom i doseljenicima.

— Hvala vam, gospodine Moore — obrati mu se Ruff, rukujući se s ocem i sinom. — Ti samo nastavi raditi ovako kako si počeo — obrati se on dječaku i pogladi ga po glavi.

Zastao je još jedanput i okrenuo se da im mahne dok je odmicao prema gradu. Sad je bio bosonog muškarac u prevelikim hlačama, praznim džepovima, samo s dugačkom, vrlo dugačkom cestom ispred sebe.

Zdrav mu je razum govorio da je zabrljao i da bi bilo najbolje da se jednostavno povuče. Glupavo se uvalio u neprilike sa sitnim kockarom.

General neće biti nimalo sretan kad sve ovo čuje. Ruff se još sjećao neuobičajene odlučnosti koju je osjetio u tom čovjeku kad je bio pozvan u njegov ured u Fort Towsonu na razgovor.

— Jeste li vi Justice? — upitao ga je iako je zapravo znao tko stoji pred njim. Visok čovjek prosijede

kose i crnih očiju šutke je promatrao Ruffa od glave do pete. — Sjednite — reče mu on napokon. — General Taylor mi tvrdi da ste dobri.

— On je moj dobar znanac već dugo — odgovori Ruff.

— Dok vas je opisivao, čini mi se da je rekao da ste nekonvencionalni. U redu. Zna li zašto ste ovdje?

— Ne znam gospodine. Rečeno mi je samo da je riječ o važnoj stvari.

— O prokleta važnoj stvari! — dobaci Hightower ne bez stanovitog uzbuđenja u glasu. — Posebno važnoj meni osobno. Jeste li ikad počinili grešku, Justice?

— Previše a da bih brojao.

— A ja sam zakazao u prosuđivanju ljudi. Bila je to pogreška koja je dovela do tragedije. Povjerio sam jednom čovjeku, pogrešnom čovjeku, važan posao.

— I to se dogodi — reče Ruff.

— Znam, ali je ta moja greška uprljana krvlju. Ukratko, riječ je o kapetanu Jamesu R. Kentu, bistrom mladom oficiru iskušanom u borbi, o izvidniku, o urednom i ljubaznom čovjeku koji se s mnogo umijeća i razumijevanja odnosio i prema ljudima i prema konjima. Bio je to moj prijatelj, Justice. Toliko prijatelj koliko to mladi oficir može biti čovjeku mojeg ranga.

Ruff kimne. Hightower se naslonio na ugao radnog stola povlečeći ruku kroz sijedu kosu.

— Bio je zadužen za novčane poslove. Poslao sam kapetana Kenta u Fort Smith da uzme i donese naša mjesečna primanja. Bio je to rutinski posao, koji je on dotad obavljao mnogo puta.

— Ali se toga dana nije vratio s vojničkim plaćama? — pogađao je Ruff.

— Točno — odgovori Hightower namrštvivši se. — Pratila su ga još

čtetvorica ljudi. Poručnik Charles Boggs, narednik Kyle i dvojica redova.

— Ni oni se nisu vratili? — upita Ruff.

— Nisu to ni mogli. Pronađeni su mrtvi. Ubijeni. Njih četvorica ruku vezanih straga, pogubljenih u potiljak. — Ruff je šutio. Hightower je kontrolirao izraz svog lica, ali mu se u glasu osjećala ojađenost, bijes. — Želim tog čovjeka, Justice. Želim ga više no išta na svijetu.

— Jeste li ga već tražili?

— Dakako da jesmo! No bilo je premalo tragova pa ga nismo uspjeli uhvatiti. Problem je u tome što vojnici uvijek izgledaju samo kao vojnici, pa ih pri takvim potragama progonjeni uvijek pravodobno prepozna.

— Ja ne izgledam kao vojnik — napomene Ruff ne bez humora u glasu.

— Ne osobito. Ali ste zato dobar izvidnik. Znam da ste već imali sličnih iskustava. Čujem i da ste vrlo tvrd. Čovjek kakvog trebam za ovaj posao, Justice. Pregledao sam sve naše dosjee da vas pronadem.

— Gdje je Kent sad?

— U Teksasu? Montani? — Hightower bespomoćno slegne ramenima. — Tko to zna! No ipak postoji jedan trag, čini mi se prilično važan. Kent ima sestru. Ona mu je jedini preostali rod. Čini mi se da živi u Lynchburgu, u Virginiji. Ili je tamo živjela. Prodala je obiteljsku kuću, spakovala i rezervirala brodsku kartu od Baltimora do New Orleansa.

— Mislite da ona s time ima neke veze?

— Uvjeren sam u to. Kladim se da će se negdje na tom putovanju sresti s njim.

— To je prilično tanak trag, gospodine.

— Jedini trag koji imamo! — uzvikne Hightower lupnuvši šakom o stol. Bilo je očito da jedva čeka da se dočepa Kenta. Pisalo je to na njegovom licu, vidjelo se to u njegovim očima. Zatim doda: — Želim da se sretnete s tom ženom u New Orleansu i da se upoznate. Nekako saznajte od nje kamo ide i tada je slijedite.

Ruff Justice je to i napravio. Sve se dogodilo spontano, i susret i slučajan razgovor s njom na palubi broda dok su se mimoilazili. Žena je ili bila najhladnokrvnija lažljivka koju je Ruff ikad sreo u životu ili uistinu nije imala pojma o zlodjelima svoga brata. Rekla je Ruffu da putuje u Kolorado, gdje će se pridružiti svojoj obitelji. Nikad nije spominjala Kenta imenom. Valjda joj je brat to strogo zabranio.

— Colorado? — nasmiješio se Ruff čuvši za cilj njezina putovanja. — Nije li to nevjerojatna slučajnost? I ja putujem onamo.

— Ma nemojte?! — upitala ga je, očito ugodno iznenadena. — Pomalo me zabrinjava to putovanje. Indijanci, opasnosti i tko zna što sve ne. Toliko bih željela da postoji netko koga dobro poznajem a voljan je da me vodi kroz Kolorado.

Ruff je odmah ljubazno ponudio svoju uslugu. Preostalo mu je još samo da utanači sve pojedinosti putovanja sa Sarah Kent, te da odredi namirnice i druge potrepštine koje je trebalo nabaviti, a tada je nesmotreno naletio na jeftinoga brodskog kockara čije ga je ponašanje ljutilo i uprskao cijelu stvar.

Sarah mu ni u jednoj prilici nije točno rekla kamo ide. Zacijelo ju je i na to upozorio njezin brat. Nekamo u Kolorado, na područje od stotinu tisuća četvornih milja. Ruff pomisli kako bi bilo najpametnije da se sad povuče, da odustane od zadatka, ali

se sjeti kako će izgledati lice generala Hightowera kad bude čitao njegov brzojav. Bit će dovoljno gadno i to što će telefonski tražiti od njega dodatnu svotu novca: sve što je imao ležalo je na dnu Missourija.

U uredu brodske kompanije još je gorjelo svjetlo. Ruff uđe i nekoliko se glava zagleda u njega.

— Izvolite? — skoči službenik koji je sjedio iza šaltera. — Ime mi je Ruff T. Justice. Mislim da bi kod vas trebao biti moj putni kovčeg ... Barem se nadam da jest.

— Gospodine Justice! Da, da ... kapetan broda javio nam je da ste pali u rijeku. Strašno! Nadam se da za to ne krivite našu kompaniju?

— Mogu li dobiti kovčeg?

Službenik kimne. Udoše u stražnju sobu, čiji su prozori bili prekriveni žicom, i Ruff odmah ugleda svoj kovčeg. Službenik je sa strepnjom promatrao kako Ruff uzima u ruke sjekiru i jednim udarcem razbija bravu.

— Izgubio sam i ključ — Objasni mu Ruff smiješeći se.

— Jesu li uhvatili Updikea?

— Koga? Ah, mislite kockara? Ne vjerujem da jesu — odgovori čovječuljak odmahujući glavom. Ruff je zakopčao opasač s koltom dugačke cijevi sprijeda, a straga iza pasa stavio je lovački nož. Ostatak stvari nehajno strpa u vrećicu koju mu je službenik ljubazno ponudio, zahvali i izide.

Požurio je prema najbližem hotelu. Ako je Sarah slučajno još u gradu, razmišljao je, kako da je pronađe po ovim prepunim ulicama. Vjerojatnije je da je nastavila putovanje.

— Izvolite, gospodine? — reče službenik kad se riješio drugog gosta. — Potpišite ovdje. Plaća se dva dolara unaprijed.

— Platit ću pri odlasku — ogovori

Ruff. Recepcionarov smiješak smjesta izbljedi.

— Uvijek se plaća unaprijed, gospodine — reče on mjerkajući Ruffovu skromnu pamučnu vrećicu, jedinu prtljagu koju je imao. — Inače vam ne možemo iz...

Posve neočekivano, pomoć je stigla sa strane. Dva dolara iznenada se nadoše ispred recepcionara, a Ruff se okrene i ugleda trgovca stokom Haasa, zadovoljnog i opuštenog.

— Cijenim vašu pomoć — reče mu Ruff. — Novac ću vam vratiti.

— Gluposti! Da nije bilo vas, posve bih propao, bankrotirao, i vi to vrlo dobro znate. Sram me priznati da novac kojim sam se kockao uopće nije bio moj. No vi ste me spasili, premda je velika šteta što je kockar pobjegao.

— Niste ga vidjeli u St. Jou? — upita ga Ruff.

— Ne, premda ne sumnjam da je ovdje. Ako ga vidim ... — prijeti Haas, no ipak zašuti na vrijeme.

Znao je da nema dovoljno hrabrosti da se suprotstavi kockaru ako ga sretne, a znao je to i Ruff.

— U svakom slučaju, zatreba li vam još novca, samo mi recite — reče Haas potapšavši Ruffa po rame-nu.

— Čekajte. Uključuje li cijena sobe i doručak? — upita Ruff službenika.

— Ne, gospodine. Nekad ...

— Tada mi posudite još pet dolara, a ja ću se potruditi da dobro potrošim — obrati se Ruff trgovcu stokom, koji bez oklijevanja izbroji novac.

— Ako vam treba više samo recite — doda on.

— Moglo bi mi zatrebati — odgovori Ruff na što se lice trgovca stokom malo smrkne.

Znao je da se u svojoj impulziv-

nosti zaletio velikodušnom ponudom.

— Dakle — reče tada Haas, nelažno gledajući uokolo — sad moram krenuti jer me čekaju neki ljudi. Sretno, Justice, i hvala!

Pomalo kruto pridružio se trojici muškaraca, debelih trgovaca stotkom kao i on. Ruff odmahne i uzme ključ sobe.

Bila je to tamna i prohladna soba razmaknutih zavjesa i otvorena prozora radi provjetravanja. Pride prozoru i pošto je minutu ili dvije promatrao bučnu ulicu, zatvori ga. Zapali jeftinu petrolejsku svjetiljku u kutu sobe i zavalio se na raskliman stolac koji opasno zaškripi.

Mrzio je samog sebe što će telegrafski tražiti dodatnu novčanu pomoć od generala Hightowera, ali drugog izlaza nije bilo. U međuvremenu, dok ne stigne odgovor, prošvrljat će gradom i pokušati saznati je li Sarah Kent još ovdje ili, ako je već otputovala, u kojem je smjeru krenula. Morala je iznajmiti vodiča, možda čak otputovati vlakom, pa će se je netko najvjerojatnije sjetiti.

Bio je gladan, prljav i umoran. Nije znao čega da se prvo prihvati, no želudac je ipak pobijedio.

Zgrabio je šešir, naglo otvorio vrata i izišao. Istog se trenutka namrštio, a ruka mu automatski posegne za koltom. Sad je hodnik bio prazan, no djelić sekunde prije toga ugledao je kako nečija spodoba hitro izmiče iz njegova vidnog polja.

Kockar Updike? Bilo je to moguće. Još se živo sjećao njegove nehinjene ljutnje i njegove zakletve. Ubit ću te, pa makar to bilo posljednje što ću napraviti, rekao je. Justice mu je vjerovao.

Jedina je teškoća bila u tome što Updike to nije morao osobno napraviti. Lako je iznajmiti ljude koji će za desetak dolara priklati stran-

ca u tamnoj ulici.

Ušao je u ured Western Uniona i poslao brzojav generalu Hightoweru, plativši za nj tri od pet Haasovih dolara. Objedovao je u malenom restoranu.

Grad je već gotovo potpuno utihnuo kad je izišao iz restorana, pa su ga pratili odjeci vlastitih koraka po novom nogostupu od debelih dasaka, koji je ukrašavao ulice toga dijela St. Joa. Izlozi niza prodavaonica i dobavljača robe bezglasno su zurili u njega. Nebom su jurili načičkani oblaci.

Te je noći imao lagan san. Prije nego što je legao, stolicom je podupro vrata. Zaspao je s koltom u ruci.

III

Doručkovao je u istom restoranu u kojem je i večerao.

Zatim je počeo posjećivati hotele u St. Jou, raspitujući se za ženu čiji je trag izgubio. Već u četvrtom u koji je ušao, u hotelu Kensington, trud mu se isplatio.

— Gospodica Sarah Kent? Da, bila je ovdje. Prespavala je samo jednu noć — reče mu recepcionar.

— Kad je otputovala? — upita Ruff.

— Kao što rekoh, ostala je samo jednu noć. Prije tri dana, četrnaestog, platila je i otišla.

— Sama?

— Pa, mogla je biti sama, ali mislim da nije. Dva su joj muškarca pomogla oko prtljage. Imala je prilično mnogo kovčega.

— Kako su izgledali?

— Njih stvarno nisam dobro gledao — slegne ramenima recepcionar.

— Ljudi iz grada? Kauboji? — Ruff je bio uporan.

— Jednostavno nisam siguran ... Mislim da je jedan od njih nosio prljave hlače od srneće kože. Jedan

je od njih dvojice, čini mi se, imao bradu.

— Zna li barem kamo su odnijeli njezine kovčege?

— Ne znam. Slušajte, prijatelju, žao mi je, više vam uistinu ne mogu pomoći.

Snažan dobavljač hrane upravo je utovarivao vreće brašna na kola nekog farmera, kad se Ruff zaustavio kraj njegove prodavaonice. Onako znojan i zapuhan, trgovac nije pokazivao nikakvu želju za razgovorom, no kad mu je Ruff pomogao pri utovaru, ipak odgovori na nekoliko pitanja.

— Sjećam je se — reče. — Prekrasna žena. Ušla je ovamo u društvu s Vadeom Kesselringom, nakrcala kola i platila zlatom. Mislim da je rekla da putuje u Kolorado.

— Je li Kesselring rekao kojim će putem krenuti?

— Izravno nije, no sjećam se da je spominjao Fort Riley u kojem će se zaustaviti ako im zatrebaju odmorni konji.

Ruff mu zahvali i polako se uputi u ured Western Uniona. Raspoloženje mu se polako vraćalo. Kesselring je bio dobar čovjek, izvrstan izvidnik. Jednog su proljeća zajedno lovili. Ako ništa drugo, sad je barem znao da je žena u dobrim rukama.

Kretali su se prema Fort Rileyju na rijeci Kansas, tegleći za sobom teško natovarena teretna kola. S malo sreće i bez nenadanih susreta s Kiowama, Ruff je bio uvjeren da će ih prestići prije tvrđave. Ušao je u ured i pričekao dok mu službenik nije pronašao žutu omotnicu naslovljenu na njegovo ime, koju je poslao general Hightower.

Poruka je bila kratka i jasna, bez humora, ali je Justice ipak bio ovlašten da podigne dvije stotine dolara iz Prve banke Missourija. S

novcem u džepu, odmah je kupio novu repetirku, henrijevku, municiju i hranu za put. Tada je krenuo prema gradskim stajama da nabavi konja. Ubrzo je našao što je tražio, petogodišnjega konja kestenjaste dlake, snažnih kostiju i moćnih prsa. Iskušao ga je jurnuvši na njemu nekoliko puta oko bloka kuće, pri čemu se dorat nije ni uspuhao.

Mula koju mu je konjušar pokazao bila je lijepa životinja, visoka i snažnih mišića, te neobično pitoma. Kupio je i nju.

Oko podneva je otišao iz hotela, natovarivao mazgu, zajahao konja i udaljio se iz St. Joa, krenuvši k zapadu. Vjetar je postajao sve jači, svijajući vlati trave. Nepregledne ravnice, išarane tragovima kotača, prostirale su se miljama ispred njega.

Udobno se smjestio u sedlo, osjećajući se preporođen. Obožavao je prostranstva i divljinu, slobodu i opasnosti. Ništa se nije moglo usporediti s laganim kaskanjem konja, s vjetrom i dubinama neba, s mekim šapatom sedla ispod njega. Potpuno se opustio. Nije tjerao konja koji je dugo vremena bio u staji.

Ipak se povremeno ogledavao. U St. Jou je ostao čovjek koji ga je želio ubiti. Možda je i on u međuvremenu pomislio kako je došlo vrijeme za pokret.

Ulogorio se na uzvisini koju je prekrivalo mrtvo, suho raslinje, no nije palio vatru. U St. Jou se na sva usta govorilo o napadima Kiowa... Ležao je ispod zvjezdanog neba, promatrajući kako se okreće kotač noći, a tada je zaspao.

U ponoć se iznenada probudio. Zgrabio je kolt i polako se uspravio u sjedeći položaj. Noć je bila mirna, činilo se da nikoga nema na okolnim ravnicama. Ali nešto je djelovalo na njegovu podsvijest i natjeralo

ga da se probudi. Što?

Konj je mirno pasao travu, no mula pogleda u Ruffa širokim bijelim očima. Njezine su uši bile borbeno naherene prema natrag.

Ruff nije ništa ni čuo ni vidio, ali je ipak ostao budan ostatak noći. Otišao je iz logora pri prvim znacima svanuća, putujući na zapad zajedno sa suncem.

Rijeku Kansas prešao je već idućeg dana, ugledavši u daljini tamne četverouglaste obrise tvrđave Rilea. Bilo je kasno podne kad je stigao do nje. Sjahavši, razlabavi kolane na konju i mazgi, te se preko zborišta, kraj vojnika u stroju, uputi prema prodavaonici hrane. Ispred nje bila su teretna kola prekrivena voštanim platnom. Polako pride stražnjem dijelu i podigne jedno od krila pa zaviri unutra.

Nije vidio bog zna što. Vreće brašna i šećera, kovčezi i ženska suknja izvješena da se suši.

— Mogu li vam pomoći? — začuje nečiji glas. Bio mu je nekako poznat, pa se polako okrene spuštajući platneno krilo.

— Zdravo Birch — reče Ruff.

— Što vi radite ovdje?! — upita ga ovaj pronicljivo ga gledajući.

— Pripadaju li ova kola Sarah Kent?

— Dobro znate da pripadaju — odgovori Birch.

— Znači da sam došao na pravo mjesto. Unajmila me za vodiča, zar se ne sjećate?

— Već imamo drugog vodiča. Vas ne trebamo.

— Mi? Što vi uopće radite ovdje, Birch? Nešto ste se prilijepili za gospodicu...

— Bila je sama i trebala joj je pomoć — reče Birch, no odgovor nije Ruffa nimalo zadovoljio.

— Sad više nije sama — reče on.

— Rekao sam vam da...

— Gospodine Justice! — glas joj je bio topao, razdragan.

Ruff se okrene i ugleda Sarah Kent ispred prodavaonice s paketom u rukama.

— Gospodice Kent — reče Ruff skidajući šešir uz galantan naklon. Zauzvrat mu se nasmiješila, zatim je prišla kolima i odložila paket.

— Toliko mi je drago što vas vidim! Kad ste nestali, svi su mislili da ste... mrtvi.

— Kao što vidite, još se ritam — odgovori joj Ruff. — I spreman sam da počnem raditi.

— Oh! — uzvikne ona a prsti joj poletješe k usnama. — U tome i jest problem. Vidite, pošto smo shvatili da se nećete pojaviti, bili smo prisiljeni unajmiti drugog vodiča.

A taj drugi vodič pojavio se baš u tom trenutku, sporo izlazeći kroz vrata prodavaonice. Bila je to prava ljudina, lica gotovo prekrivenog sijedom zaliscima. U ustima je imao lulu. Nosio je prljave hlače od srneće kože i prljav, već pomalo potrzan šešir, s orlovim perom zadjenutim za traku. U rukama je držao pušku.

— Dragi bože! — uzvikne on kad ugleda Ruffa. — Neka sam prokleti Jenki i neka crknem ako to nije gospodin Ruffin T. Justice!

Ruff se nasmiješi.

— Kako si, Kesselring? Poprilično si se promijenio otkako sam te posljednji put vidio.

Kesselring prstima dotakne bradu i nasmiješi se, a zatim pruži Ruffu svoju snažnu ruku i srdačno ga pozdravi.

— Justice je bio najbolji izvidnik — govorio je glasno tako da ga svi uokolo čuju. — Što li samo radiš ovdje, Ruffe?

— Čini se da putujem s tobom.

Kesselringove se oči suziše, a tada zasjaše:

— Fino! Dobro će nam doći još jedna puška, posebno tvoja. Kiowe su prilično nemirni.

— Ne vidim zašto bi nam trebala dva izvidnika — upadne Birch u razgovor. — Zašto da plaćamo dvojicu za jedan posao?

Činilo se da ga Sarah uopće ne sluša. Oslonila se o Ruffa, gledajući ga svojim plavim očima.

— Gluposti! — odgovori Ruff. — Mene ne morate platiti. Kesselring je dobio posao i gotovo. Ja vam se jednostavno pridružujem jer putujem u istom smjeru kao i vi. Što nas je više, to bolje. Ne mislite li i vi tako, gospodine Birch?

— U svakom slučaju bolje! — odgovori Kesselring umjesto njega.

— Nema uopće potrebe da se sporigimo oko svega toga, George — progovori Sarah Kent. — Gospodin Justice jednostavno putuje u istom smjeru. Baš kao i ti.

— Gospodin Birch nije nijedanput na brodu spomenuo da putuje u Kolorado — prokomentira Ruff.

Po Birchevu se pogledu vidjelo da je razdražen, ali je ipak mirno odgovorio:

— Nismo o tome razgovarali.

Tada se oprostio od njih, uz ispriku da mora kupiti još nekoliko sitnica. Kad su se iza njega zatvorila vrata prodavaonice, Sarah se obrati Justiceu šapćući:

— Ne znam zašto, ali jednostavno ne vjerujem potpuno gospodinu Birch.

— Pa ne moraš ga trpjeti kraj sebe. Samo reci i ja ću ga se riješiti.

— Oh, ne! Nipošto! Zaista mi je mnogo pomogao u St. Jou, a i poslije. To ne bi bilo lijepo. Zapravo mi je drag taj gospodin Birch. Nešto s njim ipak nije u redu. Nisam ni pomišljala na to da i on putuje u Kolorado sve dok nismo uplovili u St. Jo. Tek mi je tada rekao da će mi po-

moći zato što si ti u međuvremenu nestao. Kao da se prilijepio za mene, kao da me prati — namršti se Sarah. — Ali to je smiješno, zar ne? — nastavi ona. — Uostalom, zašto bi itko poželio da me prati čak do Kolorada?

Ruff ništa ne odgovori. Jedini odgovor koji je mogao pružiti bio je onaj koji ona ne bi željela čuti.

No što s Birchom? Tko je on? Jedan od ljudi Jamesa Kenta, poslan kao pratilac? Moguće, zaista moguće, zaključi Ruff. U tom trenutku Sarah mu pruži još jedan od mogućih ključeva za rješenje zagonetke Birch:

— Možda mu nisam trebala spominjati zlatni rudnik...

— Zlatni rudnik?

— Da — reče ona prostodušno. — Moja... obitelj ima udio u nekom rudniku u Koloradu. Zato svi i selimo tamo. Već su iz njega izvukli prilične količine zlata.

Ruff se namršti. Znači, to je bila priča koju je Kent servirao svojoj sestri: »Dodi na Zapad, sestrice! Nabasali smo na zlatnu žilu!«. Ako se Birch priključio Sarah Kent u namjeri da se i on uključi u poslove s rudnikom tada slijedi pogrešnu zvijezdu. Justice je dobro znao porijeklo tog zlata, a ono nema i nije imalo nikakve veze s razgrtanjem i kopanjem. Sva je prilika da će gospodin Birch biti vrlo razočaran čovjek. Ili vrlo mrtav, bude li smetao Jamesu Kentu.

U zoru su otišli iz Fort Rileyja usprkos upozorenju zapovjednika tvrđave. Kiowa zvan Čelavi Konj postajao je sve ratoborniji. Šest je naseljeničkih domova spaljeno, petoro je ljudi mrtvo, kolona vojnih kola za opskrbu zaskočena iz zasjede... Čelavi Konj nije obećavao ništa dobro, pa ih je zapovjednik tvrđave gotovo molio da ostanu.

Već prvog dana prodoše kraj spaljene farme. Miris paleži još se osjećao u zraku. Nitko nije ni riječi prozborio, ali je Sarah izgledala prilično potresena. U Virginiji je vidala samo pitome Indijance, a i njih rijetko.

Kesselring je bio vođa puta, odrađujući svoju izvidničku nadnicu, a Ruff je morao priznati da čovjek bolje poznaje rijeku Kansas od njega. Ni u jednom trenutku nisu gubili vrijeme tražeći prave prelaze preko vode. Kesselring je točno znao kamo ide i kako da donde dođe. Forsirao je kretanje.

Birch je šutio kao zaliven još otako su otišli iz tvrđave Riley, pa je Ruff čak pomišljao da će se on predomisliti i vratiti se. Možda je sad već stigao predaleko da to napravi, možda ga blještave misli o nepostojećem zlatnom rudniku tjeraju da ide dalje.

Ulogorili su se na Smoky Hill Riveru, nekoliko kilometara južno od sićušnog naselja Salina. Birch je šutke sjedio na sedlu i pio kavu dok je Kesselring završavao još jednu od mnogih svojih priča o Kiowama, od kojih se dizala kosa na glavi, pa mu je Ruff kretnjama dao na znanje da prestane kako ne bi potpuno obeshrabrio mladu ženu. Zatim ustane.

— Prošetat ću malo do rijeke.

Sarah se digla gotovo istog trenutka a Kesselring se nasmiješio.

— I ja bih voljela poći — reče ona.

— To nije pametno — kiselo će Birch. — Ni sigurno!

— Bit ću dovoljno sigurna u društvu gospodina Justica — odreže ona.

— U to se ne bih okladio — promrmlja Kesselring tiho, da ga nitko nije čuo.

— Bit će mi drago ako mi se pridružite — reče Ruff. Pošto je iz kola

izvadila šal, polako se udaljiše od tople vatre. Šetali su obalom rijeke osluškujući kreket žaba. Srebrnasta četvrtina mjeseca lijeno se vukla iznad crne linije obzorja, ogledajući se o površinu rijeke.

— Divno je ovdje — reče Sarah. — Lijepo, samotno, pusto.

— Sve to i još više — odgovori Ruff. — No pričekajte dok vidite Kolorado s onim svojim moćnim planinama i prostranim proplancima. Poželjet ćete da tamo zauvijek ostanete.

Sarah mu pride bliže pridržavajući šal s obje ruke:

— Uistinu mi je drago što ste nas sustigli, Justice — reče ona toplim, prigušenim glasom. — Znete li da sam vas one noći čekala u kabini? Željela sam s vama porazgovarati o poslu, ali i onako ... privatno.

— Možda sam baš zato i gurnut preko ograde u rijeku — razmišljao je Ruff glasno.

— Mislila sam da je svemu kriv gospodin Updike.

— I ja sam tako mislio, ali sad više nisam siguran u to. Nisam točno ni vidio čovjeka koji me napao. Samo njegovu siluetu u mraku. Sad se pitam nije li gospodin Birch bio dovoljno ljubomoran da... nije mu ni malo drago što sam se pojavio i pridružio vam se.

— Ali je zato meni drago! — odgovori ona pomalo promuklim glasom, prišavši mu još korak bliže. U glasu joj je bilo nekoga gotovo primitivnog, iskonskog poziva na ljubavnu igru. U trenutku kada je nagula glavu prema Ruffu, požudno rastvorenih usana, on je silovito privuče i strasno poljubi. Usta joj bijahu zamamna, divlja, a usne meke i drhtave. Snažno je prigrli.

— Hoću da budemo brzi! — odgovori ona. Oči su joj se smiješile dok je Ruff rukom lagano klizio prema

dolje, raskopčavajući joj haljinu.

Uzbudeno ga je promatrala i on osjeti pod rukom kako joj se puls ubrzava. Haljina uz lagano šuštanje sklizne niz njezina bijela ramena.

Stajala je pred njim gola, na mjesecini koja joj tijelo učini čarobno čulnim. Grudi joj bijahu pune, čvrste, sa širokim tamnim krugovima oko nabreklih bradavica. Sagnuvši se, Ruff joj usnama lagano dotakne grudi, draškajući bradavice jezikom. Ruke je zaplela u njegovu kosu, a prema silovitim otkucanjima njezina srca, osjeti da je spremna.

Mjesec je svjetlucao kroz granje drveća, negdje u daljini zahuktala je sova. Sarah se lagano pomakla u snu, stisnuvši se još čvršće uz Ruffa koji je zijevao.

Iznenada kao da je noć eksplodirala. Prasak pušaka u njihovoj blizini razbije tišinu koja ih je okruživala. Ruff hitro odgurne ženu od sebe i posegne za revolverom, znajući da je možda već prekasno da išta učini.

IV

Hitro se uspravio s revolverom u ruci, zaštićen tamnim sjenama. Iz šume ponovno odjeknuše pucnjevi. Začuo se nečiji bolan jauk.

Očiju širom otvorenih od užasa, Sarah dopuže do njega. Kad je otvorila usta da progovori ili čak vrisne, Ruff odlučno stavi svoj prst na usta, dajući joj na znanje da šuti.

U takvoj bi situaciji svaki čovjek morao biti odjeven, no o tome sad nisu ni razmišljali. Posve gol puzao je kroz nisko grmlje s revolverom u ruci, a Sarah ga je, pognuta, slijedila.

Prvog je Kiowu ugledao u gotovo istom trenutku kad i logor. Visok, gotovo posve gol muškarac, lica obojana žutom i bijelom bojom, s ot-

piljenom puškom u rukama, upravo je puzao prema logoru.

Na prvi šum Ruffovih koraka, hitro se okrenuo i istog trenutka opalio, skotrljavši se na leđa. Ruff osjeti vreli udar zraka pored lica. No metak ga promaši i zabije se u stablo iza njega.

Sarah prodorno vrisne i on osjeti želju da je zadavi zbog toga. Bacivši se prema naprijed, sudario se s tijelom napadača. Indijanski ratnik posegne za nožem, ali prekasno, jer mu je Ruff u tom istom trenutku snažno zabio koljeno u želudac, udarivši ga istodobno koltom po glavi. Tijelo Indijanca omlohavi i sklizne na zemlju, očiju širom uprtih u mjesec.

Sarah ponovo vrisne, no ovaj ju je put mogao poljubiti zbog toga. Boreći se s napadačem na zemlji nije ni opazio drugog Kiowu koji se hitro približavao sa sjekirom u ruci. Ruff se smjesta okrene na leđa i, naslonjen o tijelo onesviještenog Indijanca, opali na novog napadača. Tijelo koje je već poletjelo prema njemu, kao da se načas zaustavilo u zraku dok mu je metak prodirao kroz prsa, a zatim se skljkalo na Ruffa.

Zbacivši Indijanca sa sebe, Ruff pojuri do žene i zgrabi je za ruku. Oko logora se još pucalo, a na mahove je snažno odjekivala Kesselringova puška za bizone.

Brzo, ali i oprezno, približavali su se logoru, goli, pripijeni jedno uz drugo. Izjurivši iz šume na rub proplanka, posve slučajno naletješe na trojicu napadača okrenutih im leđima. Nije bilo vremena za moraliziranje, pa Ruff zapuca na njih s leđa.

Iznenada zavlada tišina. Noć koja se dotad činila toplom, kao da je zahladila. Ruff se priljubi uz stablo hrasta držeći Sarah čvrsto uza se,

ne pružajući napadačima priliku da gađaju u njihova mjesečinom obasjana gola tijela. Čekali su stopljeni s tamnom sjenom golemog stabla.

Gestikulirajući Ruff objasni mlađoj ženi da će pokušati probiti se do kočije. Kružeći uz rub šume, mogli su relativno sigurno stići blizu logora, no ipak ih otuda dijeli još tridesetak metara do same kočije, tridesetak metara brisanog prostora, bez ikakve zaštite.

Ili to ili ostati u šumi. Ruff nagoniski osjeti da Kiowe sad točno znaju gdje se nalaze njih dvoje, duboko udahne i glavom dađe znak Sarah da krene.

Grmlje ih je greblo po goloj koži, ali se oni nastaviše kretati, držeći se sjena, pognuti, dok su im srca divlje udarala u grudima. Krećući se prvi, Ruff se na trenutak okrene i zabrinuto zagleda u Sarah čija se mliječno bijela put sad jasno nazirala u tami.

Tada iznenada zastane, toliko neočekivano da se Sarah gotovo zaletjela u njega. Nešto je bilo ispred njih u grmlju. Znao je to pouzdano, iako nije ništa ni čuo ni vidio. Pro-radio je njegov primitivni nagon, nešto je u njemu zvonilo na uzbunu — sjena koja nije bila tamo gdje je trebala biti, miris, nešto što nije mogao odrediti, ali što izaziva trnce niz kralješnicu.

Ugledaše nekoga. Stojeći u sjeni, Birch opali prema njima prije nego što je Ruff uopće mogao reagirati.

Metak prozuja pokraj Ruffove glave, uši mu zaglušiše od pucnja koji razbije tišinu poput groma. Kao iz daljine, dopre do njega ženski vrisak. Okrenuvši se, ugleda kako tijelo Indijanca udaljeno samo nekoliko koraka od njih, pada pred noge izbezumljene Sarah.

Birch se nasmiješi dobro znajući

što je Ruff samo trenutak prije toga pomislio: da on, Birch, puca na njih. Šuteći im pruži njihovu odjeću smotanu u dva zamotuljka. Sarah porumeni dok je haljinom skrivala grudi, no Birch se nezainteresirano okrene, brinući o sigurnosti.

Ravnica ispred njih bila je prazna, obasjana mjesečinom. Birch upitno pogleda Ruffa, a on kimne. Napevši mišiće, svi zajedno jurnuše prema kočiji. Odjeknuo je jedan jedini pucanj, no nitko nije bio ranjen. Dojurivši iza kočije, zatekoše Kesselringa kako oprezno izviruje, ispitujući okolicu.

— Mislim da su se povukli, Ruffe — reč on.

— Čini mi se da jesu.

Mislim da su se posve slučajno našli u unakrsnoj vatri. Sad vjerojatno misle kako smo vrlo pametni ljudi — doda Kesselring smijući se. — Birch je otišao da vas potraži nekoliko minuta prije napada. Nisam ga mogao zautaviti.

— Dobro je što nisi — odgovori Ruff, a zatim doda: — Hvala vam, Birch. Žao mi je što sam pomislio da pucate u mene.

— Bit će vremena i za to! — reče Birch, ustane i zatakne revolver u korice. Zatim se udalji.

— Što je to s vama dvojicom? Problemi? — upita Kesselring. — Da neke vrste. Zapravo ni sad ne znam kako se sve to začelo, što nas je sukobilo — odgovori Ruff navlačeći hlače. Pogledavši ustranu, Kesselring ugleda Sarah kako navlači donje rublje.

— Uistinu ne znaš? — upita.

— Možda imaš pravo — reče mu Ruff gledajući u ženu. Bio je sve više uvjeren da uopće nije riječ o njoj, da je Birch neprijateljski raspoložen prema njemu iz nekih drugih razloga a ne zbog ljubomore. Ali zbog čega? Nagonski je osjećao

opasnost, ali nije znao s koje strane dolazi. Ako nije riječ o Sarah, što je? James Kent? Ili Birchova odlučnost da ne dopusti Ruffu da zajedno s njima stigne do Kolorada. Ili ... jednostavno nije znao što je posrijedi.

— Hajde da uspravimo kočiju — predloži Kesselring, pa to i učiniše uz pomoć užadi i konja.

Odjevena ali još vidljivo potresena, Sarah pride Ruffu i rukom mu obgrli struk, naslonivši glavu na njegova prsa. Drhtala je.

— Bilo je to strašno, baš strašno! Hoće li se ponoviti?

— Možda — odgovori joj Ruff. — Hoćeš li da se vratimo?

— Da se vratimo? Kamo? Prodala sam kuću i sve što sam imala. U Virginiji me više nitko ne čeka. Želim natrag više nego išta na svijetu, ali ne mogu! I neću ... Mislila sam da Indijanci ne napadaju noću — doda ona i pogleda ga upitno.

— Je li? Mnogi su ljudi tako mislili, pa je to završilo kobno po njih. Glupo je i pomišljati na takvo što. Ako i izbjegavaju noćne napade, tada je to zbog konja koji noću lako ozlijede noge. Kad je riječ o manjim pothvatima pješice, o kakvoj sitnoj pljački, o nekoliko skalpova, daka-ko da će napasti i noću. To i jest najbolje vrijeme za napad.

— Neću ni oka sklopiti do kraja putovanja — reče Sarah, no trenutak nakon toga ženstvenim pokretom uredi kosu, očisti haljinu od prašine i potišteno reče: — Vjerojatno izgledam strašno.

Ruff je znao da je sad opet sve u redu.

— Samo se ti popni u kola i spavaj — reče joj poljubivši je u vrh nosa. — Ja ću biti na straži. Naspavaj se što bolje možeš. Pred nama je još dug put. Ne učiniš li tako, zaspat ćeš za vrijeme vožnje, na sjedalu, i ispast ćeš iz kola.

Oslonjen o deblo, Kesselring je izgledao kao čovjek koji se pripremio da stražari cijelu noć. Držeći pušku u rukama, uputi Ruffu upitan pogled, nasmiješi se i odmahne. Vjerojatno je Diowama dovoljno uzbuđenja za noćas. Bila je to zacijelo manja skupina mladih i neiživljenih ratnika koji su krenuli u lov, pa usput udlučili da se zabave i ratnom igrom. Zacijelo su u međuvremenu shvatili da nije vrijedno truda ... Ili nisu? Možda.

Ruff odseće natrag do kola i nasloni se o njih tako da mu Kesselring ne vidi lice. Birch opet ni traga ni glasa, kao da je u zemlju propao. Bit će da ih je pratio kroz šumu, razmišljao je Ruff. Ali zašto? Kako da sazna da Birch uistinu nije namjeravao pucati u njega, te da je opalio u Kiowu samo zato što se baš tada i tamo zatekao, preblizu mlađoj ženi. Razmišljao je, ali dogovor nije našao. No dobro je znao da će Bircha neprestano držati na oku, koliko god to bude moguće.

I tko je, zapravo, taj Birch? Tragač za zlatom? Ljubomorni ljubavnik? Tjelohranitelj? Štoga god bio, pokazalo se da nije bezopasan. A što ako je George Birch zapravo James Kent glavom i bradom? Objasnilo bi to mnogo dotad nejasnih i nerazumljivih sitnica i događaja: i Birchovu prisutnost na brodu, neprestano u društvu Sarah, zajedničko putovanje u Kolorado, njegovo neskriveno nezadovoljstvo s mogućnošću da Ruff bude vodič na tom putu ...

Jutro još nije ni odmaklo kadli se naroguši zapadno nebo. Oko podneva su iznad njih već prijeteći visjeli gusti oblaci, a i vjetar je postajao sve nemilosrdniji. Počelo je pljuštiti posve iznenada u jednom jedinom trenutku, nakon snažnog udara groma, pa su već nakon ne-

koliko minuta pokisli do kože, gotovo naslijepo idući naprijed kroz neprobojnu vodenu zavjesu.

Vjetar je sve snažnije puhao a kiša lila kao iz kabla. Postalo je mračno i hladno. Bilo je neizdrživo. Kesselring pride Ruffu i vikne kako bi nadjačao urlik vjetra:

— Moramo se skloniti nekamo!

— Na prvo mjesto na koje naiđeš — odgovori mu Ruff, no još je dva puta morao viknuti što misli prije nego što ga je Kesselring uopće čuo. Do maloprije suha kao kost, zemlja se brzo počela pretvarati u ljepljivo crveno blato kroz koje su se volovi sve teže probijali naprijed, a kola ostavljala dubok trag.

Kesselring je pažljivo proučavao okolicu, ali nitko da nađe mjesto pogodno za logorovanje. Voda je sve jače nadirala, jureći i bjesneći oko njih, pretvarajući put kojim su išli u pravu rijeku, pa on naposljetku ipak odluči da se ulogore na jednoj od obližnjih uzvisina. I ona je bila oprana kišom, natopljena vodom, ali je ipak pružala kakvu-takvu zaštitu od mjestimice podivljalih bujica ispod njih. Teški crni oblaci kao da su legli na zemlju, pretvarajući dan u mrak. Grmilo je.

— Nastavi li ovako — vikao je Kesselring kako bi ga Ruff čuo — ostat ćemo zauvijek ovdje! Nitko se ne može probijati kroz klance dok voda ne oteče!

— Bit će još gadnije pretvori li se kiša u snijeg — odvrati mu Ruff, a Kesselring potvrdno kimne.

Svi su sjedili s onu stranu kola koja je bila zaštićena od vjetra i kiše, razmišljajući o neugodnostima koje bi im mogao donijeti snijeg. Događalo se već da iznenada padne tokom jakih jesenskih bura. Minuta kiše, pa minuta snijega što su ga na visoravan donosile hladne kanadske zračne mase ...

— Pogledat ću što radi gospođica Kent! — dovikne im Ruff i ustane uvukavši se u kola. Zatekao ju je kako neuspješno pokušava upaliti vatru u jednoj od onih novoizmišljenih željeznih pećica, iz kojih se limena cijev okomito uzdizala k platnenom krovu, stršeći kroz za nju posebno napravljen otvor.

— Taj prokleti vjetar neprestano vraća dim natrag u pećicu — bijesno je govorila Sarah — pa se vatra gasi.

— Nema mnogo koristi od takvih stvarčica — prezirno će Ruff. — Trebalo bi pobiti ljude koji su to izmislili, jer su baš takve peći zapalile mnoga i mnoga kola.

— Bila je to Birchova ideja da nabavimo pećicu — reče mu Sarah. — Namijenjene su baš ovakvom vremenu...

Ruff sumnjičavo odmahne.

— Prestane li nevrijeme do jutra, mogli bismo stići do Kit Carsona sutra navečer — reče on. Sarah ga pogleda čekajući da nastavi. — Kit Carson — doda on — prvi je grad kroz koji ćemo proći pošto smo zašli u Kolorado. Teškoća je samo u tome što nam ti još nisi rekla kamo točno ideš, u koji grad.

— Nisam li? — nasmijala se. — To nije ni bilo potrebno jer će me moja obitelj čekati baš u Kit Carsonu.

— To dosad nisi ni spomenula, Sarah.

— Ne? Mislim da sam to rekla Kesselringu.

— Nisi.

— U svakom slučaju, sad znaš kamo idem, pa se više ne trebaš brinuti — odgovori mu ona gledajući ga svojim prelijepim očima, koje su lagale.

— A tko će te dočekati, Sarah? — upita je nastojeći da mu glas ne po-

kaže više od normalne ljudske zna-
tiželje.

— Tko? — ponovi ona. A zatim
ga upita: — Jesi li ti to zabrinut
zbog mene?

— Jesam.

— Ne moraš biti zabrinut, gospo-
dine Justice — prošapta mu ona u
uho.

— Ipak bih volio znati, Sarah —
prekine je on, zgrabivši je čvrsto za
zglobove ruku.

Povukla se, zaprepaštena.

— U redu — reče ona dok su joj
očima sijevali različiti osjećaji. —
Dočekat će me ujak William i tetka
Clara. Oni se bave uzgojem konja,
tako sam barem obaviještena. Ne-
gdje u planini, iza Puebla. Zapravo i
ne znam točno gdje, pa ti zato ni-
sam o tome ni govorila.

— Tetka Clara i ujak William,
dakle?

— Tako je. Rodom iz Richmonda.
Bit će tamo i moji rodaci Bobby i
Ned, pa zatim nećak Robert sa sup-
rugom. On vodi odmorište za putni-
ke negdje blizu Puebla, ako se taj
grad uopće tako i zove.

— I svi će te oni čekati u Kit Car-
sonu?

— Barem netko od njih, Ruffe —
reče ona. — Zato se nemoj brinuti
za mene, dragi. Bolje je da što više
iskoristimo ono malo vremena koje
je još pred nama. Hoćemo li? —
upita ispućivši usne.

Bilo je teško reći joj ne, ali ipak:

— Obećao sam Kesselringu da ću
razgledato okolicu i provjeriti mu-
vaju li se Kiowe uokolo.

Zadrhtala je pri samom spomenu
njihova imena i naglo se odmakla
od njega. — Projahat ću malo uoko-
lo — dobaci on Kesselringu u pro-
lazu. Krupni ga čovjek iznenađeno
pogleda. Uzimajući pušku i mokro
ćebe, Ruff upita:

— Gdje je Birch?

— Već je prošlo prilično otkako
ga nisam vidio. Valjda i on obožava
jahati po kiši — nasmije se Kessel-
ring, ne bez zloće.

Možda je tako. U svakom slučaju,
pazi da vas voda ne odnese s uzvisi-
ne. Vratit ću se za otprilike sat i po.

— Kako ti odgovara! — dobaci
Kesselring tražeći po džepu duhan
za žvakanje jer od lule nije bilo ni-
kakve koristi na takvoj kiši. Stari iz-
vidnik nije više pitao, znajući da je
sve što bi moglo mučiti Ruffa njego-
va privatna stvar. Dobar je čovjek
taj Wade Kesselring, razmišljao je
Justice udaljujući se od logora, pra-
vi borac, čovjek s razvijenim osjeća-
jem za humor, i s mnogo toga u gla-
vi. Bilo je dobro imati ga uza se.

Ništa, ama baš ništa nije se ukla-
palo, ili ne sasvim. Birch je nesum-
njivo lagao. Sarah Kent rekla mu je
samo polovicu istine. Sutra ili naj-
kasnije prekosutra stići će u Kit
Carson. Što sada? Nije bilo nikak-
vog neupadljivog načina da ostane
u gradiću i sazna tko će je dočekati,
a ni da je nakon toga slijedi.

Iako je rekao Kesselringu da ga
neće biti više od sata, kiša, koja je
opet počela snažno pljuštati, smeta-
la mu je kao nikad dotad, pa odluči
da se vrati. Ionako mu glava nije bi-
la posve bistra.

Postajalo je sve hladnije. Ruff je
sve češće opet pomišljao na snijeg.
Dojahao je do logora, obišao kola i
skamenio se.

Pred njim je na zemlji ležao Kes-
selring. Nije se micao. Iz usta mu je
curila krv, a iz vrata virio vrh streli-
ce.

Ruff pride bliže držeći kolt u ruci.
Pažljivo se zagledavao u tamu uo-
kolo, pokušavajući pogledom pro-
drijeti kroz kišnu zavjesu. Mrtav...
Kesselring je bio mrtav, sa streli-
com duboko zabijenom u grlo. Kiša

je uporno ispirala krv što je istjecala iz rane.

Ruff pride kolima i zaviri unutra podigavši platno. Ništa. Ni traga od mlade žene. Nestali su i svi konji. Nije znao ni gdje je Birch.

Usprkos strelici u Kesselringovu vratu, mučilo ga je to što se nigdje uokolo nije vidio ni trag borbi ili otporu. Pride tijelu i obriše Kesselringovo blatnjavo lice. Pušku je još držao u ruci, ni metak nije stigao opaliti. Raskopčavši mu košulju, ugleda poveću ranu i tužno kimne glavom. Sad je znao istinu.

Strelica nije bila odapeta u Kesselringa već ju je netko rukom zabio u njegov vrat. Prvo su mu pokušali probiti prsa ali se strelica odbila o rebro, pa su je tek tada zarili u vrat.

Zgrabivši konja za uzde, s koltom u ruci pažljivo obide kola tražeći tragove koji bi mu barem malo pomogli, no bilo je gotovo nemoguće išta otkriti u toj mješavini blata i vode. Tri, možda četiri konja, čiji se tragovi gube na zapad, dubok otisak nečije čizme, možda Birchove. Zastao je lica smrknuta kao i oblaci što su se nadvili nad njim.

Gotovo je preplašio konja kad ga je, naglo uzjahavši, silovito podbo, jašući prema procijepu kojim se pružala staza, sad već pretvorena u korito kojim je silovito jurila voda. Jašući uz rub, stigao je do suženja preko kojeg je bilo lako skočiti uz pomoć dobroga konja.

Baš je to i namjerio. Natjeravši konja nekoliko metara unatrag, čvrsto ga je obujmio nogama, peta-ma ga natjerao da se pokrene, nadajući se da životinja zna skakati.

— Konj nije oklijevao ni trenutka. Snažno je odskočio izvivši tijelo iznad pobješnjele vode, no bio je to skok koji nikad nije završio.

U istom je trenutku odjeknuo je

pucanj iz puške. Ruff osjeti kako se metak zabija u životinju, čije se tijelo gotovo presavilo i snažno, nekontrolirano lupilo o drugu obalu, prevalivši se beživotno u stranu. Pono-vo zagrmi pucanj. Ili je to bila grmljavina? Nije više bio siguran. Otkotrljavši se još dok je konj padao, sad se borio s podivljalom vodom, koja ga je bacala uokolo, i pokušava se dočepati neke od stijena sa strane.

Kad mu je to naposljetku pošlo za rukom, osjetio je snažnu bol u ruci raskrvavljenoj oštrim kamenom, a tada ga bujica vode opet povuče sa sobom. Smiješno, pomisli, pa nije valjda prešao pet stotina milja kopnom, pošto se u međuvremenu zamalo topio u vodama Missourija, samo zato da bi izgubio život u valovima podivljalog potoka.

Valovi i virovi bacali su ga i prevrtali kao grančicu noseći ga sve dalje. U jednom je trenutku pokušao rukom zgrabiti korijen velikog stabla, no bilo je previše klisko i voda ga opet poklopi.

Iznenadila ga je brzina kojom ga je nosila, pa je tek što je ispred sebe ugledao jedno od prirodnih suženja, već bio snažno bačen u stijenu što se nadvijala nad bujicom. Osjeti jak udarac i bol u rebrima, no ipak ne izgubi prisebnost. Zgrabivši šakama jednu od izbočina, gotovo se priljepio uza stijenu, a tada, povrativši dah, hitro skoči iz vode. U ušima mu je lupalo, srce mu je snažno udaralo. I dalje je grmjelo.

Uspuzavši se uz strminu, osjeti kako ga izdaje snaga. Sjeo je, glave umorno pognute naprijed, smrzuvaajući se u negostoljubivoj tami, koja ga okruživala, dok je ispod njega tutnjala voda a uokolo bješnjela oluja. Obuzimao ga je bijes, divlji, užareni bijes koji je otjerao od njega i noć, i hladnoću, ostavivši ga sa-

mog s jednim jedinim osjećajem, s jednom jedinom željom: da nađe čovjeka koji mu je sve to priredio, da ga pronade i ubije tamo gdje ga zatekne.

V

Promrznutom do kostiju i gotovo posve iscrpljenom, trebalo mu je gotovo dva sata da stigne do logora. Nije ni slutio da ga je podivljala voda odvukla toliko daleko.

Kesselringovo tijelo ležalo je u istom položaju, očiju uprtih u nebo koje je pokazivalo znakove razvedravanja. Ruff je prvo prišao muli koja se radosno oglasila čim ga je vidjela. Zatim je pretražio kola da nađe čopatu ili nešto drugo čime bi iskopao raku za Kessleringa, plitak i blatnjav grob za jednog od najispravnijih ljudi koji je ikad kročio prostranim visoravnima. Zatim priđe muli:

— Je li itko ikad na tebi jahao? — tapšao je životinju koja se doimala prilično ratobornom, odmakavši se od njega ušiju priljubljenih uz glavu.

Ipak mu je pošlo za rukom da je zauzda, pri čemu se mazga ritnula dva ili tri puta i to, kako se činilo, više zato što je bila zatečena nego bijesna. Na njegovo veliko i ugodno iznenađenje nije se bunila kad ju je uzjahao, pa je odmah krenuo na zapad s velikom Kesselringovom puškom sharps. 50 u rukama. Snažno je grabila naprijed, prema Kit Carsonu i planinama Rocky Mountains u njegovoj pozadini, koje su zarile svoje vrhove u guste oblake podsjećajući čovjeka na njegovu nevažnu malenkost.

Sad je jahao k jugozapadu neprestano se nadajući da će naletjeti na nekakav koristan trag, no kiša je isprala sve što bi mu moglo olakšati potragu. Bilo je moguće da su Sa-

rah i Birch odjahali u nekom njemu nepoznatom smjeru, da uopće nisu išli u Kit Carson, iako miljama uokolo nije bilo drugog mjesta u koje bi se mogli uputiti. Znajući da više nemaju mnogo hrane u zalihi, ipak je tvrdoglavo vjerovao da su se uputili u Kit Carson, tu neobičnu kolekciju siromašnih baraka, zakrpanih šatora, nekoliko nebojanih i zubom vremena načetih drvenjara, jedne zidane žute kuće i bijele crkve šiljata tornja, smještene posred onog što se velikodušno zvalo gradom.

Vjerojatno su tamo, moraju biti tamo, sigurno čekaju...

Ulice Kit Carsona bile su blatnjave kao, uostalom, i sav okoliš. Dok je jahao ulicom onako gologlav, dugačke i divlje kose raskuštrane i rasure po licu i ramenima, u mokroj odjeći iz koje se podizala para na suncu koje ju je sušilo, mnogi su mu se hitro sklanjali s puta. Više je nalikovao utvari nego slučajnom namjerniku.

Pogledom je pretraživao grad. Odjahao je do jedine staje i sjahao, protežući ukružene noge. Lijeno se podigavši iz stolice, u njega je ispod gustih bijelih obrva pospano gledao par nezainteresiranih očiju stajskog sluga, koji promrmlja:

— Mogu li vam pomoći?

— Želim se riješiti mazge i kupiti konja, ako ih uopće imate.

— Imam samo ovo što vidite — reče mu sluga. — Pogledajte i izaberite.

Poslušavši ga, Ruff kao usput upita:

— Baš me zanima jeste li, možda, vidjeli moga partnera. Trebao je još jutros dojahati u grad.

Zatim mu opiše i konja, i čovjeka. Štalar odmahne.

— Danas u gradu nije bilo stranca, a ni jučer. Čak ni prekjučer,

ako me sjećanje ne vara — odgovori on skinuvši svoju otrcanu kapu da se počese po glavi.

— Ima li još koja staja u gradu?

— Ne možete pronaći odgovarajućega konja? Što velite o onom svijetlom ridanu srebrnkaste grive?

— Ne mislim to. Pomislio sam da je moj partner možda negdje drugdje ostavio konja...

— Ovo je jedina staja u gradu, gospodine.

— Ima li blizu kakav ranč?

Štalarove se oči suziše, a tada odmahne glavom:

— Ništa dvadesetak milja uokrug. Tada je prvi na redu ranč Clare Tuck na Udovičinu potoku, no tamo vjerojatno ne biste željeli poći, a ni vaš partner.

— A zašto ne? — upita Ruff znatiželjno, no štalar više nije mario za njegova pitanja već nestrpljivo upita:

— Što kažete o onome crvenkastosivom pjegavom konju? Devet mu je godina, ali je čvrst, mišićav, pravi planinski konj.

— Zašto ja ili moj partner ne bismo željeli poći do ranča Clare Tuck? — uporno će Ruff.

— A što biste tamo tražili? Ona živi sama, ne uzgaja konje, nema baš ništa što bi vam mogla ponuditi.

— Ima li još koji ranč blizu njezinog?

— Čujte, gospodine — odgovori mu štalar s očiglednom ozlojeđenosti u glasu — svega ima u ovim krajevima, i tragača za zlatom, i opskrbnika drvetom, i ovčara... Ali, ako vi ne znate gdje je vaš partner, ja vam sigurno neću pomoći time što ću nabrajati gdje se što i tko nalazi, kao na mapi. Treba li vam konj ili ne?

— Treba — nasmiješi mu se Ruff.

— Koliko tražite za onog ridana?

Cjenjkali su se petnaestak minuta, pa je Ruff na kraju platio pedeset dolara za konja i par novih kožnatih cipela. Još pedeset dolara od armijskog novca...

Posjetio je zatim hotel »Grand« i dva manja prenoćišta, no nitko nije vidio Sarah Kent. Ako netko i jest, nije mu to htio reći. Jedna mu se sitnica ipak učinila neobičnom. Dok se raspitivao u »Grandu«, hotelski je službenik dao znak glavom nekome u blizini, misleći da ga Ruff ne gleda. Kad je Ruff nedugo zatim okrenuo glavu, hineći ravnodušnost, ugledao je krupnoga bradatoga muškarca. Sjedio je na stolcu u uglu i mirno ga promatrao.

Ruff ga nije poznavao. Nije mogao ni pretpostaviti kakva je veza između njega, hotelskog službenika i naizgled ravnodušnog bradonje u uglu.

Odluči da se malo posveti sebi. Bio je gladan, pa uđe u restoran preko puta hotela, u kojem se osim blagovaonice nalazio i bar s nekoliko stolova za kartanje.

Blagovaonica je bila prazna jer se vrijeme za objedovanje bližilo kraju, pa je u njoj, osim Ruffa, bio još samo muškarac srednjih godina s velikim zulufama, koji je umakao kruh u meko kuhano jaje. No u baru je gužva postajala sve veća, pa se cijeli salun doimao kao pravo okupljalište čvrstih, svim bojama premazanih, prljavih ljudi, minera, kaubojja, lutalica koji su ispijali jeftin viski i svijetlo pivo brzinom kojom su čaše uopće mogle biti napunjene.

— Mogu li štogod pojesti? — upita Ruff konobaricu.

— Što god želite — odvrati ona.

— Jaja, šunku, prženi krumpir, kavu — izrecitira on. Nije zapisala njegovu narudžbu. Jednostavno se okrenula i lijeno pošla u kuhinju.

Nasmiješivši se, Ruff provuče ru-

ku kroz kosu i zagleda se u gužvu pored bara s druge strane saluna. Ljudi su ozbiljno shvaćali ispijanje pića. Nitko nije mnogo govorio i nitko nije čak ni pogledao prema njemu. Činilo se da je čašica pića naj-svečaniji obred u Kit Carsonu, u Coloradu.

Kad je htio skrenuti pogled i ogle-dati se, ugleda kako ga hladno pro-matraju iz polutame nečije oči. Bio je to onaj isti bradonja što ga je vi-dio u hotelu.

Namršten, zahvali se kelnerici koja mu je donijela jelo te počne jesti.

Bradonja je sad razgovarao s dvojicom ljudi, od kojih je jedan bio mlad, plavokos i neopran, a drugi tamnopus, vjerojatno Meksikanac, lisičja lica. Ponašanje im je bilo drsko, bezobrazno. Ruff ih kratko pogleda i nastavi jesti ne mareći za njih.

Kad je završio, odgurnuo je tanjur, zavalio se i zadovoljno popio gutljaj vruće kave.

Znao je što slijedi, osjećao je to u zraku. Ali zašto?

Trojka koju je sad svaki čas pogledavao, bučno je stajala uz tezgu ispijajući alkohol. Bila je to igra koju su morali odigrati, opasna igra. Usputna napomena, nepotreban komentar shvaćen kao uvreda, ili čak samo pogled, čvrst i izazivački, bili su dovoljni da rasplamsaju vatru. Željeli su tučnjavu i želja će im se ispuniti.

Ali ova trojica ... — Ruff je slutio da je u pitanju namještaljka, da je to jednostavno posao za koji ih je netko dobro platio, da će ga oni i obaviti čim odglume uobičajeno pijanstvo kako nitko ne bi ništa posumnjao. Ubiti čovjeka! Znao je da će baš to pokušati.

Ustao je i bacio na stol srebrni dolar, te pošao prema vratima znajući

da do njih neće stići. I nije. Trojka se odmah pokrenula prepriječivši mu put. Usne mu lagano zadrhtaše. Pogledao ih je i odmjerio. Možda bi ih mogao odvratiti od njihova nauma, zavarati ih. Jedan podroban pogled izbliza i — odmah mu je bilo jasno da ništa od toga ne dolazi u obzir. Riječ je o poslu koji su morali obaviti, ovako ili onako.

— Hej ti, ženskiću! — vikne bradonja podrugljivo.

— Želite li nešto? — upita ga Ruff blagim glasom.

— Želite li nešto? — oponašao ga je plavokosi visokim glasom. — Želim tvoje dupe, gospodine.

— Je li? Zar su ljudi toliko ugroženi u ovom gradu? — odgovori Ruff grimasom koja nije osobito nalikovala smiješku.

Momak korakne prema njemu, ali ga bradonja zadrži.

— Nema potrebe da ljutimo ljude — reče on pomičući se naprijed tako da je Ruffu potpuno zatvorio put do vrata. Meksikanac se nije ni pomakao. Šuteći se naslonio o zid s palčevima iza opasača s oružjem.

— Nema potrebe ni da ovo nastavimo — doda Ruff.

Bradonja otvori usta da odgovori, ali naglo zašuti. Ugledao je nešto u Ruffovim plavim očima, neko upozorenje jednako zloj kobi koju čovjek osjeti kad naleti na čegrtušu. Plavokosi to nije vidio. Možda nikad nije čuo čegrtušu ili vidio oči pantere.

— Nisi li ti onaj kujin sin — upita on — koji je ujahao u grad na magarcu? Na glupavom magarcu?

— Nije on bio glupav već kastri-ran — odgovori Ruff. — A ti?

Izraz mladićeva lica nije se mijenjao punu minutu. Tek se tada ukrutio kao da mu je netko opalio pljusk.

— Sto si to rekao? — upita on izazivački.

— Jesam li te, možda, uvrijedio, sinko? — upita ga Ruff blagim glasom. — Žao mi je. Samo sam se pitao je li pravi muškarac čovjek kojemu je potrebna pomoć još dvojice da se suprotstavi jednome. Zato mi se i učinilo da ti nedostaje potreban alat. Zapravo — doda Ruff nakon nekoliko sekundi šutnje, dok je zamišljeno promatrao Meksikanca — sve mi se čini da se od vas trojice ne bi mogao sastaviti ni magarac!

Znao je da pretjeruje, da požuruje, i to vrlo grubo, ali mu to tada nije bilo važno. Ovi su ga ljudi željeli uvući u tučnjavu po svaku cijenu. Pa što ako im on u tome i sam pomogne! Plavokosi mladić teško je proživljavao njegove riječi. Bio je blijed, uzbuđen, drhtao je. Gotovo posve otupio, mlitavo je posegnuo za pištoljem.

Ruff je bio pripravan. Držao je pušku za cijev i kad je mladić pokrenuo ruku, hitro je podigao pušku u zrak, zabivši njen kundak u lice plavokosog, koji se bez riječi srušio ispustivši oružje iz ruke. Lice mu se u tom trenutku pretvorilo u krvavu masu.

I bradonja je tada posegao za oružjem, ali sekundu prekasno, jer je Ruff već držao kolt u drugoj ruci, pa se krupni muškarac ukipio od straha. Meksikanac, koji je cijelo to vrijeme stajao naslonjen na zid odmah kraj vrata, sporo je reagirao. Presporo, jer je Ruff već u idućem trenutku zgrabio otvorena vrata i naglo zamahnuo njima prema tamnoputom.

Meksikanac je tek uspio izvaditi oružje iz korica kad su ga teška hrastova vrata udarila posred lica. Koljena mu zadrhtaše i popustiše. Nesigurno je koraknuo naprijed prije nego što se svalio na pod

slomljena nosa. Pištolj je pao neda-leko od njegove bespomoćne ruke.

Bradonja je drhtao od bijesa, ili straha, ali je ipak stao pred Ruffa s rukom na svom koltu. Ruffov je već bio uperen u njega.

— Hajde, navali! — podrugljivo mu dobaci Ruff.

Sad je već bio bijesan zbog ove trojice. Nije nimalo smiješno kad te netko pokuša ubiti, i to na ovakav način. Još nije bio pripravan da umre, a ova su trojica baš to željela od njega. Ljutito je spremio kolt u korice i prišao bradonji unijevši mu se u lice:

— Daj, povuci to svoje oružje! — izazivao ga.

Bradonja počne uzmicati. Sad je opet gledao ravno u te hladne plave oči, čitajući u njima nedvosmislenu poruku.

— Ne, gotovo je — odgovori on.

Pažljivo izvadi oružje i baci ga preko saluna. Justice mu pride još bliže, ali bradonja uzmakne. Gledao je lijevo i desno, kao da traži put kojim bi pobjegao, a tada naleti na zid iza sebe. Ruff u tom trenutku izvuče dugačak lovački nož.

— Slušajte, ja... što to smjerate? — upita ga bradonja cvileći.

— Želim saznati tko te je poslao — odgovori mu Ruff.

— Ni... nitko. Samo smo se malo zabavljali.

— Pitam te: tko? — ponovi Ruff prislonivši mu oštricu noža pod bradu.

— Nitko! — zajaukao je bradonja. Ruff shvati da mu čovjek to nikad neće reći. Činilo se da se više bojao onoga koji ga je poslao nego onoga što bi mu Ruff mogao napraviti.

— Ostavi me na miru! — reče mu Ruff tihim glasom. — Jednostavno se drži dalje od mene!

Dok je govorio, lijevom je rukom zgrabio poveći čuperak brade pre-

strašenog muškarca a desnom ga odrezao nožem. Zatim je koraknuo unazad s rukom punom dlaka:

— Jesi li me čuo? Drugi put ću ti odrezati nešto što ti neće ponovo narasti.

— Čuo sam te — progunda bradonja.

Više nije cvilio i nije se tresao. Prisutni u salunu sad su se okupili uokolo i smijuljili se na njegov račun. A on, onako krupan i okljaštrene brade, bespomoćno je stajao i gledao Ruffa pogledom koji je postajao sve hladniji. Justice je znao da mu bradonja nikad neće oprostiti što je bio javno ismijan. Povrijedio je njegov ponos na najgori mogući način.

Zatim strese s ruke masne dlake, podigne pušku i progura se kroz vrata. Tek tako, sreće radi, opet ih je snažno gurnuo prema unutra i sekundu zatim začuo bolan jauk Meksikanca, kojeg je teška hrastovina opet udarila po licu.

Ulica kao da je uzavrela na suncu. Bila je prašnjava i prazna. Cijeli je grad izgledao nekako zanemaren, kao da umire a da to i ne zna. Osjetio je odbojnost prema tom gradu čim ga je prvi put ugledao, pa požuri da se izgubi iz njega što je prije moguće.

Zato je brzo kupio nov šešir širokoga oboda, te se uputio u štalu da povede ridana i mazgu koju će natovariti stvarima. Otišao je iz Kit Carsona za manje od sata nakon sukoba u salunu, krenuvši na zapad.

— Što sad, Ruffine T. Justice? — upita on sam sebe glasno. Nije to znao. Pouzdano je znao samo to da se nalazi u Koloradu, gdje, kako je sumnjao, živi i ubojica kojeg traži: James Kent.

Kent očito nije bio u Carsonu, niti je tamo živio, ali su barem dva raz-

loga tjerala Ruffa da povjeruje kako su ili on ili njegova sestra Sarah, a možda i oboje, morali onuda proći. Kao prvo, bilo je to jedino veće mjesto uokolo, u kojem su mogli nabaviti zalihe za put.

Drugi je razlog bio još uvjerljiviji. Sukob u salunu i trojka koja mu ga je pokušala namjestiti... Ali zašto? Obična salunska igra? Pijančevanje? Možda. No ta su se trojica svojski trudila da izazovu baš njega, Ruffa. Jedan od njih, bradonja, nalletio je na njega već u hotelu dok se raspitivao o mladoj ženi. To nije bilo slučajno.

Neizbježan zaključak? Kent je prošao kroz Kit Carson. I ne samo to. U tom su ga gradiću dobro poznavali. Jer kako bi inače mogao unajmiti trojicu onakvih ljudi?

Ipak, razmišljao je dalje, Kent je zacijelo ovdašnji, živi tu negdje. Najbolje će biti da razgleda cijelo područje i porazgovara s ljudima koje sretne. Možda štogod otkrije. Ukoliko za tjedan dana ne otkrije ništa, ukoliko završi u ćorsokaku, jednostavno će progutati ponos i telegrafirati generalu Hightoweru da je misija propala.

Jahao je ne zaustavljajući se. Sve se više penjao uz planinu, slijedeći prekrasne doline i zaravni prekrivene cedrom i omorikom. Naišao je na širok potok, čije su vode mrmorile i žuborile žureći niz stjenovito dno.

Prejahao je potok u sumrak, uspevši se uz njegovu strmu obalu obraslu paprati i vučjim drenom. Još se kretao prema zapadu, k planinskim visovima koji su utonuli u tamu, tražeći mjesto pogodno za prenoćište. Prvi je put jahao tuda a noć se brzo spuštala. Ispred njega je potok neumorno jurio naniže, a iznad njega su zvijezde žmirkale na planine, provirujući kroz rijetke oblake.

Ispred sebe ugleda udolinu potpuno utonulu u predvečernje sjene, a u njoj — nekih četiri stotine metara daleko — kolibu iz čijeg je dimnjaka polako izlazio dim.

Trenutak je oklijevao, a tada krene naprijed. Unatoč znakovima života, koliba je bila u potpunom mraku. U koralima ograđenim drvenim stupovima i očito predviđenim za mnogo životinja, lješkario je jedan jedini konj. Travu već dugo nitko nije pokosio.

Blizu zidanog bunara ugleda suhi brijest, kojeg je tko zna tko i kad posadio. Kuća i ranč uokolo nje bili su čudna mješavina vitalnosti i propadanja, kao procvala biljka zgažena u trenutku pune ljepote.

Polako se približavao kolibi s otkočenom puškom prislonjenom uz snažne konjske mišice. Premda je sve oko njega: busenjem natkrivena koliba, i tišina u njoj i uokolo nje, nimalo neobična za to doba večeri, govorilo da mu oružje neće trebati. Pronašao je puteljak što je vodio ravno do kolibe, uz koji su rasli vrlo stari borovi, čiji su se vrhovi jasno ocrtavali na nebu prekrivenom zvijedama, njišući se polako na noćnom povjetarcu ... A tada, posve iznenada, osjeti vrelinu od udara metka u njegovo tijelo, strahovit bol praćen praskom nečije puške. U tom je trenutku već bespomoćno padao na tvrdo hladno tlo ispod sebe.

Riđan je panično odjurio, natovarena se mazga prestrašeno ritala, a on, Ruffin T. Justice, ležao je na zemlji osjećajući kako mu krv nezaustavljivo teče iz rane. Puška je ležala nedaleko od njegovih zgrčenih ruku. Uzalud se trudio da je dohvati prstima koji su se zarivali u zemlju. Misli su mu bile rastrkane, nejasne.

Osjeti vrtoglavicu, drveće iznad njega kao da je plesalo uokrug, srce

mu je divlje tuklo. Nešto vruće i životno važno slijevalo se niz njegova prsa. Otjeravši od sebe bol i nesvjesticu, u jednom trenutku ugleda podalje od sebe nečiju siluetu kako se ocrtava na noćnom nebu. Približavala mu se. Već u idućem trenutku osjeti udarac kundakom puške u lice, praćen udarcem noge.

Tada više ništa nije znao ni osjećao. Ležao je na leđima dok je krv tekla iz njega. Nije čak mogao ni vidjeti lice napadača u onom kratkom trenutku pune svijesti, nije saznao tko ga je ubijao, i to ga je ljutilo. I osjećaj ljutnje izblijedio je kad se pod njim razjapila provalija niz čije je baršunaste stijene dugo, dugo padao, potpuno izgubivši svijest.

VI

Zrake sunca probijale su se kroz ispranu plavu zavjesu na prozoru, dotičući mu oči poput vrućeg željeza. Okrenuo je glavu na drugu stranu, a taj maleni pokret uskovitla u njegovim prsima bolnu buru protesta. Osvijesti se.

Bio je ranjen. Tko je pucao u njega? I zašto? Oprezno podigne očni kapak ne bi li ustanovio gdje se nalazi i što se uistinu dogodilo.

Žmirkao je prema malenom prozoru. Na zidovima uokolo nije bilo ničega što bi mu pomoglo da odredi gdje se nalazi. Gole sivkastosmede daske, koje nisu bile nikad obojene, dijelom je prekrivao katranom natopljen karton, a strop je bio u još gore stanju jer se kroz drvene letve vidjela trava kojom je kuća bila natkrivena.

Na zidu ispred sebe ugleda malena, grubo izrađena vrata. Slijeva je uza zid stajao pohaban ormar, a na njemu okrhnut lavor s porculanskim vrčem u istom stilu.

A on... Ruff Justice, divlji izvidnik, ravničar, poznati borac i poznavajući

lac oružja, pjesnik, pustolov, vojnik i diletant, ruku i nogu vezanih o noge velikoga, solidno izrađenog kreveta, bespomoćno je ležao na slamarici osjećajući kako mu bol pulsira u prsima. Bio je zatvorenik.

Čiji? Pokuša pokrenuti tijelo, zagledan u vrata ispred sebe, no shrva ga silovita bol u prsima, izazvana prenaaglim pokretom. Zauzevši prijašnji položaj, osjeti kako mu se čelo orosilo od napora da vikne i nekoga dozove.

Pogled mu je i dalje bio uperen u vrata, no nitko se nije pojavljivao. Ponovo je viknuo, ali ništa. Kuća s onu stranu vrata utonula je u duboku tišinu. Otpuhnuvši znoj koji mu se slijevao niz lice i oči, pokuša srediti vlastite misli. Bio je ranjen i sad je nečiji zatvorenik. Čiji? Bio je siguran da u njega nisu pucali ni Kent ni Birch, pa čak ni bradonja koji ga je s još dvojicom napao u Kit Carsonu. Nitko se od njih ne bi mučio s previjanjem rane i dovlačenjem njegova tijela u sobičuljak u kojem se nalazio.

Da je to bio itko od njih, zastao bi kraj njegova bespomoćnog tijela i dobrano ga izbušio mecima, ostavljajući ga na milost i nemilost kojotima.

Tko je pucao? Nije znao odgovoriti. Osjeti potrebu da urlikne, da vrišti sve dok se netko ne pojavi, tko god to bio, ali je to bilo previše bolno, pa je jednostavno mirno ležao, otvorenih i živih očiju, koje su promatrale i užad kojom je bio vezan i maleni prozor kraj kojeg je promicao još jedan dan.

Za jedan sat začuo je topot konja blizu kuće, otvaranje vrata i tresak kad ih je netko snažno zalupio, a tada, kad je njegova soba već gotovo potpuno utonula u tamu, otvoriše se vrata ispred njega i on ugleda... očekivao je sve i sva samo ne krhku

plavokosu ženu, odjevenu u za nju preveliku mušku odjeću, s vinčesterkom u rukama.

— Znači, ipak si preživio ovaj dan? — promrmlja ona nezadovoljno. — Tako sam i mislila. Odmah sam znala da si jedan od rijetkih koji će preživjeti...

— Ali što se dogodilo sa mnom?

— Događilo?! Pucala sam u tebe! — odreže ona glasom koji nije skrivao ponos. U tami se na njoj vidjelo da ima i više od trideset godina, ali da je privlačna na neki osobit način. I pripravana na sve.

— Ali, zašto ste...? — htjede je upitati Ruff, no ona mu prezirno okrene leđa, prisloni pušku uza zid i reče:

— Ubacit ću u te nekoliko žlica hrane, ali samo ako si siguran da je možeš u sebi zadržati. Ako ti se povraća, reci! Ne želim čistiti iza tebe.

— Mislim da ću nekako izdržati — reče joj Ruff.

Nije odgovorila. Ušla je u susjednu prostoriju, koja je bila osvijetljena, i izgubila se iz vida. Iz kuhinje koju nije vidio, ubrzo začuje lupanje posuda, zveket stakla i mukle psovke. Prošao je cijeli sat prije nego što se ponovo pojavila u podera- noj kecelji prebačenoj preko reb- rasto tkanih hlača i pamučne košulje. Izraz njezina lica nije bio nimalo ljubazniji.

— Morat ću te nahraniti žlicom — dobaci mu ona.

— Mogla bi me i odvezati — predloži on.

— Radije bih sama sebi prerezala grlo — odgovori ona.

— Što je to, do vraga, s tobom? — vikne on već pomalo ljutit.

— Što? Pa ti! Prisiljena sam da te negujem i hranim. To je hvala meni samoj što sam bila previše meka srca da te ne dokrajčim.

— Ali, zašto?

— Hoćeš li jesti ili nećeš? Čeka me još mnogo posla.

Pogledi im se susretoše. Ne ugleđavši u njezinim sivim očima ni truna ljubaznosti, Ruff bespomoćno uzdahne, osjećajući se preslabim za svađu. Sjela je pokraj njega i počela ga hraniti žlicom, ubacujući u njega poveće komade kuhane govedine. Meso je bilo i slano i prevruće, no ona mu nije davala vremena da prigovori. Trpala je u njega zalogaj za zalogajem: pojedi ili ostavi, progutaj ili se uguši.

Kad je zdjela bila napola prazna, iznenada je ustala.

— Vjerujem da ti je to dosta zasad — rekla je.

— Želim znati što se to događa! — govorio je on.

— Kladim se da ti vrlo dobro znaš što je posrijedi — odgovori mu ona.

Zatim se okrenula i šuteći izišla iz sobe, zalupivši snažno vratima za sobom.

Slabost prouzročena ranom u prsima, shrvala ga je pa je ubrzo zaspao. Probudio se samo jedanput, negdje poslije ponoći, kad mu se učinilo da čuje nečije prigušene glasove. No vjetar koji je vani sve snažnije puhao, i prve kišne kapi, zbunili su ga te više nije bio siguran je li uistinu riječ o ljudskim glasovima ili o škriputavom protestu drvene kolibe izložene vjetru.

Upala je u njegovu sobu u zoru sa šalicom kave.

— Je li ti sila?

— Kako to misliš? — upita on.

— Znaš ti dobro što ja mislim. Ne želim prati krevet za tobom.

— Zasad je sve u redu.

— Dobro. Popij kavu, pa ću ti pogledati ranu. Možda smo oboje sretne ruke, pa ću ustanoviti da imaš gangrenu.

— Baš ti hvala! Bolje dadilje za dobro jutro ne mogu ni zamisliti.

— Borim se protiv sotone, gospodine — odgovori ona i turne prst u kavu da vidi je li prevruća. Ustanovivši da jest, reče:

— Ipak ću ti najprije pogledati ranu.

Grubim je pokretima odmotala zavoj. Tek je tada Ruff vidio ranu koju je metak napravio pod vrlo čudnim kutom, usjekavši duboku bolnu brazdu uzduž prsnog mišića, koju je ona zašila debelim pamučnim koncem plave boje.

— Ne izgleda loše — progovori ona. — Ne može te mnogo boljeti.

— To je stvar procjene — suho će on.

Prstima je opipavala ružnu crvenkastožutu oteklinu uokolo rane, izazvavši bol od kojeg se Ruff trgnuo. Ona ga sa zakašnjenjem upita:

— Boli li tu?

— Da, boli, gospodo.

— Preživjet ćeš, ne brini. Vjerojatno ćeš živjeti dovoljno dugo da dospiješ na vješala — promrmlja ona i ustane brišući ruke o kecelju. — Družiš se s pogrešnim ljudima, gospodine...

— Justice.

— Kako?

— Moje je ime Justice. Ruffin T. Justice.

— Ma hajde? Potrudit ću se da ti ga barem točno ispišu na grobnom natpisu.

Rukom je podigla njegovu glavu i prislonila šalicu s kavom uz usta, nagnuvši je. Zagrcnuo se. Bila je crna poput grijeha, okusa lužine.

— Nikad nisam znala skuhati dobru kavu. Stara Lyle mi je običavala govoriti...

No Ruff nije nikad saznao tko je i što je stara Lyle običavala govoriti, jer je ženin glas naglo zamro. Zašutjela je, digla se i baš kad je htjela izići iz sobe, on gotovo vikne:

— Molim te! Saslušaj me minutu. Ne pripadam nikakvoj bandi i ne družim se ni s kakvim pogrešnim ljudima. Moje je ime Ruffin T. Justice, a radim za vojsku.

— Nemoj ni pokušavati s takvim bajkama!

— Možeš to lako provjeriti. Pošalji brzojav generalu Hightoweru u Fort Towson.

— Ovdje nema telegrafa a ja nemam novca.

— Ali imam ja — reče joj Ruff. — Pošalji nekoga do najbliže vojne utvrde da odande telegrafira.

— Kakav to vojni posao? — upita ona sumnjičavo.

— To se tebe ne tiče — odgovori on. Učini mu se da se ona koleba, da razmišlja, pa doda: — Toliko mi možeš napraviti. Tko zna kako, ali upecala si pogrešnog čovjeka.

— Gotovo da bih ti mogla i povjerovati... Ali toliko su me puta prevarili! — vikne ona i izjuri iz sobe.

Ta ga je prokleta, glupava žena, držala kao zatvorenika. Kamo god da je krenula Sarah Kent, sad se već dobro udaljila od tragova koje je, možda, ostavila za sobom prije puna dva dana. Čak da je tada i ostavila kakav trag iza sebe, to mu ne bi mnogo koristilo jer je kiša u međuvremenu sprala sve.

Utonuo je u polusan. Trgnuo se u predvečerje, kad je vani već dobro zatamnilo, a probudio ga je tresak vrata. Trenutak zatim ugleda svjetiljku u susjednoj sobi, a zatim i nju kako mu prilazi:

— Večera — izgovori ona.

Odmah je osjetio da se nešto promijenilo u njoj, u njezinu glasu, u raspoloženju. Kao da je bila mekša, tiša. Promatrao ju je dok je sjedala na krevet kraj nje i dok se trudila da ga pogleda izravno u oči:

— Ja.. ja... bojim se da sam poćini-

la užasnu pogrešku, gospodine Justice.

— Jeste li poslali brzojav? — upita on, ali se odmah sjeti da odgovor ne bi stigao tako brzo.

— Ne — odmahne ona. — Ali sam podrobno razmišljala o svemu što se dogodilo. Odjahala sam u Kit Carson i razgovarala s čovjekom po imenu Colly Higgins. Poznaješ li ga?

— Ne poznajem.

— To je onaj krupni bradati grubijan...

— Eh, njega dobro poznajem, ukoliko se zove Colly Higgins. Nije li malo neobično uredio onu svoju bradu?

Nasmiješila se:

— To je taj. Pitao me da li sam te vidjela, tebe »mršavo dugokoso kopile sa šarpericom u rukama«.

— Vrlo laskavo na moj račun, nema što!

— Tada mi je sve bilo jasno... Jer Colly Higgins jedan je od Donovanovih ljudi, to barem svi znaju.

— Donovanovih? Tko je on?

— To je čovjek koji je... Nije važno! Sad to više i nije važno. Ali čim sam saznala da ste se ti i Colly Higgins zakvaćili, shvatila sam da nisi... to što sam mislila da jesi.

— Jedan od Donovanovih ljudi?

— Da — odgovori ona i žustro doda: — Tko bi drugi uopće pomislio doći čak ovamo, na Udovičin potok.

— Tako dakle. Znači, ti si Clara Tuck.

Zaprepašteno ga je pogledala:

— Kako to znaš?

— Gradski mi je štalar napomenuo da se ovamo rijetko tko penje, te da žena po imenu Clara ima siromašan ranč povrh Udovičina potoka.

— Nije to uvijek bilo siromašno mjesto! — prekine ga ona oštro.

— Prije nego što se pojavio Donovan?

— Da — odgovori Clara.

— Slušaj, hoćeš li me sad ipak odvezati? Ako hoćeš, bilo bi mi drago da to napraviš odmah!

— Da, svakako, žao mi je... — bila je zbunjena dok je razvezivala čvrsto stegnute čvorove. Kao da je osjetio stanovitu bojazan u nje, pa ljubazno reče:

— Ne boj se, neću ti ništa. Neću te napasti. Da i hoću, sad nemam snage za to.

— Znam... ali, vjerojatno si vrlo ljutit?

— Samo ti mene odveži, Clara Tuck — reče Ruff, a ona pogne glavu poslušavši ga. Ponovo je osjećao da su ruke i noge uistinu njegove. Kako se vraćala cirkulacija, osjetio je neugodne trnce. Ipak je uspio podići ruku i prinijeti je licu, te počesati nos, osjećaj koji mu je pružio veliko zadovoljstvo.

I dalje je sjedila na rubu kreveta s rukama u krilu.

— Kako bi bilo da sad malo ustanem i nešto pojedem, Clara Tuck?

— upita je on. — A dok to radim, ispričaj mi nešto znaš o tom Donovanu i Collyju Higginsu. Pričaj mi kako je bilo na Udovičinu Potoku prije, kad to još nije bio siromašan ranč.

Pogledala ga je i ugledala u njegovim očima zainteresiranost ali i zabrinutost.

— U redu, pričat ću — reče ona i uzme pladanj. — Jelo se ohladilo. Trebalo mi je prilično mnogo vremena da opet uđem u ovu sobu... Teško je priznati...

— Jelo postaje sve hladnije, Clara Tuck — reče Ruff tiho i nasmiješi se, uzme pladanj s jelom iz njezinih ruku, te se halapljivo baci na šunku, krumpir i kašu. Dok je gutao, ona je zamišljeno rezala sušeno me-

so. Svaki put kad bi nespretno pomakao desnu ruku, osjećao je kako ga preplavljuje bol u prsima.

Žvakao je dobro sušenu šunku i promatrao je, čekajući. Pogledavala ga je nervozno, šetkajući uokolo.

— Zapravo ne bih o tome trebala nikome govoriti...

Ruff se namršti. Progutavši zalogaj ohrabri je:

— Hajde, hajde, Clara Tuck! Ja nisam na njihovoj strani, a posve je očito da nisam ni opasan.

— U redu — složi se ona. — Doselili smo se ovamo prije dvanaest godina. Mislim... Bob i ja.

— Tvoj suprug?

— Da. Bio je moj suprug. Sad je mrtav. Tako je potok i dobio svoje ime: Udovičin Potok. Ja sam ta udovica. Prije toga nazivali su ga jednim od onih divnih ali neizgovorljivih indijanskih imena. Zapravo je Bob i kupio ovu zemlju od Arapahosa. Takvo je što malo kome padalo na um u to vrijeme, jer su Indijanci bili vrlo ratoborni.

Ruff kimne. Sjećao se tih vremena više nego dobro.

— Ali vas ste se dvoje dobro slagali s Indijancima?

— Dobro? Zapravo da, premda je povremeno bilo i neprilika s Arapahosima i Utama, ponajviše zbog krađe konja i sličnih neprilika. Uzgajali smo fine čistokrvne konje. Bob ih je najviše prodavao vojsci. Bio je to dobar život — reče ona s uzdahom.

— A tada, Donovan... — promrmlja on hrabreći je.

— Da — njezine oči divlje zasjaše, baš kao u indijanskog ratnika. — Čim je taj čovjek stigao u ovaj kraj, sve nam je to oduzeo.

— Kako to misliš? Kako? Oduzeo?

— Dio po dio, moj gospodine Justice. Prvo stado konja, pa travu i si-

jeno, onda staju... A tada je oduzeo i život Bobu. Na ranču više gotovo ništa nije ostalo. Ništa osim ove straćare i budalaste žene u njoj.

— Je li ti Donovan prijetio? Je li i tebe nastojao otjerati?

— Još pitaš! I dan danas to pokušava. Ali neću otići odave — odgovori ona s tvrdom odlučnošću u glasu. — Neka ide do vraga i taj Donovan! Ubit ću ili njega ili bilo koga od njegovih ljudi ako ih zateknem na svom posjedu... Eto, to je cijela priča u nekoliko riječi — završi ona i pogleda ga slegnuvši ramenima.

— Ipak nešto nedostaje, i to vrlo važan dio te priče: Zašto? Zašto je on sve to poduzeo protiv vas? Je li zemlja toliko dragocjena?

— Zapravo nije! Čak ni trava nije najbolja jer je proljeće prilično kratko. Sve je ovo bilo dragocjeno samo dok su u koralu bili konji...

— To i mislim. Pošto su konji nestali, Donovan je ipak i dalje napadao na vaš posjed. Želi li on ovu zemlju ili jednostavno želi da se s nje izgubiš?

— Na to ti ne mogu odgovoriti.

— Nije ti to nikad rekao? — upita Ruff u nevjerici. — Ti čak ni danas ne znaš zašto se dogodilo sve ono o čemu si pričala?

— Ne, ne znam — pogleda ga ona svojim lijepim sivim očima. — Bob je bio čovjek od zakona, gospodine Justice, a prije nego što je došao ovamo, bio je i teritorijalni rendžer. Možda sam svemu ja kriva, jer sam uporno nagovarala Boba da se odrekne značke. Bilo je strašno čekati ga, nikad nisam znala hoće li se vratiti, hoće li ostati živ... Misli sam: ako se preselimo ovamo, gore, da... — glas joj naglo promukne i Ruff osjeti da je na rubu plača kojemu se nije željela prepustiti, ne pred strancem.

— Je li tvoj suprug imao neprijatelja?

— Mnogo! — odgovori ona i zastane za trenutak. — Pa ipak, ni njemu Donovan nije bio jasan. Što li samo želi taj čovjek? — pitao se. Što? Isprava je mislio da je u pitanju neki njegov neprijatelj koji mu se želi osvetiti.

— U redu — reče Ruff, koji je u međuvremenu pojeo objed. — Još ćemo o tome razgovarati.

Kimnula je i prišla stolu te bez riječi pokupila suđe i odnijela ga u kuhinju, ne gledajući u njega. Soba je odjedanput postala prazna i tiha, premda se u njoj još osjećao njezin miris. Bila je to fina, ponosna žena, ta Clara Tuck, razmišljao je Ruff. Bila je inteligentna i vrlo hrabra. I vrlo lijepa, pomisli on, ispod te njezine vanjske maske.

VII

Snazna grmljavina zatrese prozorska stakla u Ruffovoj sobi. On otvori oči i zagleda se u mrak. Kiša je pljuštala. Osjeti da je donji dio kreveta vlažan. Voda je uporno kapala s krova koji je prokišnjavao na nekoliko mjesta. Ruff se upita hoće li ga itko ikad ponovo popraviti.

Munja raspara nebo i na trenutak osvijetli sobu, a odmah zatim odjekne grmljavina. Bubnjanje kiše postane glasnije. Pokrenuvši se u krevetu, Ruff osjeti bolnu ukočenost tijela, iscrpljenost i glavobolju. Pokuša ustati i protegnuti noge: poludjet će oстане li još jedan sat u krevetu.

Pomicao je tijelo polako, premjestivši noge s kreveta na pod pažljivo osluškujući tijelo. Zastao bi čim bi osjetio da se bol u prsima pojačava. Kad je naposljetku sjeo, osjeti kako mu krv istječe iz glave, a zatim i vrtoglavicu. Minutu poslije stanje se popravilo pa on pokuša težinu ti-

jela prebaciti na noge. Uspravivši se, lagano zatetura, ali ipak izdrži na nogama, stojeći na ledenom podu mračne sobe. Ponovo se osjećao kao čovjek.

Prsa su ga sad jako boljela, ali je glavobolja polako nestajala. Sitnim se koracima sporo uputio k prozoru kroz čija se zamagljena stakla nije mnogo vidjelo. Obriše ih rukom i pogleda van.

Bilo je mračno. Kiša je i dalje pljuštala. Vidio je kako se stari suhi brijest opasno povija na snažnom vijetru pod kojim je trava gotovo plegla uz zemlju. U trenutku kad je sijevnula munja, ugleda tamo i Claru Tuck!

Stajala je kraj brijesta, uz ogradu staroga koralja. Zašto? Kiša je lijevala, a vjetar kosio ispred sebe, no ona je i dalje stajala tamo, nepokretna i mirna. Još jedna snažnija munja i otkrije mu i zašto.

Muškarac u nepromočivom kaputu i kapi duboko navučenoj na glavu sjedio je na potpuno mokrom konju i razgovarao sa sitnom ženskom prilikom. Tada opet sve utone u tamu a nepoznati muškarac nestane s vidika.

Potpuno trijeznih misli, Ruff se zabrinuto upita što to sve znači. Zašto li ona sad stoji tamo i razgovara s tim muškarcem? Postojao je samo jedan odgovor, samo jedan razlog zbog kojeg to dvoje nije ušlo u kuću da se sklone od kiše: neznatanac nije želio razgovarati pred Ruffom niti mu se predstaviti. Ali, zašto? Što sve to znači?

Glavobolja mu poput munje ponovo sijevne glavom. Odmaknuo se od prozora. Kakvu li to igru igra Clara Tuck? Sjeti se njezina uzvika otprije nekoliko sati: »Gotovo da bih ti mogla povjerovati... Ali, toliko su me puta prevarili!«

Oprezno, priđe sedlu s torbama u

uglu sobe, pogladi pušku i uzme kolt iz korica, provjerivši da li je pun. Bio je prazan. Napunivši ga municijom, vrati se u krevet osjećajući se iscrpljen, promrzao i zbunjen. Vrlo zbunjen, ali i pomalo ratoboran. Uvukavši se u krevet, položi kolt pored noge i pažljivo se pokrije. Nije prošla ni minuta a u sobu tiho proviri Clara Tuck, no pomislivši da on spava, vrati se u prednju sobu.

Ležao je osluškujući noć i nevrijeme. Jedva je utonuo u nešto što je samo nalikovalo snu.

Svanulo je vedro jutro. Probudio se oprezno protegnuo i izvukao iz kreveta, ovaj put bez ikakvih teškoća. Pogleda se u ogledalo i namršti neobrijanom modrikastom licu koje ugleda u njemu. Zadjenuvši pištolj za pojas, krene u dnevnu sobu.

Clara Tuck bavila se nečim oko peći koja se sastojala od obične čelične ploče na ciglama. Pjevušila je, potpuno zaokupljena poslom koji je obavljala, pa je tek nakon nekoliko trenutaka osjetila nečiju prisutnost, ukrutila se i naglo podigla glavu, kao kad košuta nanjuši pumu, a tada se strelovito okrenula očiju raširenih od užasa.

— Dobro jutro! — reče joj Justice.

Straha odmah nestane iz njezinih očiju.

— Da to više nikad nisi napravio! — progovori ona ljutito, rukom dodirujući prsa ispod kojih joj je srce još silovito lupalo. — Moj bože! Pomislila sam da je Donovan ušao unutra. Nije mi palo ni na kraj pameti da bi ti već mogao prohodati.

— Hodam, ali jedva. Noćas sam čak uspio doći do prozora.

Izraz lica nije joj se mijenjao dok se hitro okretala prema peći da okrene pogačice na drugu stranu. Ruff se zavalio u stolicu. Promatrao ju je nekoliko trenutaka kako radi,

ali nije namjeravao popustiti:

— Tko je to bio? — upita.

— Molim? — okrene se ona prema njemu smiješeći se. — Tko je bio? Tko?

— Osoba s kojom si prošle noći razgovarala na kiši.

— Ne budi lud — odgovori mu ona ravnodušno.

Napuni tanjur pogačicama i stavi ga pred Ruffa na stol. Dok je polako žvakao, postavila je na stol i dvije šalice, te u njih ulila onu njezinu splačinu od kave zbog koje mu se već bila ispričala. Zatim sjedne i baci se na jelo, izbjegavajući njegov pogled.

— Gdje živi taj Donovan? — upita ju Ruff.

— Molim? — trgne se ona iz razmišljanja. — Ah, da. Živi na Cloud Peaku. Pet kilometara odavde, uz potok. To je jedini ranč u blizini. Zašto te to zanima?

— Samo pitam. Pokušavam shvatiti u kakvoj se situaciji nalaziš, Clara Tuck, no ti mi u tome nimalo ne pomažeš.

— Nema ni potrebe da se trudiš jer te se sve to ionako ne tiče. Ne treba mi druge pomoći od one koju...

— Čije?

— Želiš li još kave?

— Ne. Slušaj me, Clara Tuck. Ja nisam loš čovjek. Sve što želim jest da saznam u kakvu si to nepriliku upala. Možda bih ti mogao pomoći.

— A kolača? — upita ona ne poklebovajući se.

— Hoćeš li mi barem reći kako izgleda taj Donovan?

— Zašto?

— Samo pitam.

— Prilično je mlad — odgovori ona. Zacijelo mu je oko trideset i pet godina. Tamna kosa, brkovi, plave oči. Osorna čvrsto stisnuta usta.

Ruff kimne i lagano se ugrize za

donju usnicu. Ispivši posljednji gutljaj kave, odloži čašu i zamisli se dok je Clara prala sude. Zatim se uspravi i polako krene do sedla s torbama, odakle izvuče pribor za brijanje.

— Imaš li igdje kakvo ogledalo?! — dovikne joj on.

— Izvan kuće — odgovori ona. — Visi na topoli.

Pronašavši napuklo ogledalce u srebrnkastom okviru, ogleda se i ugodno se iznenadi ugledavši neda-leko od topole i crpku za vodu. Dok se brijao, Donovan mu se neprestano vrzmao po glavi. Donovan... Kako to da njegov opis gotovo u svakom detalju odgovara opisu Jamesa Kenta? Dok se tako brijao razmišljajući, pogledavao je uokolo. Tad ih ugleda. Kraj sasušenog brijesta vidjeli su se jasni tragovi male-nih čizama s Clarinih nogu, pokraj tragova velikih, muških čizama.

— Znači da ipak lažeš, Clara Tuck? — promrmlja on sebi u bradu. — Da mi je samo znati zašto?

Posljednjih dana više je vremena provodio postavljajući si mnogo pitanja, a znatno manje odgovarajući na njih. Sarah Kent je nestala. James Kent je nestao. George Birch je nestao. Kesselring je mrtav. Clara Tuck je na smrt preplašena zbog Donovan, čovjeka čiji bi fizički opis sasvim odgovarao Kentovom. Donovan se želio riješiti Clare Tuck, otjerati je s njezina posjeda. A ona je lagala, pucala u strance, susretala se s tajanstvenim osobama u mraku, ukratko, činila je sve što je potrebno da joj čovjek ne vjeruje.

Okrenuvši se, uputi se prema kući, pogleda usmjerenog prema planinskoj grdosiji u pozadini. Pet kilometara uz Udovičin Potok, rekla mu je Clara Tuck. Odluči da krene onamo čim se dovoljno oporavi. Sve

ga je silovitije obuzimala želja da posjeti tog Donovana.

— Baš se pitam imaš li još suprugovu odjeću — obrati joj se čim je ušao.

U očima kao da joj je sijevnula munja, stajala je pred njim stisnutih šaka dok su joj osjećaji preplavljivali tijelo. Ubrzo se opustila i smireno rekla:

— Da, imam je.

Najprije mu je pogledala ranu, a zatim odmjerila širinu njegovih ramena.

— Bojim se samo da će ti sve što imam biti prekratko — rekla je.

Poslije nepune minute vratila se noseći smeđu košulju dugačkih rukava, s ispupčenom dugmadi. Bila je kao nova, kao da je nitko nikad nije nosio. Možda nije odgovarala njezinu suprugu ili mu se jednostavno nije svidjela.

— Dobra je — reče joj Ruff. — Možeš li mi pomoći da je odjenem? Desna mi ruka još nije kako treba.

Nasmiješila se. Kad je napokon odjenuo košulju, ispostavilo se da je čak i preširoka oko prsa, ali prekratkih rukava, koje on presavi uz podlakticu, govoreći:

— Žao mi je, Clara Tuck. Znam što sve ovo, ova košulja, budi u tebi. Ali, što mogu. Jednostavno mi je trebala.

— Sve je u redu. Ne brini! Samo... kad te gledam u toj košulji, ovako, teško mi je. Čini se da još nisam preboljela njegovu smrt.

Ostatak dana Ruff je proveo drimajući i sanjareći ugodno opušten u stolici na trijemu ispred kućice, s nogama na ogradi. Trenutke budnosti proveo je gledajući u srebrnkaste pjenušave vode potoka, u purpurne planine, u ptice i životinje u šumi, razmišljajući kako je Bob Tuck, dok je bio živ, morao biti vrlo sretan čovjek. Dobro raspoložen,

glasno zapjeva stihove pjesme koje je sam napisao, o rijeci što juri moru, o sjećanju na ženu zbog kojeg se on nikad neće pridružiti rijeci...

Zastao je kad je začuo škripu dasaka na trijemu. Pojavila se Clara Tuck, obasjana rumenilom sunca koje je zalazilo, u laganoj pamučnoj haljini kojom se poigravao vjetar, utonula u vlastite misli.

— Samo nastavite — rekla je.

Kad je završio znala je da joj se od tog trenutka još više sviđa. Ni sama nije znala kako ili zašto, tek je uhvatila samu sebe kako ga moli da nastavi recitirati svoje pjesme. Slušala ga je pažljivo i iznenada shvatila da ga ne sluša samo ušima, da su joj sva njezina čula napregnuta. Promatrala ga je onako visokoga i vitkog, odjevenog u košulju njezina supruga. U času kad se njezin pogled susreo s njegovim plavim očima, osjeti kako joj se trnci penju uz kralješnicu.

— Prehladit ćeš se ovdje — reče mu Clara, tek toliko da nešto kaže. On kimne.

— Imaš pravo — reče, ustane i malo zatetura zbog noge ukočene od ležanja, zahvalan što mu je pružila ruku, pridržavši ga da ne padne.

— Nisi ti kriv. To je zbog rane. — odgovori mu ona gledajući ga pogledom koji je zvao, privlačio. Iako je potpuno uspostavio ravnotežu, sposoban da sam hoda, nije se odmaknula od njega. Stajala je uz njega, obgrlivši ga rukom oko struka.

— Uđimo — reče on tiho, a ona samo kimne glavom, zaključavši vrata iza njih.

VIII

Ležao je na krevetu prekriven plahtom. Posljednji odsjaji sunca zrcalili su se u Clarinim očima dok se pred njim nervozno razodijevala.

— Nisam to nikad radila ni s kim osim sa svojim suprugom.

Kimnuo je s razumijevanjem.

— Ne moraš to ni sad raditi.

— Znam da ne moram — odgovori ona raskopčavajući red dugmadi na leđima. Svukavši haljinu s ramena, otkrije svoju glatku blijedu kožu. Nelagodno se smiješila, gledajući postrance. Oslobodivši se donjeg rublja, stajala je pred njim gola, prekrasna na posljednjim blijedim zrakama svjetla, snažnih grudi s izraženim bradavicama, izazovna, zamamnih bedara i ravnih glatkih nogu.

Potrči preko hladnog poda u krevet, a on usput zapazi kako joj je iz očiju, bez obzira na rumenilo što se prelijevalo obrazima, nestalo svake sramežljivosti. Nasluti u njima uzbuđenost, naelektriziranost. Stisnula se uz njega cjelivajući ga podatnim usnama.

— E, pa — reče ona i uspravi se, sjedeći pored njega — sad si ti vidio mene, pa je red da...

Povukla je plahtu naglim pokretom i on ugleda u njezinim očima zadovoljstvo onim što joj je nudilo negovo uzbuđeno tijelo. Dodirnuvši mu rukom nabreklo spolovilo, ona zaječi.

— Ti ovako ranjen vjerojatno nisi u stanju da se mnogo pokrećeš, pa prepusti to meni — šapne ona.

Dugo nakon toga, ležali su na krevetu jedno kraj drugog, opušteni ali iscrpljeni, zadovoljeni. Vršcima prstiju nježno mu je dodirivala prsa, cjelivajući mu rame, grlo, usta.

Vani je počelo kišiti, krov je opet procurio, ali ih to uopće nije zanimalo. Nedaleko od njih opali grom, pa iznova zatutnji. Kad je treći put prasnulo, to više nije bio grom. Metak raznese prozorsko okno spavaće sobe uz zveket stakla.

Ruff se automatski pokrenuo, ot-kotrljavši se iz kreveta, ali ubrzo zastane psujući zbog bola iz rane koja je opet prokrvarila. Nepomično je ležao na podu sobe koja je bila zasuta mecima iz puške. Iz kuhinje je dopirala lomljava posuda i metalni zveket lonca o koji su udarali meci. Rasprsnuše se i stakla na prozorima dnevne sobe.

S koltom u rukama, Ruff je oprezno puzao prema mecima izbušenim vratima, stigavši do njih baš u trenutku kad ih je zasula nova salva.

Stisnuo se uza zid dok su krhotine letjele uokolo a meci zlokobno zujali sobom. Paljba izvana sad se ustremila na zidove kućice. Iznenađeno osjeti u zraku miris paleži. Hitro pride prozoru i oprezno izviri, ugledavši plamen kako zahvaća stražnji dio kuće. Bijesno ispali metak prema jahaču kojeg je zapazio u mraku, na što napadači odgovoriše iz svih oružja, prisilivši ga da se skloni. Odjekne još jedan pucanj, a tada začuje topot mnogobrojnih konja kako se udaljavaju od kućice. Jurne prema prozoru i gnjevno isprazni pištolj znajući da time neće ništa postići. No, obuzimala ga je srdžba, neizmjeran gnjev prema ljudima kojima je moglo pasti na um da napadnu udovičinu kuću u to gluho doba noći i unište je.

Plameni su jezici gubili bitku s kišom, ali on ipak izjuri gol na dvorište kroz stražnja vrata, zgrabivši usput sjekiru što je ležala uz pilu za drva te navali na vatru. Bila je to prilično opasna borba da bi se spasila kuća od plamenova koji su čas jenjavali čas buktali, posebno na mjestima zaklonjenim od kiše, podno streha s kojih je odstranjivao zapaljene površine kratkim odlučnim udarcima sjekire, riskirajući da padnu ravno na njegovo golo tijelo.

Nije znao koliko je dobra time učinio. Srećom, kiša je počela pljuštati potpuno prigušavajući vatru, pa se spram neba ocrtavao dim. Ruff je stajao tamo još neko vrijeme, kako bi bio posve siguran da se vatra neće ponovo rasplamsati. Da nije bilo kiše? Ostalo bi samo pougljenjeno tijelo žene, ili — u najboljem slučaju — žena bez ikoga i ičega na ovom svijetu.

Ubili su joj supruga, pokrali konje, a sad su joj namjeravali preoteti i njezin dom. Metak je lako mogao okončati njezin život. Ljutnja je u njemu i dalje nezadrživo rasla, pa iako se nije uspeo do Udovičina Potoka zbog toga, događaji ove noći potaknuše ga da odluči: Donovan, tko god bio, platit će za ovo. I to punu cijenu.

Drhtureći, požuri u kuću kroz oštećena vrata te se vrati u spavaću sobu. Nije odmah opazio Claru ali ju je zato odmah vrlo jasno čuo.

Tih, gotovo dječji plač, bespomoćni jecaji poražene žene, ispunjavali su sobu. Pronašao ju je skvrčenu na podu, zamotanu u plahtu. Kad ju je dotaknuo rukom, prestrašeno se okrenula, no prepoznavši ga, čvrsto ga zagrlila pripijajući se uz njega, uz taj jedini tračak nade koji je još sjao u njezinu životu.

— Nisu mi željeli prepustiti čak ni ovu, jednu jedinu noć, jedan trenutak sreće — govorila je jecajući. — Čak ni to!

— To se više neće ponoviti — reče joj Ruff i čvrsto je zagrli. — Kunem ti se da se to više neće ponoviti.

Tada izvana začuše nov, drugačiji zvuk. Clara Tuck upitno podigne glavu. Oči su joj bile širom otvorene od panike i užasa. Ruff hitro pride krevetu, obuče hlače i umiri se, osluškujući. Što je to bilo?

Zvuk se ponovi. Dolazio je od prednjih vrata, koja su još bila za-

tvorena zasunom. Grebanje kao da neka životinja kruži oko njih, možda pas koji pokušava ući ili medvjed koji si usput oštri kandže.

Clara se šćućurila u kutu sobe, a Ruff na vršcima prstiju krene u dnevnu prostoriju tiho pride vratima, zastane zadržavajući dah te osluhne. Ništa.

Samo kiša i jauk vjetra u krošnjama. S koltom u ruci Ruff oprezno podigne zasun s vrata, pridržavajući ih odozdo nogom. Oslobodivši zasun iz ležišta, napne kolt, duboko uzdahne, odmakne nogu a drugom rukom primi se za vrata te ih naglo otvori, s pripravnim oružjem.

U istom trenutku odjekne Clarin vrisak iza njegovih leđa. Okrenuvši se prema njoj, ugleda je na vratima spavaće sobe, umotanu u plahtu, s rukom na ustima.

Ponovo se okrene prema vratima pred kojima nitko nije stajao, te se, odloživši oružje sagne k tijelu što je ležalo na trijemu, pokraj praga.

Muškarac je bio bez košulje, beživotan, ranjen ili već mrtav, ruku ispruženih prema vratima, raskrvavljenih prstiju od grebenja po njima.

— Oh, moj bože! — jekne Clara, izustivši to više kao molitvu nego psovku. — Je li to...tko je to?

Ruff povuče nepomično tijelo unutra, namjesti zasun i upali svjetlo, znajući već tko je pred njim. Znao je još nešto: da muškarac neće preživjeti.

Klekne i razgleda ozljede na tijelu. Netko je jadniku svezao konopac oko tijela i miljama ga konjem vukao uokolo po zemlji, pa se pretvorio u krvavu, modrikastu masu. Ruka mu je bila slomljena. U grozničavim očima, koje se toga trenutka otvoriše, Ruff ugleda neizreciv bol. Bio je to George Birch.

— Umirem — promumlja on. Oči odlutaše prema Clari. — Žao mi je,

Clara — nastavi on. — Bojim se da sam sve pokvario, da sam izdao tvoje nade. Nije uspjelo.

— Donesi sapuna i vode, zavoja, pa i karbolne kiseline ako je imaš — naredi Ruff Clari.

— Prekasno je — reče Birch polako. — Sav sam slomljen i izranjen iznutra...

— Izvući ćeš se — lagao je Ruff.

— Svakako — bolno se nasmiješi Birch i zakašlje, ispljunuvši krvavi ugrušak. U tom trenutku grozničavo zgrabi Ruffa za ruku i s naporom digne glavu.

— Pomozi joj, hoćeš li? Žao mi je što se tako dogodilo. Nisam ti mogao povjerovati jer nisam imao pojma tko si ti... Pomozi joj.

— Ne brini — odgovori mu Ruff. Uto pride Clara.

— Nisam imala vremena zagrijavati vodu — reče pružajući lavor.

— Dobro je, ne brini — utješi je Ruff. Birch u će uskoro biti posve svejedno je li voda hladna ili vruća. Nadao se da će čovjek poživjeti dovoljno dugo da mu ispriča što se sve dogodilo, premda je bilo očito da mu se brzo približava kraj.

Baci se na posao, pokušavajući očistiti užasne rane od zemlje, prljavštine i od krvi. Očistivši mu izderana prsa, ugleda nešto zbog čega je zadrhtao.

— Oh! — zaječi Clara i sklopi oči pred stravičnim prizorom.

Netko je nožem urezao zvijezdu u Birchova prsa, i to dubokim rezovima, divlje, kao što to može samo razjareni Indijanac. Pažljivo očistivši ranu, dezinficira je te se obrati Clari:

— Što sve to znači?

— On... on je bio čovjek od zakona, Ruffe. On i jest čovjek od zakona — ispravi se ona iako je bilo posve jasno i njoj da je George Birch

praktički mrtav. — Dobro je poznao moga supruga.

Ruff odmahne ne vjerujući. Birchovo je tijelo sad potresala groznica. Iako ga je Clara odmah pokrila gunjem, hladnoća se nezaustavljivo uvlačila i u njegove oči. Povremeno bi mrmljao, pokušavao govoriti, no nisu ga razumijeli. Mučio se, glava mu se neprestano pokretala sa strane na stranu, a lice mu je bilo sivo i blijedo. Na trenutak se smirio, nepokretan. Otvorio je oči, zatreptao i bolno šapnuo:

— Donovan...Kent...

— Znam — umirivao ga je Ruff. — I ne brini. Dopast će mi taj šaka.

— Donovan je... Kent — ponavljao je Birch glasom koji se gubio u daljini iz koje nema povratka. Nekoliko trenutaka poslije ponovo se smirio. Ležao je pred njima na podu malene sobe.

Clara zarida i izvali se u stolicu, glave grčevito zarinute u ruke. Ruff mu pažljivo pretraži džepove, nadajući se da će u njima otkriti još kakav trag ili poruku, no bilo je jasno da je netko već dobro pretresao Bircha jer u odjeći nije našao baš ništa.

Sahranio ga je kraj suhog brijesta. Tada se vrati u kuću gdje ga je Clara Tuck, usamljena i jadna, čekala s grubim ručnikom.

Cijeli su sat sjedili kraj vatre ne progovorivši ni riječi, okruženi razbijenim posudom i namještajem. Kad je skuhalo kavu i sjela uz njega, on progovori:

— A sad mi sve ispričaj.

— Neću! — uzvikne ona glasom promuklim od osjećaja koji su navirali. — Ne želim reći ni riječi. Neću da još netko nastrada.

— To mi je posve jasno, Clara. Ali shvati: ispričala mi ti ili ne, ja ću posjetiti gospodina Donovana da porazgovaram s njime jezikom koji on

sigurno razumije.

— Ne! To je i George pokušao...

— Ja nisam George.

— Neću da pogineš zbog mene.

— Clara, riječ je o mom a ne o tvom izboru. A ja sam izabrao. Progonit ću tog čovjeka dok ga ne uhvatim. Možda ćeš mi u tome pomoći ispričaš li sve što znaš. Ali, ne nadaj se da ću se predomisli.

— Ali, zar ne shvaćaš? — upita ona očajno dok ga je promatrala svojim lijepim očima na mladoličkom licu. — Ne bih podnijela da i ti pogineš!

— Potrudit ću se da ostanem živ — nasmiješi se on molećivo.

— Prokletstvo! U redu, reći ću ti što znam — odgovori mu ona. — Bob i George Birch već se odavno poznaju... Obojica su bili okružni suci i šerifi u Denveru. Pošto je Bob napustio taj posao i stigao ovamo sa mnom, redovno se javljao Birch, nije prekidao vezu. Jednom je prilikom Birch proveo ovdje cijeli tjedan pecajući, loveći po planini... Bilo je to divno ljeto, divni trenuci.

Oči joj se ovlažiše a sjećanja nahrupe. Tada nastavi:

— Vjerujem da je Bob molio Georgea da malo pročeprka po Donovanovoj prošlosti, iako u to nisam posve sigurna. U svakom slučaju, kad su ubili Boba, odmah sam se pismom javila Georgeu i sve mu ispričala. Naglasila sam da je taj Donovan gotovo posve sigurno odgovoran za sve što se događalo, te sam ga zamolila za pomoć.

— Gdje je tada bio Birch?

— Radio je u saveznom šerifskom uredu u Washingtonu.

— S toga je mjesta mogao doći do raznovrsnih informacija — razmišljao je Ruff glasno. — Ne znam kako je povezao Donovana s Kentom, ali je posve moguće da je naletio na

vojni izvještaj o slučaju Kent i o razbojništvu te se time detaljnije pozabavio a da ni ti to nisi znala. Čim mu je proučio rodoslovlje, odlučio se da prati Sarah Kent i dospio ovamo. Sve mi se čini da su se general Hightower i George Birch napajali na istom izvoru informacija.

— George je prošao ovuda prije nego što si se ti pojavio — nastavi Clara — a tada mi je i rekao da se povezao s Donovanovim klanom, te da polako prikuplja potrebne dokaze. Upozorio me da se, u međuvremenu, pričuvam, da zakračunavam vrata i uvijek uza se nosim pušku. Na Donovanovom je ranču, naime, saznao da momci još nisu završili sa mnom, da me još neće ostaviti na miru..

— Je li ti barem kazao zašto Donovan toliko želi da se izgubiš odavde?

— Ne. Znao je samo da Donovan to žarko želi. Upozorio me i na visokoga vitkog muškarca koji ga već duže vremena prati. Mislio je da si Donovanov čovjek, poslan da doprati njegovu sestru Sarah na ranč.

— Posve je shvatljivo zašto je tako razmišljao — odgovori Ruff. Na kraju krajeva, on i Sarah Kent ponašali su se kao stari prijatelji. Čak i više od toga. No ništa o tome nije govorio glasno. Sad mu je bilo jasno zašto ga se Birch pokušavao otarasiti. U prvoj povoljnoj prilici u najmio je Kesselringa kao vodiča, krenuvši sa Sarah Kent prema Coloradu. Međutim, sve to znači da George Birch nije bio čovjek koji ga je bacio s broda u Missouri jer to jednostavno nije način na koji se ponaša šerif. Ali, tko ga je tada bacio? Je li to ipak bio onaj ušljivi kartaš i prevarant Updike?

Clara nastavi:

— Georgeu je čak pošlo za rukom da se nezapažen izvuče s Donova-

nova ranča, te da me posjeti baš one noći kad si nas vidio da razgovaramo na kiši. Tom mi je prilikom kazao da je spreman da uhapsi Donovanu i razbije njegov klan, ali da se pribojava prikrivenog džokera u cijeloj toj igri.

— Džokera? — začudi se Ruff. — Što je time mislio?

— Nemam pojma. Rekla sam mu sve o tebi, ali me zamolio da ipak šutim, da ti ništa ne govorim. Nije htio da išta ugrozi njegov život. Sad se čini da to uopće nije bilo važno — reče ona i sklopi oči.

Bila je iscrpljena, prazna, gorka. Barem je tako mislio Ruff sve dok Clara nije ponovo progovorila ravnomjernim čvrstim glasom:

— Morat će i mene ubiti. Znam da žele da odem odavde. Ucjenjivali su me, strašili, spaljivali su, ubijali. Ali neću otići! Vidiš, Ruffe, ja zapravo i nemam kamo otići. Nemam ni rodbine ni prijatelja na Istoku. Sve što sam ikada imala bila je Bobova ljubav i ovaj ranč. Ne mogu otići jer nemam kamo poći. To je bila najveća pogreška svih njihovih računica.

IX

U mučnoj tišini idućeg je jutra nekako ravnodušno promatrala Ruffa kako sedla konja, spremajući se da ode. Šuteći je prihvatio vreću s namirnicama koju mu je pripremila. Dugo je gledala za njim i kad je krenuo k zapadu, prema Cloud Peaku i Donovanovu ranču.

Gledala ga je kako odlazi, okrenuvši se da on ne vidi suze koje nije mogla suspregnuti. No vidio ih je, ali joj tada nije imao što reći. Čak ni »Ne brini, neću poginuti«. Bilo bi to ravno ludačkom hvalisanju.

Nije jahao ni milju prema Cloud Peaku kad ispred sebe ugleda uskovitlanu prašinu. Skrenuvši konja s puta, zađe u gustu šumu, prekrivši

se u njenim gustim sjenama. Nije prošlo ni pola sata kad ih je ugledao. Šest tvrdih momaka, pravih grubijana na konjima. Svaki je vodio za sobom i rezervnoga konja.

Prolazili su toliko blizu Ruffa da im je mogao čak razaznati i lica. Čini se da im je vođa Meksikanac nabijena tijela s krupnim brkovima. Glasno se nasmijao dok su se približavali mjestu na kojem je Ruff skrenuo s puta, nešto govoreći.

— ...u Sonoru, i to sam.

— A ja nikad ne bih

... bolje sam — govorio je crvenokosi momak, ali ih Ruff nije razumio jer su rečenice što su dopirale do njega bile isprekidane.

— Samo pričekaj, vidjet ćeš — dobacio je još jedan jahač — ... i svi ćemo nakon toga biti bogati.

Nestadoše i ljudi i utihnuše glasovi. Ruff je još nekoliko minuta čekao u zaklonu razmišljajući jesu li ljudi koje je vidio isti oni razbojnici koji su noć prije napali Clarinu kuću. Nije bio siguran, ali je pouzdano znao da nije riječ o običnim kaubojima. S obzirom na to da mu je Clara rekla da u smjeru Cloud Peakane obitava nitko osim Donovanu, pretpostavljao je da su to njegovi ljudi, jer su otuda dolazili.

Potjera konja kroz šumu do vrha brijega i zagleda se za kolonom jahača koja se gubila u daljini. Nisu jahali prema Udovičinom potoku. Ali, kamo su krenuli? Po svemu sudeći, pripremali su se za dugotrajno jahanje.

Sve bi to moglo znatno olakšati Ruffov pokušaj da doprije do Donovanu. Šestorica ljudi manje nije nevažno. No, koliko li ih Donovan još ima?

Tada mu sine. Samo je jedan razlog zbog kojeg se Donovan trudi da se na svaki mogući način riješi Clare Tuck. Živeći uz obližnji Udovičin

potok, bila je nezgodan svjedok svoj
njegovoj raboti, mogla je previše vi-
djeti. Postadoše mu jasniji i mno-
gobrojni tragovi stoke. Čije? I konja.
Opet — čijih? Previše aktivnosti na
običnom brdskom putu, vjerojatno
povezane s nečim što treba da osta-
ne tajna.

A Clara Tuck im je u tome smeta-
la.

Jahao je cijelo popodne izbjega-
vajući glavni put koji je također bio
ispunjen mnogobrojnim tragovima
što-su odavali neslućenu živost. Bli-
zu ranča stigao je tek kad se počelo
smrkavati i kad je osjetio da mu se
hladnoća polako uvlači u kosti.

S uzvisine, kojom je nemilosrdno
brijao vjetar povijajući visoke boro-
ve, pružao mu se dobar pogled na
udolinu kojom je dominirala bijela
zgrada okružena trima povećim
brvnarama i velikim koralom.

Barem pedesetak konja tamo je
mirno paslo travu, a još sigurno tri
puta toliko njih na pašnjaku povrh
kuće, tamo gdje je udolina prelazila
u uzvisinu. Zgrada j bila niska, a iz
njejina zidanog dimnjaka uzdizao
se dim.

Privuče mu pažnju komadić boje
koja je odskakala od tamnozelenih i
plavih tonova predvečerja. Napreg-
nuvši oči, ugleda jahača koji je na
konju polako jahao udolinom drže-
ći se ruba šume koja ju je okruživa-
la. Tada ugleda još jednog stražara
na suprotnoj strani. Koliko ih ima
koje nije vidio?

Uto je kuhar udarcima u metalni
trokut počeo pozivati na večeru, pa
Ruff uskoro izbroji sedam ljudi koji
su žurili na jelo. Stražari su ostali
na svojim mjestima. Donovan očito
nije želio nikakva nepredviđena iz-
nenadenja ili nenajavljene posjete.
Neprestano ga je mučilo pitanje je-
su li Donovan i Kent ista osoba, je li
Sarah Kent sestra čovjeka za kojim

je tragao po nalogu vojske. Bila su
dva načina da to sazna, ali nijedan
nije mnogo obećavao, pa uzdahne
mrmljajući si u bradu:

— A što drugo da radim? Da če-
kam?

Skočivši u sedlo, uputi se na glav-
ni put i krene prema ranču, glasno
pjevajući:

•Objesiše Billyja o drvo

Jer ubi punicu, al' i ženu prvo

Ostaviše ga da se suši na suncu

*A siromah je samo puco u punicu!**

— Stani! — gotovo odmah odjek-
ne nečiji glas. Prigušen, autoritati-
van, popraćen škljocajem oružja.

— 'bra večer! — izusti Ruff prija-
teljskim glasom, promatrajući stra-
žara koji se polako pojavljivao iz
duboke sjene, gledajući niz put.

— Zašto se odmah ne okreneš,
partneru, i ne vratiš se putem kojim
si i došao? — predloži mu stražar
glasom koji nije trpio suprotstavlja-
nje. — Na pogrešnom si tragu.

— To ti samo misliš, prijane. —
odmahne Ruff. Tražim obitelj s pre-
zimenom Kent. On mi je znanac.
Rekao je da navratim ako se ikad
nađem u blizini, pa...

— Došao si na pogrešno mjesto —
odgovori stražar. Ruffu ipak nije
promaklo kako je začuđeno, gotovo
namršteno, podigao obrve pri spo-
menu Kentova prezimena.

— Čuj, dobro znam da morate biti
vraški oprezni — nastavi Ruff. —
Ali ti kažem da se ne brineš, sve je u
najboljem redu. Ja sam mu stari
prijatelj.

— Što se to događa, Ede? — začu-
je se nečiji glas. Nekoliko trenutaka
poslije iz tame izroni još jedan ja-
hač.

— Ovaj ovdje hoće naprijed, na
ranč.

— Žao mi je, ali ne može. Ovo je
privatan put — odgovori došljak ob-
raćajući se Ruffu.

— Znam, rekao mi je tvoj drugar, ali...

— Kaže da poznaje nekoga s prezimenom Kent — reče Ed pristiglom stražaru. Pogledaše se, a ovaj samo slegne ramenima.

— Dižete mnogo buke ni oko čega — Ruff je bio uporan. Nagne se prema naprijed i namigne: — Znam da vam je naređeno da budete oprezni, ali ste, brate, pretjerali.

— Morat ću ti oduzeti oružje — reče stražar Ed.

Ruff mu ga veselo doda.

— Nadam se da nisam zakasnio na klop — pričao je nehajnim glasom. — Kako je ovdje?

Odgovora nije dobio. Dvojica stražara se pogledaju pa se Ruff ponada da ga neće odvući u šumu i ustrijeliti. No, ako je dobro shvatio, o tome ipak odlučuje šef, a to mu potvrdiše i riječi drugog stražara:

— Ako si nam slagao, brajko, požalit ćeš ovaj dan!

Zastali su ispred niske bijele zgrade na čijim se vratima pojavi čovjek odjeven poput glavnog sluga, mrka pogleda, s velikim ožiljkom na licu. Kroz otvorena vrata iza njega Ruff ugleda baršunasti namještaj, parkete i obložene ukrašene zidove. Neshvatljivo mnogo luksuza za kuću koja se izvana nije doimala takvom.

Trojica muškaraca nešto su međusobno razgovarala i dogovarala se. Tada se onaj s ožiljkom vrati u kuću.

— Sjaši — naredi Ed Ruffu.

Vrata se ponovo otvoriše a jedna ih ruka mahanjem pozva da uđu. Praćen stražarima, Ruff stupi na trijem i prođe kroz velika hrastova vrata. Krenuše dugačkim predsobljem prekrivenim tepisima i zaustaviše se kod nekih vrata, čekajući da iz sluga pozove unutra. Čim su se vrata otvorila, Ruff odmah krene,

praćen stražarima koji su bili zabezeknuti njegovim ponašanjem.

Vitak tamnokos muškarac sjedio je na čelu stola prekrivenog stolnjakom od lanena platna, na kojem je pod svjetlom dva velika svjećnjaka svjetlucalo posuđe od srebra i kristala. Muškarac podigne pogled, kratko pogleda Ruffa držeći viljušku u ruci i tiho reče:

— Ne poznajem tog tipa. Riješite se ga.

— Da, gospodine Donovan.

Ruke čvrsto zgrabiše Ruffa i on začuje Edov likujući glas:

— Prokleti lažljivac!

— Čekajte malo! — Ruff se pokušao osloboditi, upućujući svoj najljepši smiješak prema čovjeku za stolom. — Ni ja nisam nikad vidio ovog čovjeka. Nikad nisam ni rekao da jesam — reče on, pokazujući glavom prema Donovanu.

— Ma nisi vruga! Sam si nam rekao... — procijedi bijesno Ed.

— Rekao sam da tražim nekoga po imenu Kent, i ako se ne varam...

— Ruff pogleda ženu odjevenu u bijelu satensku haljinu koja se napola digla iz stolice, gledajući ga s nekom mješavinom ugodnog iznenađenja i zbunjenosti, ne vjerujući, a ipak se smiješeći:

— Ruffin T. Justice! — reče ona s dobrodošlicom u glasu, digavši se od stola. Čovjek za stolom namršteno ju je promatrao.

— Zdravo, Sarah! Bože, divno je što te vidim. Već sam pomišljao da te više nikad neću sresti.

— Tko je to, Sarah? — upita muškarac za stolom s neskrivenom zlovoljom na licu.

— Pa to je Ruff Justice, moj prijatelj. Moj vodič. Sjećaš se da sam ti pričala o jednom visokom muškarcu... To je taj!

Ustajući od stola, čovjek lagano kimne glavom u znak pozdrava, a

stisak ruku oko Ruffa popusti. No stražari su i dalje bili oprezni.

— Vi ste vjerojatno James Kent! — reče Ruff i pruži ruku. — Vaša mi je sestra mnogo pričala o vama.

Kent se skamenio. Pogled mu postane hladniji od leda.

— Kako ste, gospodine Justice — ipak izusti blagim glasom. — Jeste li večerali? Pridružite nam se. Andrew, još jedan tanjur molim!

Čovjek s ožiljkom na licu odmah se izgubi u kuhinju, prolazeći kroz široka prostrana vrata. Na Kentovu se licu očitovala prijaznost čovjeka zatečenog u neugodnoj društvenoj situaciji, no bilo je posve očito da se silan bijes gomilao ispod prividne smirenosti. Oči su mu zlokobno svjetlucale dok je pogledavao čas Sarah, čas Ruffa.

Sjedoše za stol, Ruff s rukama u krilu. Stražari su strpljivo stajali straga kraj vrata i gledali.

— Kako si me uopće uspio pronaći?! — upita Sarah.

— Pa nije bilo lako, ali kad sam se raspitao o tebi u Kit Carsonu, neki mi tamošnji momci spremno rekoše gdje da te nađem.

Justice pogleda Kenta s nedužnim izrazom na licu. Kentove su čeljusti vidljivo podrhtavale od suspregnutih osjećaja. Bila je to, nesumnjivo, posljednja stvar na svijetu koju bi poželio — da stranac samo tako upadne u njegovo gnijezdo, i to stranac koji čak zna njegovo pravo ime, a sam je tko zna što. Sarah kao da se to uopće nije ticalo.

Andrew, sluga koji je više nalikovao na krvnika, vrati se s komadima piletine, rižom i bocom vina. U očima Sarah, koja ga je netremice promatrala dok je jeo, titrali su plamčići svijeća.

— A što vas je to dovelo ovamo, gospodine Justice? — upita nestrpljivo Kent.

— Pa, gospodine — otezao je Ruff punih usta — htio sam osobno provjeriti da li je Sarah na sigurnom. Na stanovit način bio sam za nju odgovoran, mislio sam i da smo postali dovoljno dobri prijatelji da...

— Da od mene tražite novac?! — sikne James Kent.

— Točno je da smo se dogovorili o naknadi za njegove vodičke usluge, Jamese — dobaci Sarah, iako to nije bila istina.

— Koliko?

— Pa, gospodine — progovori Ruff — novac zapravo i nije toliko važan. Sretan sam što je Sarah dobro — nasmiješi se on ženi koja ga je gutala očima uzvrativši mu smiješak.

— U tom ste slučaju dobrodošli — odgovori Kent opuštajući se. — Možete na ranču provesti i noć ako želite.

— Hvala na ljubaznoj ponudi — reče Ruff — no htio sam vas zapravo zamoliti nešto drugo.

— Oho? — izusti Kent kojem se nije nimalo svidjelo sladunjavo oklijevanje u Ruffovu glasu.

— Ništa posebno, samo... vidite, dolazi zima, hladno je. Opazio sam da imate dosta prostora u barakama za kauboje, pa s obzirom na to da se dobro razumijem u stoku, pomislih kako bi bilo divno da mi date neki posao, da ovdje prezimim...

— Nemoguće! — odbrusi Kent. — Već imam točno toliko ljudi koliko mi treba.

— Samo sam mislio... — Ruff reče pokajnički gledajući Sarah molećivo.

— Ali, Jamese, Ruff je moj dragi prijatelj — brzo je rekla. — Valjda ipak imaš nekakvo mjesto za njega.

— Sarah! — uzvikne Kent ljutito dižući se od stola stisnutih šaka.

— Molim te, Jamese!

— Razgovarat ćemo o tome sutra.

Zasad, gospodine Justice, nadam se da ste uživali u večeri. Ed će vam naći krevet u kaubojskoj spavaonici zajedno s momcima. Zbogom!

Ne laku noć, već — zbogom. Ruff je znao da je Kent već odlučio, ali se ipak ponadao da će ga Sarah nagoovoriti da bude primljen. Odlazeći za bratom, dobacila je Ruffu urotnički pogled. Bio je ostavljen sam da pojedje načeto jelo. Ed ga je nestrpljivo promatrao.

— Baš si ti neka skliska riba, ha?
— upita on.

— Što da radim kad mi treba posao — pogleda ga Ruff i slegne ramenima.

— Dobiješ li od njega posao, momče — doda Ed — brzo ćeš žaliti što nisi poslušao moj savjet i jednostavno odjahao putom kojim si došao. — Pogledavši prema vratima koja kroz je prošla Sarah, Ed zlurado doda: — I to bez obzira na to kakvu ćeš vrstu plaće dobivati...

X

Tek je ujutro, dok se prao, naletio na Collyja Higginsa koji mu je namjestio zasjedu u Kit Carsonu. I krupni je bradonja bio zatečen ugledavši Ruffa na Kentovu ranču:

— Što je, zar ti je dosta života? — upita on Ruffa izazivački, smijuljeći se, a zatim doda: — Još ćeš ti dobiti svoje!

— To ćemo tek vidjeti — Ruff slegne ramenima trljajući ručnikom dugačku crnu kosu. — Vas trojica ste me napali u salunu, pa ništa. Misliš li da ćeš sam uspjeti? Higgins htjede navaliti osjećajući se sigurnim u društvu šestorice snažnih momaka koji su napeto pratili razgovor, no jedan mu od njih pride i zaustavi ga: — Bolje pripazi, Colly. Justice je specijalan prijatelj gospođice Sarah, barem sam tako čuo.

— Pa što?

— Pa to. Da se ne dogodi da umjesto njega moraš ti otići s ranča — odvрати plavokosi kauboj i odstupi smijuljući se. Colly, čija su snažana prsa podrhtavala od bijesa, glasno mu dobaci:

— Bolje da se i ti pripaziš, Dallas!

Plavokosi Dallas samo se naceri, ovaj put glasnije nego prije.

Ruff osjeti da se napetost smiruje, no ipak je još bio oprezan jer tu ga ostali kauboji gledali s neskrivenom znatiželjom, gotovo drsko. Okrenuvši se prema kući, ugleda Sarah na trijemu. Mahnula mu je rukom. Krajičkom oka zapazi kako mu okupljeni mladi kauboji zavide dok joj je odmahivao.

Doručak je bio obilan, ali se malo razgovaralo.

Čovjek po imenu Paco namršten je sjedio na čelu stola, zavaljen u stolicu. Tek se vratio s noćne smjene umoran od jahanja po terenu, pa su mu oči bile krvave a glas promukao dok se obraćao Ruffu:

— Ja sam ovdje nadzornik, gospodine Justice. Znaš li ti — nastavi on dubokim glasom u kojem se osjećalo neskriveno upozorenje — što to znači, amigo?

— Znači da si mi šef — mirno odgovori Ruff.

Namjerno je izbjegavao Pacov pogled, izigravajući plahoga, jadnog lupeža. Paco zareži:

— Si, to znači upravo to.

Nakon doručka ljudi su se lijeno razmiljili uokolo. Ruff pride plavokosom Dallasu i upita:

— Što se ovdje događa? Kad se počinje s poslom?

— Kad šef naredi — odgovori ovaj, nasmiješi se, okrene i ode kao da ne želi da ga drugi vide da razgovara s Justiceom.

— Ruffe! — zaori ženski glas.

Začuo je svoje ime, ali i zvižduk

nekolicine muškaraca. Stajala je kraj velike platane, odjevena u svjetloplavu haljinu, pozivajući ga rukom da pride. Obrazi su joj bili rumeni a oči uzbuđene kad je stigao do nje.

— Sve je u redu! — ona ga uhvati za ruku. Nagovorila sam brata. Možeš ostati ovdje preko zime.

— Baš fino — odgovori Ruff pokušavajući u te dvije riječi unijeti što više zadovoljstva. A zapravo se zamislio. James Kent već je dokazao da radi koristeći se posebnim metodama.

— Što je, dragi? — upita ona.

— Ništa. Baš sam razmišljao kako vjerojatno neću imati mnogo vremena da budem s tobom. Zbog posla... Neće li tvog brata smetati što se običan kauboj druži s njegovom sestrom?

— Ruffe, sve me više iznenađuješ!

— nasmija se ona i pride mu bliže.

— I kakvu to gnusnu predstavu izvodiš, pretvarajući se pred njim da si neuk, prost, mucajući dok govoriš. Poznajem te vrlo dobro, Justice. Pričala sam mu kako si bio elegantan i otmjen na brodu.

— Pričala si mu o tome? — zainteresira se Ruff.

— Da, dragi — šapne ona. — Još se i sad sjećam našeg putovanja ovamo, onih strašnih Indijanaca i noći kad su napali. Neprestano o tome razmišljam i svaki me put obuzme slatka jeza...

— I ja se toga sjećam — reče joj on.

— Ne brini, bit će vremena. Pred nama je duga zima. James će s većinom ljudi otići na duže vrijeme, pa ćemo se moći posvetiti jedno drugome.

— Otići? A kamo?

— Ne znam, a nije i važno, zar ne? Bit ćemo sami, ili gotovo potpuno sami.

— Sarah! — odjekne ljutit glas s trijema. James Kent gledao je prema njima ali se nije smiješio. Sarah se brzo odmakne od Ruffa i, zavodnički ga gledajući u oči, dovikne bratu:

— Što je, James?

— Uđi u kuću, želim s tobom razgovarati.

— Pričekaj minutu.

— Odmah, prokletstvo!

— Nisam proputovala cijeli taj put iz Virdžinije ovamo samo zato da mi ovdje netko neprestalno naređuje, James!

— Hoćeš li, molim te, ući u kuću, Sarah? Moram s tobom razgovarati o nečem izuzetno važnom, pa pusti gospodina Justicea da obavlja svoj posao.

— U redu. — Stisnula je Ruffovu ruku i značajno ga pogledala: — Ali zato večeras svakako moraš doći na večeru.

— Ukoliko se s time složi tvoj brat — reče Ruff dovoljno glasno da ga i James Kent čuje.

Bilo je očito da se brat s time neće složiti, da James Kent, bivši kapetan američke vojske, ima o tome sasvim drugačije mišljenje. Ništa se na Ruffu Justiceu nije posebno sviđalo Jamesu Kentu. Vidjelo se to u njegovu hladnu, mračnom, ubojitu pogledu kojim je pratio svoju sestru dok se opraštala od Ruffa.

— Justice!

Ruff se okrene i ugleda Meksikanca Paca na sivcu, pa mu pripravno pride.

— Što se događa?

— Približava se oluja — odgovori Paco pogledavajući nebo. — U kanjonu Loggerhead imamo nešto konja. To je prilično nezgodno mjesto kad pada snijeg, pa ćeš otići tamo i dotjerati životinje ovamo.

— Sam? — upita Ruff.

— Ne. S njim — reče Paco a oči

mu zasvjetlucaše od uzbuđenja dok je glavom pokazivao Collyja Higginsa koji je stajao blizu držeći konja za uzde.

— U redu, šefe — odvrati Ruff mirnim glasom. Paco se namršti. Možda je očekivao da će Ruff nešto prigovoriti. Prigovor bilo koje vrste, ili odbijanje posla; značilo bi otkaz istog trenutka. Ruff je to dobro znao, pa je zato mirno pristao da obavi posao. No odmah je znao još nešto: postavljali su mu stupicu koju, barem zasad, ne može izbjeći.

— Vjerujem da će svi momci danas prikupljati stoku — upita on nehajno.

— Možda — odgovori Paco. — Ako tako naredi glavni.

Krupni Meksikanac navuče sombrero još dublje na oči i udalji se. Ruff krene prema Higginsu, koji ga je čekao.

— Dakle, ti i ja sami — dobaci mu Ruff prilazeći.

— Tako je. Ti i ja. Slušaj, Ruffe, nadam se da nisi neko zlopamtilo... Sve je to bila puka zabava. Ne zamjeraš?

— Nimalo — odgovori Ruff iako je točno znao da je to istina toliko koliko i to da će on i Higgins biti uistinu sami u planini. Odmah krenuše na put, praćeni teškim oblaci-ma što su se nadvijali nad planinskim vrhuncima. Higgins je vodio za sobom rezervnoga konja natovarenog opremom, a Ruff ga je slijedio ne želeći da mu se Colly nađe iza leđa.

Povremeno bi se Colly zabrinuto ogledavao kao da je o svemu imao neko svoje mišljenje. Nije poznavao pravog Ruffa Justicea, ali mu se cijelo vrijeme činilo da taj naročit dugokosi muškarac sluti što se sprema, a on, Colly Higgins, ne bi volio da dobije metak u leđa umjesto nje-ga.

Jutro je brzo prolaz + lo. Zrak je bio hladan, oštar i čist ispod naslaga tamnih oblaka. Pojeli su nekoliko suhih sendviča oko podneva. Collyjeve oči ni na trenutak nisu prestale promatrati Ruffa, pa se Justice sve češće pitao kad će se približiti zasjedi koju su mu, u to nema sumnje, pripremili.

— Koliko nam je još ostaje do kanjona? — upita on Higginsa.

— Ha? Oko dva kilometra. Tamo je negdje duboka udolina koju konji rado posjećuju zbog dobre trave.

— Misliš li da ćemo stići natrag na ranč večeras, na vrijeme za večeru?

— Svakako.

— Obojica, Colly?

Collyjeve se oči naglo suziše.

— Dakako.

Ali mu se u očima vidjela laž. Jahali su još pola sata, slijedeći uzani puteljak koji je vijugao strmim planinskim padinama. Sve je bilo i više nego dobro zamišljeno. Ruff je gotovo mogao čuti Jamesa Kenta kako uplakanoj Sarah tužno objašnjava što se dogodilo:

— Žao mi je, sestrice. Jednostavno se poskliznuo i pao niz padinu.

S druge strane, vrati li se na ranč neozlijeđen, ali sam, znao je da će ga umjesto dobrodošlice dočekati drvo za vješanje. Kako god bilo, Kentu će to biti svejedno. Nije imao mnogo koristi ni od Ruffa ni od Higginsa. Kent je bio čovjek koji vrbuje, iskorištava i zatim odbacuje ljude bez milosti. Bio je to nemilosrdni ubojica, gad koji će nastaviti ubijati i uništavati ljude sve dok mu netko ne stane na put.

Ruff bi to rado učinio, ali ukoliko bi mu mogao prići kad nema nikoga blizu, kad je sam, pa ga zgrabiti i odvesti s ranča, iz Colorada...

— Tu smo — začuje Higginsov glas. — Još malo pa ćemo naići na

odvojak kojim se brže stiže do kanjona.

Ubrzo se počese spuštati niz strmo i vrlo sklisko stjenovito tlo. Trebalo im je mnogo vještine i koncentracije da se ne sruše niz padinu u čijem je podnožju teklo nešto što je, barem prema obliku korita, moralo biti potok, ali je sad nalikovalo na divlju bujicu koja je pred sobom nosila sve.

— Stani ovdje, Colly — reče Ruff dok su se približavali povećoj stijeni koju je trebalo zaobići.

— Zašto? — zareži Colly, ali se njegovo ponašanje vidljivo promijenilo onog trenutka kad je u Ruffovim rukama ugledao kolt. — Što ti je, Justice? Mislio sam da mi više ništa ne zamjeraš.

— Ne zamjeram, ne brini, a da ti to i dokažem, poklonit ću ti svoj šešir. Potpuno je nov.

— Što ćeš mi pokloniti?

— Šešir — reče Ruff pružajući mu ga. — Stavi ga na glavu.

— Jesi li poludio?

Ruff otkoči kolt, a Colly shvati da taj čovjek uopće nije lud. Brže zgrabi sivi šešir široka oboda i natakne ga na glavu, dodajući Ruffu svoj mastan i prljav crni šešir, koji on s gađenjem natakne na glavu.

— Vidiš da je sve u redu — reče Ruff. U Collyjevim je očima čitao nelagodu, no taj krupni tupavi bradonja, koji je svoju priliku, kad je riječ o Jamesu Kentu, prokockao onog dana kad je propala stupica za Ruffa Justicea u salunu u Kit Carsonu, bio je bespomoćan. Sad mu ni njegovo oružje nije moglo pomoći jer je puška bila ugurana u čizmu, a kolt pod platnenu ceradu koja je štitila torbe od kiše.

— Što to namjeraš, Justice?

— Ništa. Ništa važno osim, daka-ko, ako ti ne namjeraš nešto o čemu mi nisi govorio.

— Ne govori u zagonetkama — odgovori bradati Colly.

— U redu. Poklonio sam ti svoj novi šešir da ti pokažem dobru volju.

— Dobro — promrmlja Colly.

— Dao sam ti nešto, Colly, pa je red da mi uzvратиš istom ljubaznošću.

— Kako to misliš?

— Zar nećeš i ti meni nešto pokloniti?

— Hoću, Justice, hoću. Što želiš?

— Kako bi bilo da mi daš tvoj kaput?

— Pa ti si ipak lud! — uzvikne Colly, sad potpuno prestrašen, što samo potvrdi Ruffove sumnje.

— Dobro, onda mi ga barem posudi. Barem do večeras. Hladno je, hladno kao u grobu.

Collyju se nimalo nisu svidale te njegove riječi no cijev Ruffova kolta nije mu pružala nikakav izbor.

— U redu! — vikne on ljutito skidajući kaput.

— Sad baci i svoj pištolj. Nastoj da pri tom ne pomisliš kako ćeš ga uspjeti izvući, otkočiti i opaliti prije nego što ja pomaknem prst.

— Čemu sve to? — upita Colly ljutito.

— Ako ti ne znaš, tada ionako nema veze. Ali je ipak mislim da ti dobro znaš o čemu je riječ.

— Pa oni će me... ti si posve lud! — vikne još jednom Colly a tada zašuti. Stisnutih je usnica gledao ispred sebe odlučivši da više ništa ne kaže. Njegova je lojalnost bila upravo patetična.

— A sad pokaži put do konja. Bolje je da prije toga uzjašeš na moga konja. Izvrstan je na neravnu skliskom tlu.

Gundajući, Colly sjaše. Zamijeniše konje i krenuše dalje.

— Ti se prljavo kopile, Justice — jekne Higgins.

— Možda, Higginse, možda! —
promrmlja Ruff.

Spuštali su se niz strminu koja je postajala sve opasnija. Pod nogama im se odvaljivalo kamenje. Colly se počeo preznojavati. Očajnički je pogledao Ruffa, na što mu ovaj reče:

— Ne mora se ovako završiti.

— Ali ja ne znam, do vraga, o čemu ti uopće govoriš!

Ruff slegne ramenima i usredotoči pažnju na konja kojem se očito nije svidao put kojim su silazili. Nekoliko trenutaka poslije Colly kao da se predomislio:

— Slušaj, Ruffe...

No, prekasno. Odjekne snažan pucanj iz puške. Colly se pokušavao održati na prednjem dijelu sedla, no konj se uspaničeno propinjao. Colly urlikne:

— Ne pucajte! To sam ja!

Meci nisu imali uši. Zabiše se u njegovo tijelo i izbaciše ga sa sedla na tvrdu sivu stijenu. Bio je mrtav. Potočići krvi šiknuše.

Justice je i dalje sjedio na konju. Znao je da, glumeći Collyja, ne smije pobjeći. Ali, što bi Colly napravio?

Sjahao je, svjestan da ga odnekud netko promatra, te nogom okrenuo tijelo na leđa. Nimalo mu se nije svidala Collyjeva uloga, no morao je biti uvjerljiv. Tada se okrenuo u smjeru iz kojeg je odjeknula pucnjava, prema još skrivenom strijelcu i mahnuo.

S vrha stijene preko puta ugleda nečiju ruku s puškom kako mu odmahuje. Uskoro začuje topot konja, pa se zakloni iza povećе stijene čekajući na hladnoj kiši čovjeka koji je u svojim rukama nosio smrt. Pojavio se minutu poslije na crnom konju, zaogrnut nepromočivom kabanicom. Bio je to onaj isti mršavi plavokosi mladić koji ga je zajedno s Collyjem pokušao zaskočiti u sa-

lunu u Kit Carsonu. U ruci je držao vinčesterku.

— Colly? — pozva on.

— To je Colly — javi se Ruff. Glas mu je bio hladan, prijeteći. Momak se vidljivo stresao i ukočio, ali se nije ni pokušao okrenuti.

— Justice?

— Pogodio si. Mislio sam da ti je porcija u Kit Carsonu bila dovoljna.

— Gledaj, Justice...

— Baci pušku, momče.

— Što namjeravaš?

— Najprije baci pušku pa ćemo onda razgovarati — reče Ruff glasom koji nije značio molbu.

Mladić je oklijevao. Po drhtaju mišića na vratu, po ruci koja mu se naglo ukrutila, uz pomoć nekoga bezimenog instinkta, Ruff je znao da će ga momak pokušati napasti.

I pokušao je. Okrenuo se podižući pušku, no Ruff je već povukao okidač na koltu, koji je zagrmio glasom smrti. Mladićevo lice iskrivi se od bola i bijesa, usne mu se pomakose u bezuspješnom pokušaju da opsuje. No, već je bio mrtav.

— A sad ti stani mirno, Justice, i ništa ne pokušavaj! — odjekne neočekivani glas, ne bez zloradosti.

— Posve sam zaboravio da ste vas trojica tim — odgovori Ruff prepoznajući Meksikanca po naglasku. — Odnosno, da ste to bili.

— zaboravio si, ha? Tvoja greška. Malena greška, koja bi te mogla stajati glave. Odbaci pištolj!

Odbaci li ga, razmišljao je Ruff, sve će biti gotovo. Radije će riskirati i pokušati da pogodi Meksikanca dok i sam bude padao. Tri ili četiri mrtva tijela, kakva razlika?

Iznenada se baci ustranu, kako bi se otkotrljao i usput dobio Meksikanca na nišan. No ovaj je bio pripravan i prvi je opalio. Metak prozuji tik uz Ruffovu ruku i zabije se u debelu Collyjevu bundu, ostavivši

za sobom veliku rupu.

Kolt u Ruffovoj ruci neumoljivo zagrmí. Meksikanac se poput zvrka okrene oko sebe, pogoden visoko u rame, a Ruff opsuje zbog promašaja. U trenutku kad je opalio lupio je laktom o tvrdu stijenu...

Meksikanac nije čekao. Odmah se bacio iza stijene, pridržavajući ranjenu ruku zdravom. Ruff hitro otpuže u suprotnom smjeru, prema Collyjevu konju, uzjahavši natjera ga u ludački spust niz strminu. Polegavši uz konja, bio je prilično dobro zaklonjen od Meksikančeva oružja. Njegova je puška progovorila još dva ili tri puta, meci su se odbijali opasno blizu Ruffova konja otkidajući komadiće stijene.

Tada se ili životinja poskliznula ili je uistinu bila pogodena. Ruff to nikad neće saznati. tek, prevalivši se, konj se počeo kotrljati nizbrdo bolno njišteći. Ruff je na vrijeme odskočio. Sudar s tvrdim dnom kanjona nije bio nimalo ugodan. Zamaglilo mu se u glavi. Dok je padao, izgubio je i kolt. Znao je to po metalnom zvuku, no nije ni pokušao gubiti dragocjeno vrijeme tražeći ga. Nekako se uspravio. Pono-vo prozuji metak. Ovaj je put pogodio konja, koji se svali mrtav.

Zakrivši se iza povećé stijene, Ruff ugleda ispred sebe tri potoka kako se spajaju u golemu masu jaké struje. Pogleda iza sebe. Meksikanac je bio prilično daleko, ali ga je još mogao dohvatiti metkom iz puške. Zato odluči da se baci u vodu. Udahnuo je duboko i skočio. Voda je bila ledena, zapjenjena, jurila je grmeći i tutnjeći, noseći sve ispred sebe. Borio se za zrak, na trenutak je čak i pomislio kako je sudbina koji put uistinu ironična — pa to će ga rijeka doista ubiti! — a tada zabrinut i zapanjen, začuje poznati zvuk. Negdje ispred njega, barem

prema gromoglasnoj grmljavini, sva je ta silna voda padala nekamo u dubinu. Slap!

Struja je postajala sve jača, a on je dobro znao zašto. Borio se protiv nje, ali uzalud. Ledena voda nesumljivo ga je vukla naprijed. A tada, kao da je sve ispod njega propalo.

Svega je jednostavno nestalo! Zapjenušani slapovi bili su visoki dvadesetak metara. Nije imao vremena ni da pogleda u dolinu ispod sebe, sa strane. Bespomoćno je padao dok mu se tijelo divlje okretalo u vodi. Zatim je nestao u hladnoj tami. Voda ga je progutala, usisala u svoje mračne, ledene dubine iz kojih nema povratka.

Tada ga posve neočekivano nešto izbací na površinu. Nevjerojatno! Gotovo se ugušio dok su mu pluća pohlepno pokušavala udahnuti što više zraka.

Pogledavši sprijeda i straga, zapliva prema obali. Struja je ondje bila znatno usporena pa je do nje stigao bez većeg napora. Uz pomoć vlažne dugačke trave, za koju se grčevito držao, izvukao se iz vode i potpuno iscrpljeno izvalio se na leđa. Nepomično je ležao dok je hladna kiša bubnjala po njegovu tijelu.

XI

Isprebijan, promrznut, iscrpljen i nepomičan ležao je tako na kiši koja se polako pretvarala u snijeg. Otvorivši oči, u trenutku shvati gdje, što se dogodilo i što bi se moglo dogoditi oстане li i dalje ležati. S velikim se naporom pokušá uspraviti, ali ubrzo shvati da nema uskladenosti u radu ruku i nogu. Kad je napokon uspio kleknuti, već je padao gusti snijeg. Tada shvati da uistinu postoji ozbiljna mogućnost da ondje i umre. Prisili se da ustane.

Kruto zakorači ne znajući, nekoliko trenutaka, ni kamo ni zašto. Ta-

da kroz snježnu zavjesu ugleda ispred sebe šumu i odmah se uputi prema spasonosnom drveću.

U šumi će snijeg sporije padati, vjetar će slabije puhati... Mozak mu je usporeno radio. Presporo, baš kao da mu je hladnoća toliko zgusnula krv da se cirkulacija svela na kapanje. Što sad? Lezi, molilo je cijelo njegovo isprebijano i iscrpljeno tijelo, no glava je tome ipak odoljela. Legne li, više nikad neće ustati. Vatra!

Sinulo mu je to u jednom kratkom trenutku očaja. Još je imao uza se nož i kremen u vrećici od kože što mu je visila o pasu. Sagnuvši se, rukama je grčevito kopao zemlju uza samo deblo bora, tamo gdje ga kiša i snijeg nisu previše navlažili, i pronašao što je tražio. Šaku suhih iglica. Sklonivši se od vjetra u zaštićenu stranu stabla, pokuša kresnuti kremen. Ništa. Grozničavo je pokušavao i pokušavao, pa je valjda tek nakon stotog udarca kamena o nož nekoliko spasonosnih iskri zapalilo iglice.

Za desetak minuta gorjela je velika, velika vatra, plamteći utješno u hladnoj noći. Brzo se sasvim skinuo, objesivši mokru odjeću na niže grane bora. Drhtao je od hladnoće, a koža mu je posve poplavila.

Zatim je i čizme namjestio uza samu vatru te počeo skakutati snažno trljajući tijelo rukama. Satima je poskakivao, ložio i plesao taj mučni ples spasa, razmišljajući.

Kent ga je poslao ovamo da umre. Neka bude proklet bude li uistinu tako. Kent je nesumnjivo ogrezao u krvi, plivao je u njoj kao Ruff u bujicama u kojima je u tako malo dana toliko mnogo puta zamalo zaglavio. Četiri mrtva vojnika. Bob Tuck mrtav. I George Birch. Zašto bi tom istom Kentu bio posebno važan neki Ruff Justice? Kad se napo-

kon odjenuo u suhu i toplu, premda potpuno ukrućenu odjeću i obuću od kože, odlučio da odmah krene u napad. Da odmah pokuša bilo kako ščepati Kenta. Bila je to nelogična, gotovo bezumna odluka, ali je u utrobi osjećao da mora baš tako postupiti. Udariti ili umrijeti.

Konj. Hitno mu je potreban konj pa odlučio da pronade jednog od mnogobrojnih ponija koje je vidao prijašnjih dana u tim krajevima. Jedan sat poslije imao je sreću naletjevši na mladu kobilu koja je baš izlazila iz šume i posve se mirno uputila prema njemu. Zastala je na sigurnoj udaljenosti, oklijevajući, ali kao da joj je ipak bilo drago što je nabasala na čovjeka.

Bila je već večer kad se približio Kentovu ranču. Nisu se vidjela nikakva svjetla, nije bilo dima iz kuhareve kuhinje, sve se, ovako iz daljine, doimalo pusto, prazno.

Pričekao je da se potpuno smrači a tada, zaštićen sjenama golemih stabala, krene prema zgradama na ranču. Došuljavši se do brvnare u kojoj su spavali kauboji, zastane. Ništa. Ni glasa. Riskirajući, pride vratima s nožem u rukama, te ih snažnim udarcem noge otvori, očekujući pometnju. Ništa. Odaja je bila prazna i hladna. Poluispraznjene šalice i tanjuri još su ležali na stolu.

Sjeti se da mu je Sarah spomenula da će Kent nekamo otići na duže vrijeme, te da će njih dvoje, on i ona, ostati sami. Ili gotovo sami.

Toliko sami? Oprezno pride Kentovoj kući. Napuštena. Polako se i oprezno šuljao kroz njezine odaje, ali ne nađe ni na koga. Svi su otišli, nestali. Čak i Sarah. Opet je izgubio Kenta, samo što ovaj put nije imao pojma kamo se taj čovjek mogao uputiti.

Nekoliko je dugačkih minuta sjedio razmišljajući što da napravi. Za-

tim je odjahao slijedeći jedini trag koji je vodio iz Cloud Peaka. Dok je jahao, iznenada mu zadršće srce. Sama! Bila je potpuno sama i nezaštićena. Ostavio je Claru Tuck na milost i nemilost Jamesu Kentu. Jurne naprijed, slijedeći duboke tragove Kentovih ljudi u snijegu. Stigavši do raskršća na kojem se račvalo nekoliko putova, olakšano odahne. Na puteljku koji je vodio k ranču Clare Tuck nije bilo nijednog traga. Zatim obrati pažnju na putove što su vodili u grad i prema planinskim vrletima. Na prvom ugleda samo jedan trag, a na drugome tragove kopita barem dvadesetak konja. Jahali su na jug.

Odluči da slijedi onaj usamljeni trag što je vodio prema gradu jer je znao da sam protiv Kentovih ljudi nema mnogo izgleda. Dojahavši do njega nakon napornog jahanja, sjahše i priveže konja uz ogradu salunskog trijema, te pogleda sve druge konje koji su mirno stajali u redu, čekajući svoje vlasnike. No, jedan je od njih bio još topao i znojan od jahanja. Ruff se odmah okrene i prijede na drugu stranu ulice, te se povuče u sjenu jedne od kuća.

Nije morao dugo čekati. Za desetak minuta iz saluna je izišao čovjek kojeg je odmah prepoznao, lijeno se protegnuo i zagledao u naoblačeno nebo.

Bio je to Paco, Kentov nadzornik na ranču. Uzjahao je konja i lagano kaskajući izjahao iz grada, prema sjeveru. Ruff oprezno priđe kući kraj koje je Paco zastao nekoliko trenutaka gledajući u nešto, i iznenadeno ustanovi da je to banka. Na njoj je pisalo: »Banka of La Junta«. Smjesta okrene i podbode konja, ali u suprotnom smjeru od Pacova. Prema vojnoj utvrdi.

XII

Prvi narednik imao je lice buldoga i golema ramena. Zamalo je pro-suo šalicu kave koju je ispijao ustavši naglo od stola zabezeknut od iznenađenja:

— Neka sam proklet ako to nije Ruffin T. Justice!

— Zdravo, Bille — reče Ruff i pruži mu ruku.

— Kog li samo vraga radiš u Coloradu? — snebivao se Bill dok mu je srdačno stiskao ruku. Ruff i Bill O'Gara zajedno su prošli mnoge teške dane u Dakoti. O'Gara je bio pravi vojnik, pravi čovjek.

— Želim razgovarati s tvojim komandantom.

— Tražiš posao izvidnika?

— Ne. Već imam posao, Bille. Samo mi je gotovo izmakao iz ruku. Treba mi pomoć, a treba i vama, samo što vi to još ne znate.

— Opa! Što to znači? — upita O'Gara pa doda glasom u kojem nije bilo optimizma: — Komandant još nije ovdje, no ne očekuj mnogo od njega.

Posljednje je riječi gotovo prošaptao. Sjedili su i razgovarali o koječemu, sjećajući se starih vremena, prijatelja i pothvata sve dok se vrata nisu naglo otvorila i ušao prvi poručnik. Imao je kratku kosu, ravan uzak nos i poprilično uvučene oči. O'Gara skoči na noge.

— Dobro jutro, gospodine!

— Naredniče... — promrmlja poručnik.

— Jedan čovjek želi razgovarati. Vjerujem da je važno.

Poručnik pogleda Ruffa s izrazom neskrivene dosade, a zatim uputi i O'Gari pogled koji je nedvosmisleno govorio da njemu poručniku, ne treba neki narednik govoriti što jest a što nije važno. Zatim uđe u svoj ured i zatvori vrata za sobom.

— Zove se poručnik Campbell. Još je zelen a i nesretan je ovdje. Htio bi do čina kapetana, a ne zna kako.

— Nudim mu priliku da to postane prije nego što se nada. Slušaj, Bille, ne šalim se. Stvar je vrlo ozbiljna. Moram što prije razgovarati s tim čovjekom.

— U redu — ustane O'Gara oklijevajući i zakuca na poručnikova vrata, pa uđe. Nakon nekoliko trenutaka vrati se:

— Uđi — reče Ruffu.

Zatekao je Thomasa A. Campbella kako ga nezadovoljno gleda.

— Narednik O'Gara kaže da radite za armiju. Tvrdi da imate nešto važno u rukama, ali i stanovitih teškoća.

— Imam — odgovori Ruff. — No sve to imate i vi.

— Objasnite. Budite jasniji.

Ruff je ostao stajati unatoč poručnikovu pozivu da sjedne. Davši znak O'Gari da ostane, Ruff nastavi.

— Već sam dugo na tragu čovjeka čije je ime James Kent, po nalogu generala Hightowera iz tvrđave Towson. Taj je Kent bio kapetan u američkoj vojsci. Zadužen privremeno za blagajnu, iskoristio je priliku i opljačkao mjesečne vojničke nadnice, ubivši pri tome četiri čovjeka.

— Kakve to veze ima sa mnom?

— upita Campbell nestrpljivo, lupkajući nervozno prstima po stolu.

— Taj isti čovjek je sad tu, na vašem teritoriju. Čini se da mu je opljačkan novac postao toliko mio da ne želi propustiti nijednu priliku. Sad je sa svojim ljudima u jednom kanjonu sjeverno odavde. Jedan od njegovih ljudi maločas je izviđao uokolo banke La Junta u Kit Carsonu. Uvjeran sam da će je Kent op-

ljačkati prije nego što nestane odavde.

— Ne možete vi to samo tako znati! — odgovori mu Campbell. U glasu mu se osjećala mješavina nelagode i iznerviranosti.

— Pa ipak sam uvjeren da će udariti na banku. Treba mi pomoć vašega garnizona da ga zaustavimo i uhvatimo.

— Nemoguće.

— Zašto?

— Zato što memam baš nikoga na raspolaganju ovog trenutka. Tri su patrole na terenu. Banda Jicarilla Apaša ubacila se u ove krajeve preko prevoja Raton Pass, južno odavde. Priredili su paklene muke stanovnicima s ove strane Puebla. Koliko ljudi ima taj vaš Kent?

— Između dvadeset i trideset.

— Blagi bože! — poručnik se zavalio u stolicu. — Jeste li dobro pogledali oko sebe ulazeći ovamo, Justice? Ja i nemam toliko fizički spremnih ljudi u ovoj utvrdi.

— Znači da ćemo ih morati zaskočiti malobrojniji.

— Ništa mi nećemo morati — odreže poručnik. — I tko uopće kaže da će doista napasti banku?

— Ja. — Sve je to samo pretpostavka.

— Isto toliko koliko i pretpostavka da će Jicarille na ovom terenu izazivati neprilike kao i drugdje. Ako mislite da su Apaši u stanju prirediti paklene muke ljudima, tada biste trebali vidjeti što sve može banda do zuba naourazanih bijelaca. Kent se ovdje neko vrijeme skrivao, uzgred se bavio stokom, prikupljao nove ljude i sad se sprema da napadne. Kad opljačka ovu banku, neće se zaustaviti. Tada je možda, na redu Pueblo ili Trinidad, svejedno koje mjesto. No, neće stati. Započet će svoj vlastiti rat. Natopit će Colorado krvlju nedužnih ljudi.

Vama se pruža prilika da ga zaustavite. Ne okrećite joj leđa.

— U redu, u redu — uzdahne Campbell i sklopi oči. — Što da radimo?

*

Dan se polako primicao kraju. Ili će se sve dogoditi u idućih nekoliko minuta ili nikad.

Banka se zatvarala u pet sati. Još petnest minuta. Ruff je ležao na krovu gradske prodavaonice mješovite robe, čiji mu je parapet pružao izvrstan zaklon. Desno od njega ležao je poručnik Campbell, koji se nije prestajao mrštiti. Znao je da će, ukoliko je Ruff pogriješio u procjeni, budala ispasti on, poručnik.

Minute su polako prolazile. Čistač saluna prašio je metlom po trijemu ispred ulaza, sunce je dodirivalo vrhove kule stare španjolske misije u daljini, čuo se i lavež pasa.

Na ravnici izvan grada podigne se oblak prašine.

Napregnuvši oči, Ruff izbroja jednog, pa dva, pa tri konjanika. Zatim ugleda cijelu kolonu. Začuje se i tihi zvižduk vojnika s druge strane ulice, koji je ležao na krovu banke. I on ih je ugledao.

— Baš kao u stara dobra vremena — promrmlja oduševljeno O'Gara pripremajući pušku.

Jahači su se približavali. Deset. Dvadeset, dvadeset i pet. Kent sa svojim ljudima, u to nije bilo sumnje. Ruff krišom pogleda poručnika Campbella i ugleda prestrašenog ali odlučnog čovjeka.

Dade znak svim ljudima da čvrsto pognu uz krov, iza ograde, kako Kentovi ljudi, koji će sigurno dobro promatrati grad prije nego što uđu, ne bi ugledali svjetlucaње oružja na suncu.

Prošle su još tri minute. Ruff začuje kako ulicom odjekuje topot konja. Konji stadoše. Ljudi su sjahali.

Čulo se to po struganju kožnatih čizama i zveckanju ostruga. Ruff odlučio da sasvim malo proviri preko ograde.

Trojica muškaraca stajala su ispred banke. Ostali su već ušli u zgradu. Šestorica jahača stajala su na kraju ulice. Drugi su čekali na samom kraju grada, prekriženih ruku, gledajući uz i niz ulicu. Grubi bradati muškarci, odlučni da okušaju svoju sreću ili da umru pokušavajući.

Campbell pogleda Ruffa, a ovaj kimne glavom. S pištoljem u rukama zazviždi, dajući signal za akciju. Krovovi najednom oživiše.

— Kent! Iziđi! Nema načina da se izvučeš iz banke slobodan. Ni iz grada! — vikao je Campbell. Na ulici se uskomešasše Kentovi ljudi i posegnuše za oružjem.

Kent se nije namjeravo samo tako predati. U banci se začuje pucanj, pa još jedan. Bankovni pomoćnik blagajnika izletje na ulicu i padne pogoden u prsa.

Sad je bila prekasno da se borba prekine. Rasprsnuo se prozor banke u pokrajnoj ulici. Kroza nj hitro preskočiše tri bandita, zakotrljavši se po tlu. Istodobno zalajase puške s krovova. Jedan od pljačkaša padne držeći se za nogu a ostala dvojica jurnu prema konjima.

Kentovi ljudi na ulici nisu se dvoumili. I oni su odmah otvorili vatru prema zasjedi na krovovima. Jedan od podoficira, u želji da se istakne, bio je pogoden u rame jer se suviše otkrio napadačima pri nišanjenju. Još jedan pljačkaš sruši se s konja na tlo očiju raskolačenih od užasna bola.

Šestorica bandita pojuriše prema konjima privezanim za ogradu ispred banke. Čistač saluna, koji je meo trijem ispred ulaza u tom trenutku podigne kecelju, otkrivajući

plave vojničke hlače, izvuče sačmaricu i opali, koseći ispred sebe zatečene bandite kao žito. Dvojica ostanu na mjestu mrtvi, treći uspije došepesati do konja te se iza njega zakloni, pokušavajući uzjahati. Preplašena životinja jurne u galop kroz unakrsnu vatru vukući za sobom tijelo koje je napola visilo sa sedla.

Dvojica kočara što su tovarili svoja kola ispred skladišta prodavaonice mješovite robe prevrnuše ih poprijeko po ulici te se latiše oružja, ispaljujući smrtonosne metke niz ulicu, zaklonjeni iza kola.

Sve je to Ruff vidio krajičkom oka, no osobitu je pažnju posvetio Jamesu Kentu, slijedeći ga kroz mušicu svoje puške dok su svuda uokolo grmjela oružja, ritali se izbezumljeni konji, ulica se punila dimom, a banditi, uhvaćeni u stupicu, očajnički se borili za goli život.

Kent je izjurio iz banke i pognut krivudajući dojurio do korita za napajanje, odakle je nemilosrdno stao pucati. Baš kad ga je Ruff uhvatio na nišan, između njih se isprijedio nečiji odvezan konj. Kad je napokon nestao, s njime je nestalo i Kent. Ruff ga je još jedanput ugledao nakon nekoliko trenutaka, skrivenog iza jednog od članova bande, pa odmah zapucao. No Kent se u istom trenutku pokrenuo na suprotnu stranu, pa se metak zabio u čelo njegova čovjeka.

Odmah zatim Ruff ugleda i Paca. Krupni je meksikanac imao koltove u rukama, bezobzirno pucajući oko sebe. Vojnik koji je glumio čistača saluna sruši se pokošen Pacovim metkom, a ista sudbina zadesi i jednog od neopreznih boraca na krovu. Dok je hitao prema svome konju, Ruff uze Paca na nišan, opali i s velikim zadovoljstvom ugleda kako se Pacovo tijelo grči i pada. Ne, opet se digao i oteturao u sporednu

ulicu, gdje mu je plavokosi momak po imenu Dallas dodao uzde koja. Zatim se obojica izgubiše natjeravši konje da preskoče onižu ogradu. Dok su jurili prema ravnicima izvan grada, oko njih su zujali Ruffovi meci.

Puške su grmjele bez zastoja. Više od dvanest ljudi ležalo je mrtvo ili je umiralo na ulici. Trojica pljačkaša pokušase se domoći saluna, ali ih pokosi poljba građana koji su iznutra gledali što se događa na ulici.

A tada, gotovo neočekivano zavlada grobna tišina. Jeka pucnjave polako se gubila u daljini. Dim je još nadraživao oči i nosnice, ali je sve bilo mirno. Mrtvo. Ništa se i nitko na ulici nije pomicao. Poslije nekoliko dugih minuta ljudi počеше izlaziti van, uzimajući razbacano oružje bandita i provjeravajući jesu li mrtvi.

Campbell je izgubio svoju kapu, no stajao je na krovu lica koje je sjalo od uzbuđenja i radosti.

— Napravio si kapetana od tog čovjeka, Justice — reče O'Gara tiho. — Ne znam da li da ti na tome zahvalim! — doda on smijuljeći se.

— Hajde da siđemo i da vidimo što se događa dolje! — dovikne im Campbell.

No kad su izišli na ulicu, Ruff nije mnogo gledao oko sebe. Točno je znao koga su sve pogodili i onesposobili.

— Kent je pobjegao — reče. — Bilo bi najbolje da odmah krenemo za njim.

Campbell je bio zaprepašten tom njegovom idejom.

— Pa već se gotovo potpuno smračilo!

— Nije važno. Što prije krenemo, prije ćemo ga doći.

— Ne možemo ga uhvatiti.

— To ne znamo dok ne pokušamo.

— Ne — suho odgovori Campbell.
— Slomili smo mu leđa. Više mu neće pasti na um da pokuša nešto u ovim krajevima.

— Kako da to protumačim? Sad, pošto ste postigli slavu, zar nema smisla da se započet posao i dovrši?
— upita Ruff gorkim glasom. Campbell ga bijesno pogleda:

— To znači, dragi moj, da smo napravili sve što ste od nas tražili! Razbili smo bandu protuha. Ne mogu povesti patrolu u potjeru za jednim čovjekom samo na osnovi vaših pretpostavki, i vi to dobro znate.

— Ali znam i oficire koji bi to sigurno napravili...Dobre vojnike — namjerno naglasí Ruff. No, ništa nije pomoglo. Campbell se jednostavno okrenuo i otišao. Krenuo je ravno prema salunu, gdje su ga čekali mnogi ljudi, da primi čestitke, i ništa ga drugo tog trenutka i te večeri nije zanimalo.

Ruff ga je promatrao kako odlazi.

— Razbijanje bande neće uništiti Kenta do kraja — gundao je on. — Nije on taj tip čovjeka. Vratit će se prije ili poslije i ponovo udariti.

— Ali ne La Juntu — odgovori mu O'Gara. — A to je sve što je važno poručniku Campbellu.

— Čini se da imaš pravo — uzdahne Ruff.

O'Gara pripali cigaretu, a zatim, vidjevši da Ruff gleda prema planinama, upita:

— Ideš za njima, zar ne?

— Moram. U sve je to uvučena i jedna žena.

— Uvijek je u pitanju i poneka žena kad se ti nečega latiš — nasmiješi se O'Gara.

— Hoćeš li sa mnom?

— Ništa mi na svijetu ne bi bilo draže od toga, partneru — tužno će O'Gara. — No, preostaju mi još četi-

ri mjeseca do mirovine. Neće to biti mnogo novca, ali bih volio da ga redovno primam nakon dvadeset i pet godina službe.

— Ne okrivljujem te.

— Znam da me ne okrivljuješ, Ruffine — reče O'Gara, tapšući ga po ramenu. — To je jedan od važnih razloga kojeg sam te uvijek volio sine!

Kimnuvši onom svojom buldoškom glavom, O'Gara ode u salun, gdje se glasno nazdravljalo velikoj pobjedi. Ruff uskoči u sedlo krupnoga i snažnog sivca, podbode ga i odjaše iz grada, upirući pogled preda se, u mračne i divlje planine koje su ga čekale.

XIII

Noć je bila hladna, a snijeg je uporno padao. Sivac je polako napredovao slijedeći krivudav trag. Odnos snaga znatno se popravio. Protiv njega su sad bila samo trojica muškaraca — Kent, Paco i Dallas. Još se sjećao, ne bez divljenja, kako je krupni Meksikanac spretno baratao svojim oružjem. Neće biti nimalo lako uhvatiti takvog čovjeka. Zapravo, nijedan od te trojice — progonjen, oprezan, borben — neće se samo tako predati.

Tragovi koje je slijedio povremeno bi se potpuno gubili na stjenovitu tlu, ali ih je opet lako nalazio. Bivalo je sve hladnije. Osjećao je to u mišićima koji su se kočili, u kostima. Ali nije zastajao.

Oko ponoći se snijeg pretvori u susnježicu a jak vjetar učini hladnoću gotovo nepodnošljivom. Za dva sata nebo se razvedrilo. Sjene se naglo iskradoše iz svojih skrovišta pod polumjesecom koji mu dobro rasvijetli put. To što je ugledao ispred sebe nije pružalo nimalo utješnu sliku: masivni stjenoviti

vrhunci što su se jasno ocrtavali na noćnom nebu, poput divova što se lijeno protežu.

Odjekne pucanj i metak se zabije u snijeg nekoliko centimetara od uznemirena sivca. Drugi metak pogodi i sivac se sruši njišteći. Pucnjava se nastavi. Ruff pokuša zaustaviti klizanje sivčeva tijela niz padinu, ali ubrzo shvati da bi to moglo biti pogubno. Njegova se silueta zacijelo dobro ocrtavala na bijeloj snježnoj pozadini. Nije čak ni znao otkud stižu meci što su se zabijali oko nje-ga.

Skočivši s konja koji se u samrtnom hropcu odsklizne niz padinu, dugačkim koracima Ruff zagradi prema nedalekoj pukotini i baci se u nju. Ležao je tamo nepomičan, teško dišući, grleći žudno smrznutu zemlju.

Čim mu se disanje smirilo, razmisli o situaciji u kojoj se našao. Odmah mu je bilo jasno da ne može ni nosa proviriti a kamoli krenuti dalje sve dok mjesečina obasjava okolicu.

Sati su prolazili. Mjesečina je bivala sve slabija kako se približavao dan. Kent je dotle odlazio sve dalje i dalje. A možda i nije. Bio je to nezahvalan, neravan, oštar teren, koji konji ne mogu dugo izdržati, a i Paco je bio ranjen.

Možda su se i oni skrasili negdje blizu da prenoće kao i on. Možda su mislili i da je Ruff mrtav. Dugo se nije pokrenuo niti je dao ikakva znaka od sebe...No, nije želio riskirati. Čak ni proviriti glavom da vidi što se uokolo događa. Čekao je, a sati su sporo prolazili. Kad se potpuno razdanilo, oprezno se pokrenuo i puzajući uputio k rubu puteljka prekrivenog snijegom, ispod kojeg se padina gotovo okomito obrušavala nadolje, prema uskovitlanim sivim riječnim vodama. Nešto više

od tog mjesta, učini mu se da razmak između ruba na kojem je lažao i padine s druge strane nije nesavladiv.

Odlučio je pokušati jer će tako uštedjeti mnogo vremena, no nije mu se nimalo svidjela pomisao da bi se mogao okliznuti i opet pasti u hladnu vodu. Ipak, s mnogo muke i nakon iscrpljujućeg zagrijavanja udova, uskoro se ipak našao na drugoj strani.

Hodao je otprilike milju kroz gustu šumu kad je iznenada zastao. Priljubivši se uz deblo, nepomičan kao smrznuta stijena, stajao je i osluškivao. Zatim se oprezno pokrene pažljivo ogledajući se, korak po korak, zadržavajući dah. Tada ih je ponovo, jasno čuo: ljudski glasovi.

— Neka je prokleta! — čuo je Kentov glas a trenutak zatim i ugleda ga kako stoji kraj Dallasa odjeven u debelu bundu. — Kako je pobjegla?

— U jednom je trenutku bila tamo, a odmah zatim je nestala. To nije bila moja greška — reče plavokosi smirujućim glasom.

— Trebao sam je svezati da se ne može ni maknuti.

— Ma neka ide do vraga! — začu se se još nečiji, slabašni glas. Paco je ležao na zemlji očišćenoj od snijega, pod cedrom. Rana na nozi mu je krvarila. Sudeći po blijedom iskrivljenom licu zacijelo ga je užasno boljela.

— Neka sam proklet ako je pustim da samo tako ode — reče Kent ljutito. — Gdje je Bobby? — upita on Dallasa.

— Još je traži.

Znači, četvorica su, razmišljao je Ruff skriven u sjeni stabla. Kent baci nekoliko suvaraka na vatru koja se gotovo potpuno ugasila.

— Ja ne mogu dalje — reče Meksikanac.

— Onda ostani ovdje i ne gnjavi. Pacove se oči raširiše od bijesa. Iako je bilo hladno, znoj mu je curio niz lice. Ruff je u jednom trenutku bio gotovo siguran da će Meksikanac posegnuti za pištoljem, ali se ne dogodi ništa.

Sad je pravi trenutak, sad dok su samo njih trojica zajedno, pomisli Ruff stežući pušku u ruci. Oprezno je nogom opipavao zemlju i dobro što je tako postupio jer u tom trenutku odjekne topot kopita i trojica jahača pridružiše se Kentu. Još trojica, pomisli Ruff.

— Pa?

— Ništa — reče jedan jahač oslanjajući se o konja.

— Što je s Bobbyjem?

— Nismo ga ni vidjeli. Bilo bi vrijeme da se izgubimo odavde, s te proklete planine. Napada li još snijega, izgubljeni smo.

— Da se izgubimo odavde i naletim o na vojnu patrolu? — upita Kent ljutito.

— Tamo više nema nikoga.

— I ti si u to uvjeren, zar ne? Toliko uvjeren da bi to i pokušao? Pa izvoli! Odjaši k vragu ako hoćeš.

— Da znaš da ću baš to i napraviti, Kente. Nismo se baš mnogo omrsili novcem u tom tvom sigurnom i lakom pothvatu, kako si govorio. Nadam se da će te vojska jednog dana uhvatiti, ti prljavo kopile! Što se mene tiče, svejedno mi je. Ja odlazim — odbrusi mu kauboj. Pogleda dvojicu jahača koji su dojahali s njime. Kimnuvši mu glavom, sva trojica se odmah udaljiše iz Kentova improviziranog logora.

Ruff pomisli kako će Kent u tom času zgrabiti pušku i pucati im u leđa, što bi ovaj vjerojatno i učinio da se u tom času nije začuo prodoran zvižduk, dalek ali jasan, koji kao da je u Kentu dotakao nevidljivu žicu.

— Bobby ju je pronašao! — vikne.

Trojica muškaraca odmah krenuše konjima i uzjahaše prije nego što je Ruff mogao reagirati.

Krenuše sjeverozapadno od logora. Ruffu su noge otpadale od bola, no nije posustajao. Žurno je slijedio jasne tragove u snijegu. Kad je pomislio da više neće izdržati, ugleda u daljini njih trojicu kako žure naprijed. Bili su mu na dometu puške, no nije želio pucati iako bi ih mogao poskidati jednog za drugim s mjesta na kojem se nalazio. Pucnjava bi zacijelo upozorila tog Bobbyja, tko god bio, pa bi mogao nauditi Sarah. Premda, pomisli on, Sarah Kent neće bolje proći ni kad dopadne šaka svom bratu, čiji glas — dok je govorio o njoj — nije slutio na dobro.

Bio je posve iscrpljen od probijanja kroz šumu i snijeg kad je začuo prve isprekidane glasove.

— ...ponovo, ti, kujo...ako mogu...

Kad se posve približio, ugleda Sarah Kent na koljenima, lica zarinuta u ruke. Kentova ruka prijeteci se nadnijela nad nju. Paco je sjedio na konju promatrajući rodbinsku prepirku lupeškim pogledom. Dallas je stajao po strani i naizgled nezainteresirano pušio, a četvrti čovjek, Bobby, pažljivo je gledao što se događa.

— A sad kaži gdje je? — zahtijevao je Kent odlučnim glasom. Sarah odmahne.

— Znaš i sama da ću ga pronaći prije ili poslije. Kaži! Prokletnice...!

— Kent!

Ruffov je glas bio miran, ali je poruka jasno doprla preko proplanka do Kentovih ušiju. Ukočio se. Dallas, koji je upravo motao novu cigaretu vlažeći papir jezikom, ostao je nepomičan. U Pacovim se očima vidio odsjaj pobijedena čovjeka.

— Justice! Proklet bio! — vikne Kent i nasmije se. — Ti baš nikad ne

odustaješ, ha?

— Ne često. A vi, momci, kako bi bilo da odbacite oružje? obrati se on trojici Kentovih ljudi. Stajao je u sjeni, zaklonjen deblom, mogao je pucati ali ne i biti pogoden.

— A tada? Što tada? — upita Kent glasno. Uže oko vrata dok ne umremo?

— Nešto slično.

— Dovraga i ti! — Kent skoči iza Sarah i zgrabi je rukama, držeći je ispred sebe kao štit, onemogućivši Ruffa da puca.

Nakon prvoga Kentova pokreta hitro se okrenuo i Bobby, kleknuvši i opalivši. Bio je to glupav potez. Okrenut leđima Ruffu, nije čak ni znao kamo mora pucati. No to je bilo dovoljno Kentu da odgurne Sarah i nestane u šumi. Kad je Bobby napokon zapucao u smjeru debla iza kojeg se skrio Ruff, ovaj opali i pogodi ga ravno u grlo.

Paco je ionako umirao. Znao je to i sam. Polako je izvukao kolt, ali onako slab od izgubljene krvi i ukočen od hladnoće nije pucao precizno, pa se metak zabio kraj Ruffove glave, odbivši komad drveta.

Drugi metak nije ni stigao opaliti jer je Ruff pažljivo nišanio, pa opalio dva puta uzastopno. Pacov se konj uspaničeno trgnuo zbacivši sa sebe mrtvo tijelo.

Dallas se u međuvremenu također izgubio u šumi. Sarah je sjedila u snijegu. Zamršena kosa pokrivala joj je lice puno modrica.

— Hajde, što čekaš! — vikne Ruff.
— Diži se!

Pride da joj pomogne. Kao da je bila omamljena. Odnekud zazubi metak i Ruff se hitro sagne. Poduhvativši ženu, pomogne joj da dođe do Bobbyjeva konja. Uzjahavši ga, jurnuše kroz šumu praćeni kišom metaka. No, imali su sreće. Pacov konj, koji je bio odlutao pošto je

zbacio tijelo jahača, zaustavio se blizu, čak je i radosno zarzao kad su mu prišli. Sa dva konja rasli su im izgledi da se izvuku, iako ne i da odu. Jer Ruff nije želio bježati. Želio je ostati i srediti obojicu bandita.

— Kreni gore, prema onim stijenama — naredi on Sarah. — Odande ćemo se lakše braniti jer će im biti gotovo nemoguće da nam priđu.

— No, Sarah je, čini se, imala neke posve drugačije zamisli.

Podbovši konja, jurnula je u suprotnom smjeru.

— Sarah! — vikao je Ruff užasnu-to, zbunjeno. — Sarah!

Što joj je? Zar je toliko uspaničena? Je li poludjela?

Potjera svog konja za njom. Metak mu prozuji kraj glave. Ovaj put opasno blizu. Prejahavši proplanak, Sarah je bjesomučno tjerala konja šumom, uzbrdo, a Ruffu nije preostalo ništa drugo doli da je slijedi. Na trenutak se okrenuo, zastavši kako bi s nekoliko metaka zaustavio ili barem usporio Kenta, no čovjek je nestao.

Ruff se namršti i jurne za Sarahinim tragovima, ogledavajući se. Ništa. Kent i Dallas kao da su nestali. Tada je uglda.

Klečala je i rukama razgrtala zemlju na kamenjem obilježenom mjestu. Čuvši ga kako se približava, pogleda ga.

— Hajde, dođi, Sarah — reče on blago uspravivši je. — Za petama su nam, Sarah. Požuri. Treba da nađemo zaklon.

— Pričekaj minutu! — vrisne ona i otrgne se od njega. — Neću valjda, sad sve to izgubiti.

— Izgubiti — što?

Nakon još nekoliko minuta bjesomučnog kopanja i razgrtanja zemlje izvadila je iz rupe platnenu torbu. Oči joj divlje zasvjetlucaše. Disa-

la je brzo, uzbuđeno.

— Ukrala si njegov novac!

— Da — okrene se ona prkosno prema njemu otvarajući torbu iz koje zasjaše zlatnici. Posljednji zlatnici ukradenog armijskog novca koje je opljačkao njezin brat. Zlatnici od deset i dvadeset dolara, novi. I zbog njih je ta žena riskirala život, žalosno pomisli Ruff.

— Sad... — dahtala je uzbuđeno.

— Sad... možemo otići i živjeti.

— Sad možeš samo umrijeti — začuje se zloban poznati glas.

Sarah se divlje okrene. Nedaleko od njih stajao je Kent zadihan od jurnjave za njima, očiju gladnih osвете.

Sad ili nikad, pomisli Ruff. Okrenuvši se, posegne za koltom, ali se u istom času Sarah baci na njega sprečavajući ga da puca. Vikala je:

— To je moj brat! To je moj brat!

No Kent je već opalio i Ruff osjeti udar metka. No nije on bio pogođen. Razorni metak zabio se Sarah u leđa. Još držeći njegovu ruku, skliznula je na zemlju. Kroz njezine lijepe rastvorene usne, curne potocić krvi.

Nije to bio nesretan slučaj. Kent je nepomično stajao s koltom u rukama. Na usnama mu se čitala jedna jedina riječ:

— Kuja!

Zajedno sa Sarah na zemlju je pao i kolt koji je istrгла Ruffu iz ruke. Duboko je uzdahnuo. To je, dakle, bio kraj. Tu se sve završava. Tu, među ovim hladnim planinama. Dobro. Nedostajat će mu sve što je volio, ravnica, San Francisko, New Orleans, toplo tijelo žene u noći...

Pucanj je bio gromoglasan. Ruffu nije preostalo ništa nego da promatra.

Kent, koji je stajao ispred njega, posrne, previje se i sruši, umirući pred Ruffovim očima.

— Kopile! — promrmlja Dallas, koji je gledao crvenilo što se širilo po snijegu oko Kentova tijela. Pride tijelu ne želeći išta reskirati i provjeri je li Kent uistinu mrtav, izbivši mu usput i pištolj iz ruke. Zatim se hitro okrene i zagleda u Ruffa Justicea. Kimnuvši mu glavom, spremi svoje oružje. Ruff u trenutku shvati. Džoker! George Birch nekako je saznao da je među Kentovim ljudima još netko tko ga pokušava onemogućiti.

Dok se saginjao da dohvati svoj kolt, Dallas mu reče:

— Evo i to je gotovo.

— Jest.

— Nisam mogao ni pomisliti da će tako hladnokrvno ubiti vlastitu sestru. Čak ni on — govorio je Dallas u nevjerici. — Svidala mi se ta žena.

— I meni.

— Zovem se Dallas Boggs — reče čovjek pružajući mu ruku. Ruff se pokuša sjetiti znači li mu išta prezime toga čovjeka. Dallas mu razjasni. —

Moj brat bio je drugi poručnik Charles Boggs.

— Iz Towsona?

— Tako je. Bio je još momak — nastavi Dallas. — Tek nekoliko mjeseci u uniformi, na što je bio izuzetno ponosan Jedinu u našoj obitelji koji je stekao stanovito obrazovanje, koji je od sebe nešto napravio. Još je bio dijete... A tada ga je ovo kopile ubilo. Dugo sam slijedio Kenta. Oduvijek sam žarko želio ubiti, ali mi se, nekako, jednostavno nije pružala prava prilika. Sve do maločas.

— Kamo ćeš sad, Boggs?

— Natrag kući. U istočni Teksas.

— Hoćeš li, možda, navratiti u tvrđavu Towson?

— Ne znam još.

— Navrati, molim te. Sigurno

sam da će general Hightower rado porazgovarati s tobom. Ispričaj mu sve što se dogodilo.

Rekavši to, tutne mu torbu sa zlatnicima u ruke da je vrati onamo kamo i pripada. Zatim se pozdraviše.

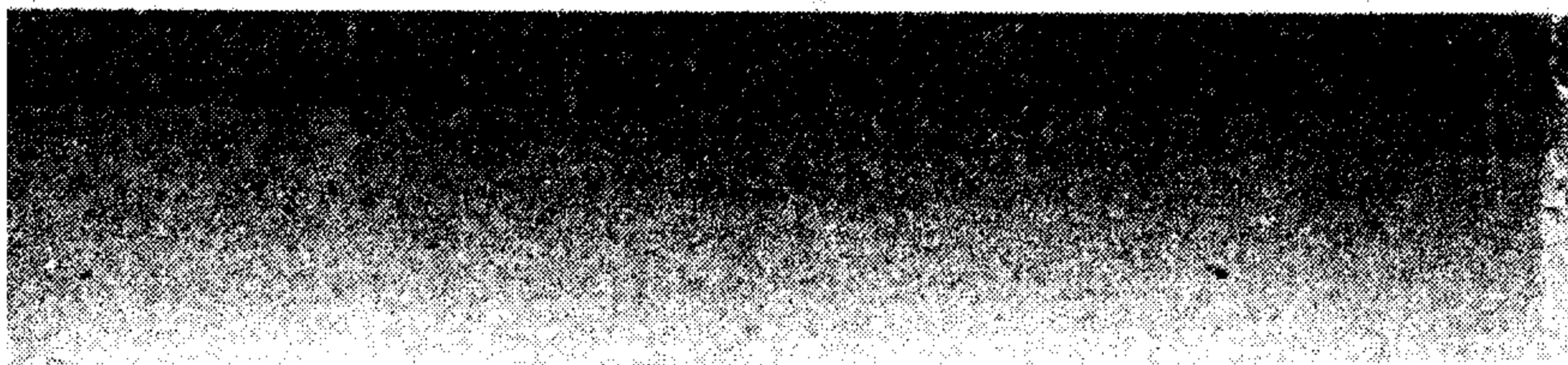
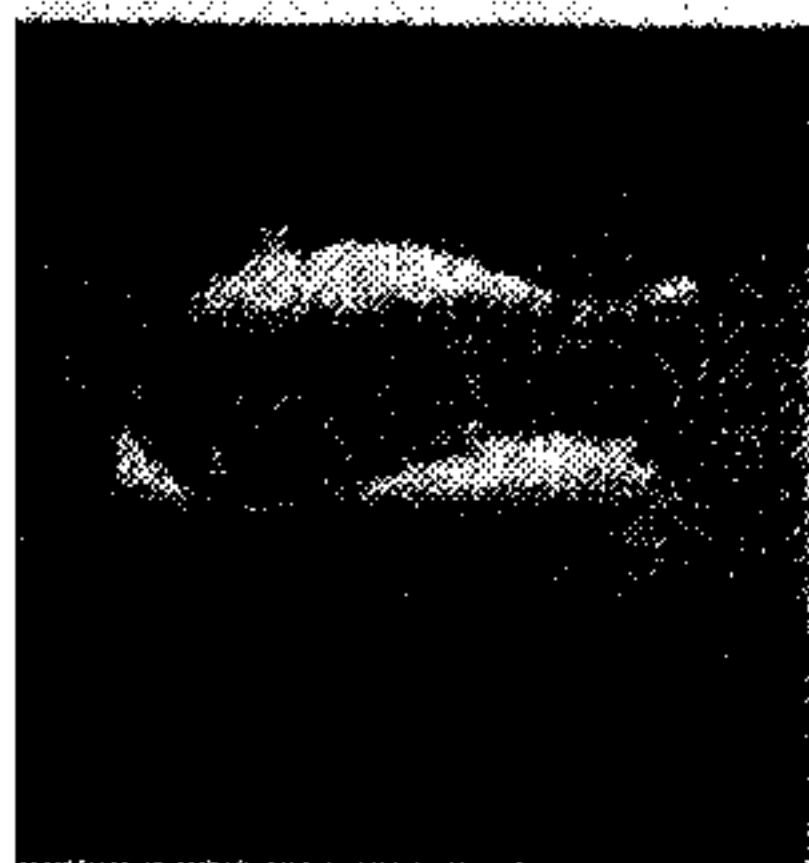
Sad je sve bilo gotovo, završeno. Kent i Sarah, činilo mu se, kao da uopće nisu ni bili živi. Snijeg je prekrivao njihova ukočena tijela. Vjetar je sve snažnije puhao. Snježna vijavica zasipala ga je dok je podbadao konja, krećući prema Udovičinu potoku.

KRAJ

SVE ŠTO STE O SVOM ZNAKU ŽELJELI ZNATI NAĆI ĆETE U IZDANJU

HOROSKOP

»Romana i stripova« Vjesnika

U PRIPREMI:

Nate Champion:
SIRINGO

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 4.680.- d, a za 6 mjeseci 2.340.- d. U cijenu je uračunat popust. Pretplate se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa SOUR »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-1216 »za Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00.

Uplata na devizni račun 30101-620-16-25730-3252051 kod – Zagrebačke banke Zagreb (za »Laso«.

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 55.000 d, c/b stranica 40.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 1973. od 26. XI 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

Rukopisi se ne vraćaju.

**NA SVIM KIOSCIMA
NOVI BROJ MAGAZINA**

erotika

**I U SIJEČNJU
DAR ČITATELJIMA
DVANAEST STRANICA
U BOJI!**

PROČITAJTE:

- Najunosniji komadić asfalta na svijetu
— prostitucija u Parizu
- Što o erotici misle Sachs, Mastroianni, Weller, Newton i Borneman
- Dunja Rajter u novom izdanju
- Zašto je ljubav zdrava?
- Što kažu Lordan Zafranović i Diana Ross?
- Priče Alojza Majetića i Tita Bilopavlovića

**I JOŠ MNOGO ZANIMLJIVOG ŠTIVA
NA 144 STRANICE**